

ANNUAL PLAN – 2022-23

WRITE UP OF PLAN PROGRAMME

A) STATE PLAN SCHEME

Crop Development

The schemes for Annual Plan 2022-23 focuses on attaining self-sufficiency in food production by increasing the production and productivity of food crops through scientific approaches. The major crops covered include rice, vegetables, coconut, fruits, and spices. Dissemination of advanced scientific technologies and its adoption by farmers will be achieved through efficient extension services.

Considering the importance of a shift from crop based development to farm based development to facilitate efficient and discriminate use of the available resources in a sustainable manner and provide assured income to farmers, Farm Plan based development approach which will follow integrated approach is introduced during 2022-23 under three new schemes.

Another major highlight of the year is the “Smart Krishi Bhavans” where in the major objective is to improve the efficiency of functioning of Krishi Bhavans so as to provide maximum service to farmers in all aspects of farming including production, marketing, processing, credit support, insurance etc.

All crop/farming approaches followed by the Department in Plan schemes will be based on proven and published scientific knowledge, recommended and approved by Kerala Agricultural University.

The other programmes like interventions to revive soil and crop health, development of departmental farms for quality planting material production, mechanization through agro service centers, organic farming and good agricultural practices, modernization of laboratories and ICT and extension services are continued. The outlay for crop husbandry sector for 2022-23 is ₹ 56561.00 lakh including state share of CSS. Thrust will be given to the concept of AEU based planning and implementation of schemes.

The Field Assistants of Vegetable Development Scheme, Pest Scouts in Crop health management scheme, the contract staff of LEADS and scheme for Organic farming and Good Agricultural Practices will function with additional duties related to providing technical and field support at grass root level including those pertaining to preparation and implementation of farm plans. The duties assigned to them will be additional to the present work. These contractual staff will continue to be governed by the schemes under which they

are placed as of now. However, a decision on their place of work will be decided by a committee chaired by the Director of Agriculture, after examining various impacts including financial implications.

I) Farm Plan Based Development Approach

The Farm Plan Based Development Approach is introduced during the current year with the objective of tapping the resource potential scientifically at the basic farm unit level thereby contributing to the production economy of the State and to enhance the income of the farmer substantially. The main objective of this approach is to move away from individual crop based approach towards integrated multiple cropping-farming systems based development of holdings. Adoption of scientific selection of components and suitable agro management practices based on agro ecological units would minimize risk due to crop loss and maximize income per unit area through multiple cropping and farming systems. This will also be organized to scientific spatial planning on watershed basis. Under this approach, individual farms will be identified and developed as basic unit of development through Krishi Bhavans with the support of Local Self Governments. These farms will be developed based on scientific resource based plan prepared by the Agricultural Officer with the technical support of the scientists of Kerala Agricultural University attached to Block level Agriculture Knowledge Centers and in consultation with the farmer. The farm plan based approach will include Agriculture and allied activities including Animal Husbandry, Dairy Development and Fisheries. At least 25 farm units will be developed in each panchayat.

The approach will be promoted by the department under the following three schemes strictly based on the published and proven production protocols as endorsed by Kerala Agricultural University. The farms which do not follow such approach will not be supported under the scheme. Suitable guidelines will be issued by the Department of Agriculture Development and Farmers Welfare. All the three schemes under Farm Plan based approach will be under the control of a single Additional Director of Agriculture. However no new post creation/deputation/contract will be allowed under the programme/schemes. The service of existing departmental staff/contract staff will be utilized for implementation of the schemes.

The following are the three schemes under the approach.

1. Farm Plan Based Production Programme including Pre- Production Support
2. Scheme on Development of Production Organisations and Technology Support
3. Scheme on Supply Chain/Value chain Development and Integration under Farm Plan Development approach.

Monitoring mechanism

The Directorate of Agriculture will coordinate the activities of the three schemes under the Farm Plan Development approach through formation of suitable system of governance at the State Level, District level and Block Level. The State level governance mechanism will

have the participation of NABARD, Kerala Bank, Kerala Agricultural University, Kerala State Planning Board, KDISC and the Digital University of Kerala apart from the Department Level officials. The Kerala Agricultural University will constitute a technical group headed by a scientist in the rank of a Professor to provide technical inputs to the Farm Plan Based Approach (all three schemes) on a continuous basis.

The monitoring of the programme will be done by the block level Assistant Directors of Agriculture and Principal Agricultural Officers under proper documentation. A database on the selected farm units with respect to the area, existing components, new components added, quantity of items provided for the unit, total expenses incurred, component wise yield generated, marketable surplus, income generated, profit obtained will be recorded for each farm and updated. A field book for registering the schedule of activities, assistance provided, inspections will be maintained with the farmer which will be updated by the Krishi Bhavan officials. Suitable technology integration will be done with the support of Digital University.

The scope of inclusion of other farming enterprises like fisheries, livestock, poultry, in the farm plan will be explored. In such cases, while bringing in convergence of such activities, the support for development will be obtained from the respective departments. The farm Plan developed shall be shared with line departments involved in implementation of agriculture programmes.

SCHEME FOR 2022-23

Crop Development

1)	Farm Plan Based Production Programme including pre- production support (NEW SCHEME)	H/A :2401-00-104-6 ,	Outlay: ₹ 1200.00 lakh
----	--	----------------------	-------------------------------

The size of each basic unit will range from minimum area of 10 cents to maximum of 200 cents excluding the area occupied by house or building. Integrated Farming system-based development will be the focus of the programme. Focus will be given for cropping systems based on coconut, spices, vegetables and fruits. The beneficiary or the farm will be identified by the Agricultural Officer based on guidelines issued by the department and approved in the ADC in consultation with LSGD authorities. It is envisaged that 50 percent of beneficiaries of the project will be women.

Under situations where multiple crops already existing in the farm, the choice of crop for development support will be with the farmer taking into consideration the environmental suitability, sustainability and profitability. The activities like planting material/seed, organic manure and soil test based fertilizer recommendations and integrated pest management will be supported. Suitable arrangements will be worked out by the Department for provision of production, pre- production, including arranging credit support through Kisan Credit Card

(KCC). The stake holders such as Krishi Bhavan, Cooperative Societies (for input supply and credit linkage) will be coordinated into a single window system through technology integration along with support from Animal Husbandry and Fisheries. Soil health Card will be distributed to these farms and an amount of ₹ 200.00 lakh is earmarked for this activity. The assistance will be provided in kind to the farmers and no cash assistance will be given. The facilities available through Agro Service Centres and service of Karshika Karma senas will be utilized effectively. The pattern of assistance with respect to each crop will be fixed by the Department with a committee of experts. The support from the State Plan will be in the form of inputs and services through PACS, Karshika Karma Sena and Agro Service Centre in addition to the services of Krishi Bhavan. It is clear that the support under this scheme will not involve cash subsidy or cash support of any kind to the farmers. An amount of ₹ 1000.00 lakh is earmarked for pre- production and production support of inputs and services. From this amount, ₹ 10.00 lakh is provided for specialized training of department officials in Farm Plan based development. Trainings will include those conducted by National level agencies also. A group of selected persons who receive training will be constituted as a specialized technical cell. However no new post creation/deputation/contract will be allowed. Trainings and visits not related to farm plan based programme will not be considered.

2)	Scheme on Development of Production Organisations and Technology Support (NEW SCHEME)	H/A : 2401-00-109-56	Rs. 900.00 lakh
-----------	--	-----------------------------	------------------------

Scheme on Development of Production Organisations and Technology Support will enable technology demonstration to the fields and also formation of new Farmer Producer Companies which will be the collectives of the farms developed as part of Farm Plan based approach. The Directorate of Extension, Kerala Agricultural University will chart a detailed technical module to develop and disseminate technical inputs on a regular basis. An amount of ₹ 100.00 lakh is earmarked to Kerala Agricultural University in the total outlay for preparation of a technology dissemination and extension plan. The Director of Extension, Kerala Agricultural University will conduct various suitable demonstration activities, state, district and block level conferences which will also disseminate the research outputs of the University and also those outputs from different SAUs/ICAR which are suitable for our farms. It is reiterated that published and proven production protocols as endorsed by Kerala Agricultural University only will be disseminated including scientifically proven organic farming. The technical persons including project specific staff will be suitably deployed for the field level work by the department in the related field of work eg. Pest Scouts under Crop Health management Scheme will be assigned work in Panchayat areas under a particular block and they will be visiting the Farm Plan Development units on a regular interval. The cost related to visits may be met from the outlay.

The Department of Agriculture, with the technical support of Digital University of Kerala will develop suitable App based solutions for collection of baseline data of Pre-production (Baselines etc.), Production and Post-production related activities to develop a comprehensive data base on a continuous base. Suitable mechanisms will be developed by the Digital University of Kerala to capture and store the data. An amount of ₹ 150.00 lakh is earmarked for this purpose. The Digital University will prepare a plan and submit the same to the Director of Agriculture for approval.

The farms developed under this scheme will be aggregated to the Farmer Producer Organisations (Companies/Cooperatives) which will be formed by the farms of 2-3 neighboring panchayats. These will act as business organisations which will act as catalysts for development in these areas. Suitable steps will be taken to form such organisations. However, for FPO formation, individual projects need to be placed in the state level committee and approved. For formation and handholding of Farmer Producer Companies under the scheme, suitable technical support team will be developed involving qualified technical hands in the field of Agriculture, Animal Husbandry, Fisheries and Irrigation and they will act as the Technical Resource Team. The FPO formation plans which are placed for approval without suitable technical linkages will be summarily rejected. The Department will seek support of existing technical agencies with good credentials, both in government and non- government sector on a need based manner. An amount of ₹ 650.00 lakh is earmarked for formation of new FPOs through aggregation of developed farms, including provisions for technical support. This scheme does not envisage support to the existing FPOs formed under central government /NABARD scheme.

Here also linkages will be established with LSG institutions for formation and support of FPOs.

3)	Scheme on Supply Chain/Value chain Development and Integration under FPD programme (NEW SCHEME)	H/A : 2401-00-111-97	Rs. 800.00 lakh
----	--	----------------------	-----------------

The State visualises a critical role of agribusiness for its journey ahead, by leveraging transformative ability of agriculture in generating rural income through production, marketing, processing, farm tourism, and other diversified activities. Ensuring supply of inputs and services for agriculture and creating value for outputs by establishing efficient supply chain is critical in achieving this transformation. There are agencies, both under public and private sector, involved in the supply chain. However, the supply chain of agriculture inputs, products, and services are enmeshed with several inefficiencies. Creation of value for agriculture produce forms the basis for further leveraging the sector's potential. The value chain requirements for agricultural commodities has seen a sea change with emerging demand for diversified agricultural products including processed and value added products, food safety and traceability, and environmental sustainability in agricultural

production. One of the crucial issues that agricultural production in Kerala is facing is the small and fragmented production with an increase in the share of marginal farmers. As a consequence, supply chain in Kerala is largely fragmented and riddled with the presence of numerous intermediaries like distributors and re-sellers who appropriate high margins. Therefore, an effective integration through aggregation becomes all the more challenging.

The major partners in the development of local and inter district supply chain as part of farm based development plan will be VFPCCK, HortiCorp, Cooperatives, Kudumbasree and FPOs. It is proposed to develop a Hub and Spoke Model of Aggregation as part of the Farm Plan Based approach. In a hub and spoke distribution model, a centralised hub exists, and products can be originated from this hub or is sent to the hub from the local points for marketing and distribution. In the Kerala context, crops specific local collection points can be identified/ developed which is integrated with centralised hubs.

It envisages involvement of farmers' groups (can be collectives like Kudumbashree units as well) who collectivise the farm producers and the cultivated products at designated places, and undertake supply/sale operations (for local markets). The excess production can be transported to the centralised major hubs which can undertake sale operations. There should be backward and forward linkages between these hubs and local production centers. In order to clear the market, the hubs will be linked to major traders/exporters/processors or any other demand centers (centers that demand the quantities in bulk). Registration of the producers and sellers will be made through electronic mode (like mobile app) which can register the quantities to be supplied by the farmers and that demanded by the major demand centers/ traders. The digital and IT platform can be utilised to disseminate the supply, demand, price and quality related information.

The hub and spoke model will offer services including inputs and information supply. They will bring together economies of scale in the operations, and faster information delivery. FPOs, will also act as a major agency at the spoke level with suitable federated structure at the panchayat/block/district level. An amount of ₹ 300.00 lakh is earmarked for hub and spoke model development.

The scheme will also act as a safety net to the farmers by establishing a network of Premium Outlets including FPOs and cooperatives to sell fruits and vegetables procured from local sources with a better quality (say organic or the one produced following good agricultural practices) at a premium price. Increased consumer awareness in the state can also help strengthening the system. An amount of ₹ 300.00 lakh is earmarked for setting up of these outlets by cooperatives and FPOs. The support will be provided as 50% of the paid up cost and this will be available on a reimbursement basis. State government agencies viz., HortiCorp and VFPCCK will not be eligible for this assistance. However, Kudumbasree Units are eligible for support. The applications will be scrutinized and recommended to the state level committee jointly by VFPCCK and SFAC. The Voluntary agencies with proven track

record of three years in marketing and with minimum 5 outlets in the states and registered residents associations can also apply for the assistance. The maximum support per unit will be ₹ 5.00 lakh per unit and the maximum two such units will be supported for a single entity. This will be a onetime assistance for setting up of the unit and it is envisaged that support will be available only for capital expenditure like setting up of the units, furniture, weighing machines, electrical equipment and energy efficient systems like Solar panel.

A Centralised Market Information System mainly for vegetable and fruits arriving from all sources including that of other states will be developed based on the 4 pillars of market intelligence of Price, Place, Produce, and time/ seasonality intelligence. The existing MIS on market information such as Agmarknet could also be integrated to the possible level. This will enhance our planning process and act as a decision-making tool at farmer level, outlet level and administrative levels. An amount of ₹ 100.00 lakh is earmarked for this purpose. This amount will also be utilized for developing handling protocol, e-nam model of auctioning and brand creation.

The following activities will also be undertaken during the year 2022-23.

1. Development of Immediate Digital Payment Systems to Farms for their produce (₹ 50.00 lakh)
2. Support for Price Information System Display at outlets for FPOs - The support provided will be 50 % reimbursement on completion based on verification by the appropriate body (₹ 50.00 lakh)

II) Area Expansion and Development Approach

The area expansion and development approach aims at increasing the area under various crops by providing assistance to farmers and also for bringing about required cropping and farming system changes following the AEU concept. Rice development, Vegetable development, Coconut development, development of Spices, Fruits, flowers, medicinal plants and Development of crops through Integrated Farming System approach are the activities included under this. This is also aimed at promoting homestead cultivation in the Integrated Farming Systems Model (IFSM) under the guidance of Kerala Agricultural University. The Integrated Farming System Model will be popularised to provide food and nutritional security of the homesteads in Kerala. The IFSM model will follow the Subhiksha Keralam Concept as regards crop and farm component mix and resource mix. The amount allocated for Area Expansion and Development approach is ₹ 25212.00 lakh.

4)	Rice Development	H/A : 2401-00-102-90	Rs. 7600.00 lakh
----	------------------	----------------------	------------------

The rice development programme aims at promotion of paddy cultivation in the state through area expansion programmes, input assistance for sustainable rice development,

support for group farming activities and Royalty to paddy land owners. The seven rice growing agro ecological units will be given thrust in augmenting rice productivity. The department will ensure that at least 33 per cent of the beneficiaries will be women. An outlay of ₹ 7600.00 lakh is provided for rice development during 2022-23.

The component wise break up for rice development are given below

Sl. No.	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Assistance for sustainable rice development and Royalty to paddy land owners	6000.00
2	Area expansion (fallow land, upland, single crop to double crop) including specialty rice promotion	800.00
3	Registered Seed Growers Programme/Seed village	125.00
4	Operation Double Kole	275.00
5	Operational support to padasekharasamithies and Paddy development agencies	330.00
6	Project Based support for infrastructure development in padhasekharams for reviving paddy cultivation including block level convergence, establishment of rice mills ,promotion of local brands	70.00
	Total	7600.00

An amount of ₹ 6000.00 lakh is allocated for input assistance under sustainable rice development @ ₹ 5500/ha and for Royalty @ ₹ 3000/ha to paddy land owners as incentive for conserving the paddy lands. The support for input assistance will be in the form of quality seeds, inputs (based on AEU based recommendations) and bio control agents only. Additional requirement if any will be considered in need based manner as per resource availability.

The area expansion programme of paddy will be carried out through fallow land cultivation, raising double crop in single cropped areas and upland paddy cultivation, subject to recommendation of KAU and feasibility. Specialty rice cultivation will also be promoted under this component. Upland cultivation will be expanded in locations based on suitability as per the report of AEU's. An amount of ₹ 800.00 lakh is earmarked for area expansion of paddy including promotion of specialty rice.

Registered Seed Growers Programme (RSGP)/ Seed Village Programme (SVP) will be continued for which an amount of ₹ 125.00 lakh is earmarked for assistance to RSGP farmers for certified seed production and state seed farms for multiplication of foundation seeds, and grant for KSSDA (Kerala State Seed Development Authority) @ ₹ 2000 per tonne of certified seeds procured. The assistance will be available only for transplanted crop.

During 2022-23, an amount of ₹ 275.00 lakh is earmarked for ‘Operation Double Kole’ a component to encourage double cropping in Kole areas. The assistance will be provided for inputs and infrastructure development based on the project proposal from the special officer of the programme. The convergence of schemes under RKVY, RIDF and Kerala Agricultural University will be ensured.

An amount of ₹ 300.00 lakh is set apart for promoting group farming activities of the active padasekhara samithies and ₹ 30.00 lakh to provide operational support to paddy development agencies in a project based manner.

Infrastructure development in padasekharams including block level convergence will be supported in a project mode. The projects prepared for infrastructure development should be identified and approved at the level of Director of Agriculture. Convergence with activities under RKVY, RIDF, Other CSS and LSGD schemes should be ensured in undertaking infrastructural development. The scheme will be implemented in integration with good working PACS in the area. Establishment of rice mills and par boiling units will be supported based on need based assessment done by the Agricultural Officer in terms of paddy production in the locality. An amount of ₹ 70.00 lakh is allocated for these programmes.

Rice development programmes of the department will be implemented with the active involvement and convergence of Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme (MNREGS), Kudumbasree, PACS, FPOs and the LSGD institutions.

	Vegetable Development - Dept.	H/A : 2401-00-119-85	Rs.6220.00 lakh
5)	Vegetable Development - Support to VFPCCK	H/A : 2401-00-119-81	Rs.1500.00 lakh

The Vegetable Development Programme will be implemented in the state with the objective of promoting vegetable production in the state in a safe-to-eat manner and to attain self-sufficiency in the sector. The scheme will be carried out in a Mission Mode involving all the stake holders in this sector such as Agriculture Development & Farmers Welfare Department, VFPCCK, HortiCorp, SHM, PACS, FPOs, Kerala Agricultural University and LSGDs.

In order to ensure efficiency of resources a phased strategy will be developed to shift from cash subsidies to subsidy in kind wherever possible.

During 2022-23, an amount of ₹ 7720.00 lakh is earmarked for vegetable development programme. AEU based planning will be implemented in the scheme from 2022-23 onwards.

The component wise breakup of vegetable development programme is given below.

Sl. No.	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Support to VFPCCK	1500.00
2	Homestead vegetable cultivation	1800.00
3	Vegetable cultivation through institutions	200.00
4	Commercial vegetable cultivation through Clusters	2500.00
5	Technical support and contractual wages	200.00
6	Infrastructure development for vegetable cultivation viz rainshelters, permanent pandals, irrigation	1500.00
7	Pesticide Residue Analysis in Vegetables	20.00
	Total	7720.00

An amount of ₹ 1500.00 lakh is allocated for the promotion of vegetable cultivation through VFPCCK. The activities include support to vegetable cultivation including export quality vegetable cultivation through farmer Interest Groups, Farmer Producer Organisations, Clusters under GAP/PGS and infrastructure support to farmer producer organisations. Out of this an amount of ₹ 500.00 lakh is earmarked for supporting the marketing activities through VFPCCK including new markets and improving the infrastructure of existing markets under VFPCCK. With the objective of promoting agricultural exports, an amount of ₹ 100.00 lakh is earmarked for promotion of export oriented activities including support to export oriented cultivation in Banana, pineapple and mango adopting export oriented production protocols. Crop insurance and natural calamity claims of farmers will be settled by registering through the AIMS portal of the Department of Agriculture Development and Farmers Welfare. VFPCCK in addition to carrying out the general functions will carry out specific roles on project basis for which funds are allocated.

Homestead cultivation will be promoted in all the households in the State for producing Safe to eat vegetables throughout the state. Homestead vegetable cultivation will be supported through supply of vegetable seed kits and seedlings including perennial vegetable seedlings like bread fruit, agathi, muringa and curry leaves. Cultivation of cool season vegetables will also be promoted through homesteads. Roof top cultivation including vertical farming units and hydroponics will be supported with technical advice of Kerala Agricultural University. Beneficiary selection should be transparent based on fixed criteria. An amount of ₹ 1800.00 lakh is set apart for homestead cultivation.

Project based cultivation including innovative technologies in institutions will be promoted for which an amount of ₹ 200.00 lakh is set apart. Government and Private institutions will be supported.

Commercial cultivation will be promoted through cluster based approach concentrating in the 15 AEU's which have the potential for vegetable cultivation. The size of cluster will be in the range of 3 ha to 5 ha. Cultivation will be based on crop calendar and production plan for each block. The clusters will be graded based on the productivity performance. Best performing clusters with two years' experience, good volume of business, nurseries, markets etc. and with a minimum turnover of ₹ 5.00 lakh will be selected. Assistance for second crop will be provided to grade one clusters. Clusters of women, youth and students will be given priority. Poor performing clusters will be delinked and new clusters will be formed. An amount of ₹ 2500.00 lakh is allocated for cluster based vegetable cultivation in 2022-23. Vegetable cultivation will be extended to fallow lands available under the ownership of department farms and PSUs also by involving farmer clusters and women groups.

An amount of ₹ 1500.00 lakh is earmarked for development of infrastructure for vegetable cultivation towards assistance for irrigation facilities including pump sets, construction of rain shelters as per existing approved rates and establishment of permanent pandal @ 25% subsidy limited to ₹ 2.00 lakh per ha.

The planting materials will be certified by district level VDP implementing Committee to ensure quality of seeds and seedlings. Certification of the nurseries by an approved agency should be assured to ensure quality of seeds and seedlings produced.

The vegetable area expansion will be implemented in close coordination with Nava Keralam Mission with clearly defined physical targets at AEU, Panchayat level and other deliverables included in the project.

An amount of ₹ 20.00 lakh is allocated for the conduct of pesticide residue analysis in vegetables provided by the Department of Agriculture through Kerala Agricultural University, Vellayani. The projects for which funds have not been provided under the allocation for the University (Research and Extension) only will qualify for this.

An amount of ₹ 200.00 lakh is set apart for existing technical and contractual wages.

The Department will ensure that 33 percent of the beneficiaries under this scheme are women.

6)	Coconut Development	H/A : 2401-00-103-87	Rs.7390.00 lakh
----	----------------------------	-----------------------------	------------------------

The strategy proposed for coconut development is to enhance the production and productivity through replanting with new and high yielding palms and integrated

development of coconut through better management practices. An amount of ₹ 7390.00 lakh is allocated for coconut development programmes under the following components.

Sl. No.	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Comprehensive Coconut rejuvenation and planting programme - Rehabilitation and rejuvenation of coconut palms in Kerala as part of Coconut Mission and Kera raksha varam	3120.00
2	Keragramam 2 nd year activities	1680.00
3	Keragramam 3 rd year activities	90.00
4	Coconut seed nut procurement and seedling production	2500.00
	Total	7390.00

Scientific and timely adoption of management practices of the existing and newly planted palms including soil test based nutrient application, irrigation and pest and disease management and multiple cropping systems are the activities targeted. Mechanization of farming activities and effective utilization of Karshika Karma Sena to overcome the shortage of labour will also be focused.

Comprehensive coconut rejuvenation and planting programme will be undertaken in 2022-23 through the activities of Coconut Mission for rehabilitation and rejuvenation of coconut palms. An amount of ₹ 3120.00 lakh is set apart for this activity.

Kera Raksha Vaaraam will be conducted in June-July 2022, coinciding with the major planting season of coconut covering new and existing plantations. Under this programme, the healthy and productive coconut palms in the entire State will be subject to basin opening and crown cleaning along with lime application, soil test based integrated nutrient management and integrated pest and disease management operations in a campaign mode. The coconut seedlings planted during the last three years will also be managed. Application of micro and secondary nutrients will also be supported based on soil tests. The assistance will be provided in kind, wherever possible to ensure effective utilization of the funds earmarked for the purpose. All operations will be carried out with the support of LSGD and MNREGS. The facilities available with Agro Service Centres, Karshika Karma Sena and Custom Hiring Centre in the form of labour, agro machinery and other inputs will be utilized. The activities of Keragramam will also be integrated into this programme. The rate of assistance will be reduced to selected components during 2nd and 3rd year.

The main objectives of Coconut Mission are to revive the coconut wealth of Kerala through a campaign of replanting and maintenance; to enhance productivity of coconut; and to ensure forward linkages with agro-industry. There is a need for replanting at least 75 coconut seedlings per ward every year in the state with the support of KAU, CDB, CPCRI, Farmer Producer Organisations, PACS and local governments. 25 per cent of the seedlings

produced through Kerala Agricultural University will be distributed through the University. The activities under mission include cutting and removal of old, senile, unproductive and diseased palms, replanting and under planting with high yielding semi tall and dwarf varieties, rejuvenation of existing gardens by adopting integrated management practices and effective supply of seeds nuts. The third-year grant for Rehabilitation and Rejuvenation of Coconut palms in the Aralam Farm and converting it into a coconut seed farm is also included under Coconut Mission.

An amount of ₹ 2500.00 lakh is set apart for coconut seed nut procurement and seedling production through the Departmental farms.

7)	Development of Spices	H/A : 2401-00-108-59	Rs.360.00 lakh
----	------------------------------	-----------------------------	-----------------------

Development of spices viz. black pepper, ginger, turmeric, nutmeg and clove are covered under this scheme. Agro ecological unit wise priority will be given in promoting area expansion programme of these spices. Idukki and Wayanad districts will be given thrust. An amount of ₹ 360.00 lakh is allocated for development of spices in 2022-23.

The component wise breakup of outlay is given below.

Sl. No.	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Area expansion of pepper	200.00
2	Area expansion of other spices (ginger, turmeric, nutmeg, clove)	150.00
3	Establishment of decentralized nurseries	10.00
	Total	360.00

Assistance for pepper development include popularization of improved varieties, nursery, support to secondary and micro nutrients, soil ameliorants, prophylactic spraying through Agro Service Centres and promotion of bio inputs like Vesicular Arbuscular Mycorrhiza (VAM) for which an amount of ₹ 200.00 lakh is set apart.

Area expansion of ginger, turmeric, pure/inter cropping of nutmeg and clove will be promoted for which an amount of ₹ 150.00 lakh.

8)	Development of Fruits, Flowers and Medicinal plants	H/A : 2401-00-119-79	Rs. 1892.00 lakh
----	--	-----------------------------	-------------------------

The objective of fruit development scheme is to expand the area under fruit cultivation in the state including indigenous and exotic fruits like litchi, rambutan, avocado, mangosteen etc. Activities for production and productivity enhancement of fruit crops will be supported. The department will ensure that 25 % of the beneficiaries of the scheme are women.

An amount of ₹ 1892.00 lakh is set apart under the scheme during 2022-23.

The component wise breakup of outlay is given below

Sl. No	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Distribution of fruit plants	1467.00
2	Top up subsidy for fruit plant cultivation under MIDH(new)	200.00
3	Procurement, trading and processing of jack fruit through VFPCCK	25.00
4	Development of flowers	100.00
5	Development of medicinal plants	100.00
	Total	1892.00

The amount earmarked for fruit development in 2022-23 will be utilized for progeny orchards, propagation, and production enhancement through area expansion, irrigation support, hardening units, popularizing fruit plants for homesteads as well as commercial cultivation giving thrust to exotic fruits. Planting materials of one crore fruit plants in the form of grafts, layer and seedlings will be produced and distributed based on the fruit type and success of establishment. An amount of ₹ 1467.00 lakh is allocated for this. The facilities available with the Departmental Farms/nurseries shall also be utilized for development of orchards. Fruit village in Wayanad and Muthalamada in Palakkad district will form part of this programme. No separate manpower and vehicle will be provided under the programme. The project will be implemented by the Department of Agriculture Development and Farmers Welfare with the support of Kerala Agricultural University, VFPCCK, HortiCorp and FPO's.

The MIDH and PMKSY schemes (CSS) will be integrated with the fruit development programme to provide maximum assistance to the farmers to take up cultivation of exotic fruits. An amount of ₹ 200.00 lakh is set apart for top up subsidy for fruit plant cultivation under MIDH.

Jack fruit procurement, trading and processing will be promoted through VFPCCK for which an amount of ₹ 25.00 lakh is allocated.

An amount of ₹ 100.00 lakh is earmarked for development of flowers. Under this assistance will be provided for the establishment of floriculture units, establishment of new floriculture nurseries including tissue culture units, establishment of grading, packing centers and market intelligence support. Flori villages will be established and suitable markets identified for marketing of flowers. Flowering plants will be selected based on the site suitability and marketing potential. The funds from RKVY and SHM will be integrated with the project.

The project for promotion of medicinal plants will be implemented in the state in suitable AEUs. An amount of ₹ 100.00 lakh is earmarked for area expansion of medicinal plants through clusters, setting up of collection centers, Plant Health Management units and for transportation and marketing facilities. The scheme will be implemented in selected districts through the Department of Agriculture and arrangements for market tie up will be made with Ayurvedic pharmaceuticals in the government/private sector. The scheme implemented with the support of Medicinal Plants Board will be integrated with the project.

9)	Development of crops through Integrated Farming System Approach (NEW SCHEME)	H/A :2401-00-102-73	Rs.250.00 lakh
----	---	---------------------	----------------

The objective of the scheme is to increase production in coordination with the departments of Agriculture, Animal husbandry, Dairy Development, Fisheries, Cooperation and Irrigation. Integrated Farming System will be promoted to ensure increased return per unit area and assured income to farmers. The crops covered include paddy, vegetables, pulses, tubers, fruits and millets. Employment generation activities and facilitation of credit support are the other objectives. An amount of ₹ 250.00 lakh is set apart for development of crops adopting integrated farming system following the Subhiksha Keralam concept. The protocols developed by Integrated Farming Systems Research Station, KAU only will be supported through this scheme.

The activities under Area Expansion and Development Approach are given below.

Sl. No.	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Rice Development	7600.00
2	Vegetable Development	7720.00
3	Coconut Development	7390.00
4	Development of Spices	360.00
5	Development of Fruits, flowers & medicinal plants	1892.00
6	Development of crops through Integrated Farming System Approach	250.00
	Total	25212.00

10)	Soil and Root Health Management & Productivity Improvement	H/A : 2401-00-800-28	Rs.2210.00 lakh
-----	---	----------------------	-----------------

The main objective of the scheme is to provide support to farms and farmers to improve soil health thereby increasing productivity. Soil test based application of nutrients will be promoted. Only those nutrients as prescribed in the KAU, Package of Practices will

be supported. An amount of ₹ 2210.00 lakh is earmarked for this scheme under the following components

Sl. No	Components	Amount (₹ in lakh)
1.	Soil ameliorants and root health management	2160.00
2.	Support for secondary and micro nutrients and green manure	50.00
	Total	2210.00

Under this programme, quality inputs for correcting the soil pH and secondary and micro nutrients to supplement crop production will be provided based on soil analysis. Assistance will be provided in kind, wherever possible. The quantity of input requirement will be as per the KAU Package of practices recommendations. The Krishi Bhavan staff will assist the farmers in prescribing the nutrient quality and quantity. An amount of ₹ 2160.00 lakh is set apart for supply of soil ameliorants to all districts.

Supply of secondary and micro nutrient based on soil test data and inputs for green manure application will be supported. Cultural practices to support root development and growth, seed treatment using bio fertilizers and bio pesticides will be promoted as prescribed by KAU. The quality of these will be ensured by respective Agricultural Officers /Assistant Directors. An amount of ₹ 50.00 lakh is earmarked for this purpose.

11)	Crop Health Management	H/A : 2401-00-107-78	Rs 900.00 lakh
-----	-------------------------------	----------------------	-----------------------

The approach of crop health management will be to bring together management towards sustainable ecosystems and people's health through Good Plant Protection Practices (GPPP). An amount of ₹ 900.00 lakh is earmarked under this scheme for the following components.

Sl. No	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Pest forecasting and advisory services, strengthening plant health clinics and ICT based pest surveillance system through IITMK	275.00
2	Development of nine parasite breeding stations and operational expenses of KCPM	50.00
3	Rodent control and management of wild animal attack	75.00
4	Honorarium to Field Assistants and Pest Scouts	500.00
	Total	900.00

The Pest Scouts are field persons and will be deputed mainly for field activities and not for administrative work. The Pest Scouts will assist the Agricultural Officer in the field work of comprehensive management and supervision under the "Farm Plan Based Development approach" through field visits. A separate schedule will be charted in consultation with

Agricultural Officers/Assistant Directors. The field visits details will be made available through the portal which will be developed and will be authorized by the Agricultural Officer. The cost of field visits will be provided from the schemes under the approach.

Advisories will be provided to the farmers based on systematic surveillance. An amount of ₹ 160.00 lakh is earmarked for Pest forecasting & advisory services. An amount of ₹ 100.00 lakh is allocated for upgradation of the existing Plant Health Clinics. The fixed plot and rowing survey will be carried out in linkage with the plant health clinics alone, with reduced number of fixed plots with flexibility at block level. The data will be shared with other government departments. ICT based pest surveillance system through IIITMK will be carried out in coordination with KCPM for which ₹ 15.00 lakh is set apart. The pest surveillance report and action taken for effective pest control will be digitally recorded and updated by KCPM and linked with the farmer registration portal.

The 9 parasite breeding stations functioning under the department will be strengthened to promote parasite breeding and production of bio control agents. An amount of ₹ 50.00 lakh is set apart for this. This includes ₹ 5.00 lakh set apart for operational expenses of KCPM including training at plant health clinics.

An amount of ₹ 75.00 lakh is set apart for rodent control and management of wild life attack through technology support.

12)	Organic Farming and Good Agricultural Practices	H/A : 2401-00-105-85	Rs.600.00 lakh
-----	--	-----------------------------	-----------------------

The objective of the scheme is to promote safe to eat food production through good agricultural practices. Considering the impact of climate change in agriculture, the scheme will support and promote carbon neutral agriculture practices in a scientific manner.

During 2022-23, an amount of ₹ 600.00 lakh is set apart for the scheme. It is envisaged that 10 percent of beneficiaries of the project will be women.

The component wise outlay is given below.

Sl. No.	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Promotion of Organic and GAP cultivation including green manure cultivation	278.00
2	On farm production of bio-inputs	100.00
3	Organic farming of fruits and vegetables through SHGs and certification – VFPCCK	75.00
4	Opening of Hi Tech organic super market (new)	50.00
5	Support for implementation and certification	47.00
6	Additional assistance for construction of Biogas Plants	50.00
	Total	600.00

Empowerment of existing GAP clusters, promotional assistance for new GAP clusters, green manuring, model units for scientific organic manure preparation and Safe to Eat food production including Participatory Guarantee System (PGS) certification through VFPCCK, Krishi bhavans and other stake holders like FPOs will be supported under GAP vegetable production component An amount of ₹ 278.00 lakh is allocated for promotion of organic farming and good agricultural practices.

Assistance for on farm production of bio inputs as per the KAU, Package of Practices recommendation (in the selected GAP clusters) along with certification, will be project based for which ₹ 100.00 lakh is earmarked.

Organic farming of fruits and vegetables through VFPCCK and Krishi bhavans will be under taken as part of Centrally Sponsored Schemes. A suitable mechanism for certification of organic and GAP vegetables and fruit products and its branding will also be established. An amount of ₹ 75.00 lakh is allocated for Organic farming of fruits and vegetables through SHGs and certification through VFPCCK.

Two Hi-tech organic supermarket will be established in Thiruvananthapuram and Ernakulam districts for which an amount of ₹ 50.00 lakh is allocated.

An amount of ₹ 47.00 lakh is earmarked for undertaking activities supporting organic farming for safe to eat food production in the state including certification activities.

Under the CSS, National Biogas Development Project, assistance @ ₹ 12000/- plant is provided for general category and ₹ 13000/plant for SC/ST category/or as per the guidelines of the scheme. The cost of construction of biogas plants in the State varies from ₹ 30,000/- to ₹ 1,00,000/- per plant. In order to make the scheme attractive to the farming community an amount of ₹ 50.00 lakh is earmarked from state plan funds as additional assistance for the construction of biogas plant @ ₹ 8000/plant and ₹ 9000/- plant for general and SC/ST categories respectively over and above the central assistance.

13)	Production and Distribution of Quality Planting Materials and Improvement of Departmental Farms	H/A : 2401-00-104-91	Rs.1425.00 lakh
		H/A : 4401-00-104-98	Rs.300.00 lakh

The main objective of the scheme is to ensure timely availability of good quality planting materials in required quantity to the farmers of the State. Modernization of departmental farms and its development as centers of demonstration of advanced agricultural technology like Hi-Tech farming, Integrated Farming system models are envisaged under the scheme. An amount of ₹ 1725.00 lakh is earmarked for the scheme

The component wise breakup of the scheme is shown below.

Sl. No.	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Maintenance of progeny orchards & establishing new progeny orchards, Routine Planting material production, seed production, support for IFS models, hi-tech farming, precision farming, aquaculture and tissue culture.	1125.00
2	Production of planting material of fruits and vegetables through VFPCCK	100.00
3	Mechanization & infrastructure development of farms	300.00
4	Online sale of branded products from departmental farms on project basis (new)	200.00
	TOTAL	1725.00

An amount of ₹ 100.00 lakh is set apart for the planting material production of fruits and vegetables including grafts and seedlings through VFPCCK. The Director of Agriculture will sign an MOU with VFPCCK with respect to the quantity and quality of planting material to be produced by VFPCCK specifying the timeline of implementation of activities before release of funds.

An amount of ₹ 300.00 lakh is set apart for mechanization and infrastructure development in farms. Out of this ₹ 50.00 lakh each will be earmarked for development of farms functioning at Aluva and Pandalam under the department.

The amount of ₹ 200.00 lakh is earmarked for the new component online sale of branded products from departmental farms. The amount will be utilized for branding of farm products with traceability and development of online sale platform for farm products. This will be followed by VFPCCK also. The department and VFPCCK will prepare a project in this regard and will place in the Departmental Working Group.

III) Modernisation of Departmental Laboratories and ICT support

During the year 2022-23, to modernize and strengthen the laboratories and ICT development of the department, an amount of ₹ 1215.00 lakh is allocated for the following activities.

1. Modernization of departmental laboratories
2. Office automation and IT infrastructure

14)	Modernization of Departmental Laboratories	H/A : 2401-00-105-86	Rs.400.00 lakh
-----	---	----------------------	----------------

The services offered by the laboratories under the department include soil testing for soil fertility assessment, analysis of major inputs like fertilizers including organic, inorganic and bio fertilizers, pesticides and seeds for quality control of these inputs. An amount of ₹ 400.00 lakh is earmarked for modernizing the laboratories under the following components.

Sl. No	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Strengthening of laboratories and NABL accreditation	320.00
2	Quality Control Enforcement Wing	80.00
	Total	400.00

Out of ₹ 320.00 lakh earmarked for strengthening of laboratories, ₹ 90.00 lakh will be for Soil testing laboratories, ₹ 20.00 lakh each for State bio fertilizer laboratories, State Agmark laboratory and State seed testing laboratory, ₹ 50.00 lakh for Biotechnology and model floriculture center, ₹ 30.00 lakh for State fertilizer quality control laboratories, ₹ 30.00 lakh for Bio control and organic manure quality control laboratory and ₹ 35.00 lakh for State Pesticide testing Lab functioning in the department. For obtaining NABL accreditation to quality control laboratories an amount of ₹ 25.00 lakh is earmarked.

Soil Health Cards will be distributed to farmers in coordination with Department of Soil Survey & Soil Conservation, VFPCCK and Kerala Agricultural University and updated in the soil fertility portal of the department. This will be completed on a project basis. The assistance of LSGs will be sought for on project basis at local level.

15)	Office automation and IT infrastructure	H/A : 2401-00-001-86	Rs.815.00 lakh
-----	--	----------------------	----------------

Information and communication technology applications in agriculture sector paves way to application of improved agricultural technologies, effective production strategies and timely delivery of benefits and services directly to farmers. It also helps to address the challenges in agricultural marketing. An amount of ₹ 815.00 lakh is allocated for application of ICT in agriculture under the following components

Sl. No	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Implementation, maintenance and strengthening e-office	288.00
2	Connectivity to various offices	194.00
3	Procurement of computers, accessories, networking and site preparation	200.00

4	Development of Management Information system and Direct Benefit Transfer	83.00
5	Maintenance and upgradation of ICT infrastructure facilities including video conference/virtual class room(new)	50.00
	Total	815.00

E-office will be implemented in all the offices during the year. AIMS software will be developed to its full functionality for seamless flow of data from Krishi Bhavan to Government level capturing all activities and services rendered by the department. One new component for maintenance and upgradation of IT infrastructure facilities including video conferences/virtual classroom is included. Under this programme, priority will be given to activities supporting Smart Krishi Bhavan programmes.

IV. Information and Extension Services

To strengthen the extension services for effective transfer of advanced technology in agriculture and development of human resources an amount of ₹ 3863.00 lakh is allocated under the following programmes.

1. Strengthening agricultural extension
2. Krishi Padhashala
3. Farm Information and Communication
4. Human Resource Development

16)	Strengthening Agricultural Extension	H/A : 2401-00-109-80	Rs.2828.00 lakh
-----	---	----------------------	-----------------

For the success of agricultural development programmes, the field extension services need to be strengthened. The ATMA model of Agricultural extension with suitable modification integrated as ATMA plus is being implemented in the state for transfer of scientific and advanced technology to farmer fields and its adoption. An amount of ₹ 2828.00 lakh is earmarked for strengthening of agricultural extension activities during 2022-23.

The component wise allocation for strengthening agricultural extension are as below.

Sl. No	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Upgradation of training centres, RATTCs and FTCs	200.00
2	Strengthening Project directorate of ATMA including, HR support , ATMA activities and operational support	320.00
3	Support to LEADS	300.00
4	Strengthening Farm Plan Based development Approach (new)	200.00

5	Award for best performers	150.00
6	Public participation	300.00
7	KISSAN Project	60.00
8	Smart Krishi Bhavan(new)	1000.00
9	Conduct of VAIGA 2022	100.00
10	Imprest Fund for immediate needs of Krishi bhavan and replacement of old condemned vehicles (new)	198.00
	Total	2828.00

As part of strengthening of extension institutions, an amount of ₹ 200.00 lakh is allocated for upgradation of RATTCs and FTCs and ₹ 320.00 lakh for strengthening of project directorate of ATMA including HR support to project Directorate of ATMA and operational support. An amount of ₹ 300.00 lakh is set apart for support to LEADS. The state share of ATMA programmes is included under the umbrella scheme Krishi Unnathi Yojana.

In order to strengthen the Farm Plan based development programme, an amount of ₹ 200.00 lakh is set apart. Out of this an amount of ₹ 50.00 lakh is allocated for state level small farm mechanization project with multi stakeholder participation including KAU and KSAMM. This is in addition to the amount provided under Farm Plan based development approach.

An amount of ₹ 150.00 lakh is earmarked for awards for best performers excluding officials.

Under the component “Public Participation” an amount of ₹ 300.00 lakh is set apart for conduct of Karshika Vikasana Samithies, seminars, farmers day, review meetings assistance for farm melas, farmer meets, Karshaka Sabha, njattuvella chanthas and agro festivals including those organized by FPOs/PACS.

The ‘Karshaka Information Systems Services and Network (KISSAN) Kerala’ project initiated by Department of Agriculture in association with IIITMK providing ICT enabled agriculture extension services through weekly informative television programmes will be continued. An amount of ₹ 60.00 lakh is earmarked for providing project based assistance for KISSAN Project. The contents of the programme will be decided by the technical committee consisting of KAU extension, department officials (FIB), VFPCCK and IIITMK.

A new component “Smart Krishibhavans” is introduced in 2022-23, with the objective of modernizing and improving the functioning efficiency of Krishi Bhavans through e-governance and application of technology. Efficient and timely delivery of services to the farming community will be the ultimate objective. An amount of ₹ 1000.00 lakh is allocated for this purpose. 14 Krishi bhavans will be transformed to smart krishi bhavans in the first

year with more focus on smart performance. The components include establishment of front office cum information center, upgradation of Plant Health Clinics, digital resource mapping of the panchayat and integration with the land revenue data, digitization of records of the Krishi bhavans including the programmes implemented through krishi bhavans, online digital media library, renovation of Krishi bhavans, networking of nurseries and centralized e-FT bill/invoice system and SMART card for farmers. The Krishi Bhavan should function as an advisory body to the farming community in all aspects related to agriculture development from crop planning, production planning, marketing, value addition, agripreneurship, credit information, welfare programmes, insurance support, startup promotion and advance technology dissemination. The Smart Krishi Bhavan will follow a project based approach which will run during the period of the Five Year Plan. A Detailed Project Report will be prepared by the Department using the services of a competent technical organization. Only on satisfying the condition of preparation of Detailed Project Report, the administrative sanction will be issued. However no new post creation/deputation/contract will be allowed under the component. The services of existing departmental staff/contract staff will be utilized for implementation of the component.

An amount of ₹ 198.00 lakh is set apart for imprest fund and replacement of old vehicles. In order to meet the unforeseen expenses required for immediate capital expenditure in Krishi Bhavan and blocks an amount of ₹ 123.00 lakh is set apart @ ₹ 10,000/krishi bhavan/block. An amount of ₹ 75.00 lakh is set apart for replacement of old and condemned department vehicles for field activities.

17)	Krishi Padhashala	H/A : 2401-00-109-60	Rs.100.00 lakh
-----	--------------------------	-----------------------------	-----------------------

Krishi Padhashala programme will be implemented to create awareness among the farmers on the concept of AEU based cultivation and popularization of best traditional technologies and new scientifically proven technologies through field level demonstrations. Block Level Agricultural Knowledge Centers functioning in Blocks ,with scientists of Kerala Agricultural University as a nodal officer will serve as an advisory body in providing technical guidance to field level offices in the successful implementation of programmes through Krishi Bhavans. The periodic review of Krishi Padhashala will be conducted by the Director of Agriculture on a quarterly basis. Expenses towards remuneration / honorarium are not included. An amount of ₹ 100.00 lakh is allocated for this component. A comprehensive training module and training calender for the year 2022-23 will be prepared by SAMETI and programmes scheduled accordingly with the approval of Director of Agriculture . No separate allocation will be made to SAMETI in this regard for preparation of training module.

18)	Farm Information and Communication	H/A : 2401-00-109-84	Rs.600.00 lakh
-----	---	----------------------	-----------------------

An amount of ₹ 600.00 lakh is set apart for disseminating scientific knowledge to farmers at the right time and to provide information on the activities of the departments of Agriculture, Animal husbandry, Dairy and Fisheries through various mass and electronic media including web based services.

The activities include printing of Kerala Karshakan, digital copy printing, honorarium to authors of Kerala Karshakan journal, farm photography competition, essay writing competition, short film competition, awards (excluding officials), stationary expenses, campaigns, exhibitions, cyber extension and other communication initiatives including radio programmes.

The component wise outlay of farm Information and communication are as below.

Sl. No	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Kerala Karshakan and Other activities	300.00
2	Publications	200.00
3	Media Liaison & Other communication initiatives	100.00
	Total	600.00

19)	Human Resource Development	H/A : 2415-01-277-98	Rs.335.00 lakh
-----	-----------------------------------	----------------------	-----------------------

Capacity building of officials on the latest updates in agriculture sector is imperative for efficient transfer of technology to the farming community and its adoption. An amount of ₹ 240.00 lakh is earmarked for human resource development. The components of this programme include course fee for higher studies to officials of the department for post graduate courses in Agricultural Extension, Agricultural Economics, Entomology, Plant Pathology, Agronomy and Soil Science in KAU, HRD initiatives, specialized training to officials in eminent institutions at state and national level to upgrade the technical and managerial competence. An amount of ₹ 95.00 lakh is allocated for strengthening of SAMETI. However for this purpose a master plan will be prepared by the department and placed before the Departmental Working Group. The amount will not be used for non-plan expenditure.

Sl. No.	Components	Amount (₹ in lakh)
1	HRD initiatives	240.00
2	Strengthening of SAMETI(new)	95.00
	Total	335.00

20)	Support to Farm Mechanization	H/A : 2401-00-113-83	Rs.1181.00 lakh
		H/A : 4401-00-113-98	Rs.800.00 lakh

Farm mechanization is the key to scientific crop and produce management. The objective of the scheme is to develop single point delivery system through strengthening of Agro Service Centres, Karshika Karma Senas and Custom Hiring Centres which are part of mechanization activities. It is also envisaged to bring convergence of these three institutions as sustainable Self Help Groups in the farm sector viz. “Krishisree centres”, to facilitate a single window service delivery to farmers under the coordination of Kerala State Agricultural Mechanization Mission (KSAMM). This will be done through a project approach.

The component wise breakup of the outlay is shown below.

Sl. No	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Establishment of new Krishisree centres on project basis.	800.00
2	Support to Karshika Karma Sena business fund @ ₹ 25000/KKS (new)	100.00
3	Group insurance scheme to members of Karshika Karma Sena and Agro Service Centres and newly formed Krishisree centres	20.00
4	Operational expenses including wages to mobile clinics of Agroservice centres	150.00
5	Functional expenses of KSAMM	200.00
6	Honorarium to data entry operators of NeGP	286.00
7	Internships at Krishi Bhavans (apprentice VHSE)	280.00
8	Fuel charges and operational expenses of two wheelers attached to Krishi Bhavans - new	145.00
	Total	1981.00

New Krishisree centres will be established during 2022-23 including Corporation and Municipality areas for which an amount of ₹ 800.00 lakh is set apart. Detailed Project Reports of individual centers will be placed before the working group.

A business plan will be developed for Karshika Karma Sena for its efficient and profitable functioning and self-sustainability in the coming years. A single unit shall have a business plan earning an income of ₹ 5.00 lakh/unit. Karshika Karma Senas will develop a business plan and the enterprise suitable to the locality will be selected. An amount of ₹ 100.00 lakh @ ₹ 25000 per KKS is allocated to equip Karshika Karma Sena for profitable business. A performance analysis of all Karshika Karma Sena will be undertaken before providing assistance.

In order to provide accident insurance to registered members of Karshika Karma Sena and Agro Service Centres and the newly proposed Krishisree units, a group insurance programme in association with insurance companies with beneficiary contribution will be constituted. An amount of ₹ 20.00 lakh is earmarked for remitting insurance premium.

The activities of KSAMM will focus on enabling an efficient mechanization environment for farm operations to the farmers. An amount of ₹ 200.00 lakh is set apart as functional expenses of KSAMM. Inventory of agro machinery under Agro Service Centre, Karshika Karma Sena, Custom Hiring Centre covering those distributed under various schemes available in panchayats will be completed and registry of agro machinery at Krishibhavan level will be created during 2022-23. Inventory of repairable machines will also be completed and made functional. The database thus generated will be utilized to monitor the real time performance of the agro machineries. The mission activities will also include integration and execution of agricultural activities through Krishisree unit and introduction of business plan concept in Krishisree units to function in a self- sustaining mode under proper monitoring at district and state level. Capacity building training on repair and service of agro machinery for the service providers of Agro Service Centres and Karshika Karma Sena will also be done by the Mission. The mission activities will be in integration with the similar activities of the engineering wing of the Department and under the supervision of Director of Agriculture.

With the twin objective of providing opportunity for educated youth as well as availing service at the grass root level for better execution of government programmes, internship programme will be provided in Krishi bhavans for the year 2022-23. Final year VHSE students and VHSE certificate holders in agriculture/organic farming will be engaged for a period of six months with an incentive of ₹ 2500.00 per month. An amount of ₹ 280.00 lakh is set apart for this.

The Department will ensure that 15 percent of beneficiaries of the scheme are women.

In order to strengthen the mechanization drive, a Review Committee will be set up under the Chairmanship of Agricultural Production Commissioner. The committee will be represented by KAU, Kerala State Planning Board, State Agriculture Engineer, Director, KSAMM besides Director of Agriculture. This committee will oversee the operation under the scheme.

V) Income Assurance and Risk mitigation

In order to ensure farmers the expected income from his crop by adoption of risk mitigation measures and providing compensation in case of crop loss due to natural calamity, an amount of ₹ 3750.00 lakh s allocated under the two schemes viz. State Crop Insurance and Contingency programme to meet natural calamities and pest and disease endemic.

21)	State Crop Insurance Scheme	H/A : 2401-00-110-82	Rs.3000.00 lakh
-----	------------------------------------	-----------------------------	------------------------

The state crop insurance scheme against crop loss due to natural calamity will be continued in 2022-23 with the objective of protecting the farmers. The Crop Insurance Fund is operated with contributions from the participating farmers by way of registration fee and premium and Government contribution. An amount of ₹ 3000.00 lakh is earmarked for the scheme during 2022-23.

22)	Contingency Programme to meet natural calamities and pest and disease endemic	H/A : 2401-00-800-91	Rs.750.00 lakh
-----	--	-----------------------------	-----------------------

In order to meet the contingency due to natural calamity and pest disease endemic an amount of ₹ 750.00 lakh is set apart. The activities covered will be creation of buffer stock of short duration varieties of paddy, pulse and vegetables for distribution to affected farmers in the event of natural calamities and resultant crop damages, assistance for strengthening of bunds against breaches and removal of debris and support for crop health management in the event of pest and disease endemic.

23)	Development of Agriculture Sector in Kuttanad	H/A :2401-00-119-78	Rs.1700.00 lakh
-----	--	----------------------------	------------------------

The component wise breakup of outlay of ₹ 1700.00 lakh for development of agricultural sector in Kuttanad in 2022-23 is as below.

Sl. No.	Components	Amount (₹ in lakh)
1	Infrastructure development of padasekharams and replacement of petti & para with VAF pumps	1200.00
2	PM KUSUM-Top up subsidy	500.00
	Total	1700.00

Out of the total outlay, an amount of ₹ 1200.00 lakh is earmarked for infrastructure development of various padasekharams in Kuttanad region and for establishment of Vertical Axial Flow pump/submersible pumpsets 10-50 HP replacing the conventional Petti & Para, including construction of raised platforms for installation. Convergence of infrastructure development works of various padasekharams undertaken under RKVY, RIDF and LSGD will be ensured. The infrastructure works carried out by KLDC shall also be integrated into this.

During 2022-23, in order to reduce the dependence on conventional energy sources, the centrally sponsored scheme PM KUSUM will be implemented by the Department in collaboration with ANERT to utilize solar energy in agriculture. Accordingly, 30% of the expenditure in setting up solar powered pump sets will be met from the central funds with

equal contribution from ANERT. 20 % of the expenditure in capital expenditure will be met from the State Plan funds as top up subsidy. The beneficiary contribution will be 20 %. An amount of ₹ 500.00 lakh is allocated for meeting the top up subsidy. Preference will be given for energisation of pumps in Kuttanad region.

For small, marginal and medium farmers with less than 5 acres, there will be provision for availing loans from PACS. The annual repayment of loans can be met from sale of solar energy generated. No direct cash subsidy will be provided under the scheme.

24)	Punarjani- Restoration of agricultural sector in post flood scenario	H/A :4401-00-800-94	Rs.185.00 lakh
-----	---	---------------------	-----------------------

The scheme envisages to revive the damages caused in floods and landslides of previous years. Employment and income generation activities will be given more thrust.

Infrastructure development of padasekharams and garden lands, mechanization, development of markets, nurseries, office buildings and farms under department of agriculture, rejuvenation of agricultural land damaged completely by landslide/landslip will be undertaken. This also includes drought mitigation activities like water harvesting and soil and water conservation. An amount of ₹ 185.00 lakh is set apart under the scheme.

VI. MARKETING, STORAGE & WAREHOUSING

The total outlay provided during 2022-23 under Marketing, Storage & Warehousing and other programmes is ₹ 8505.00 lakh. Out of this, an amount of ₹ 1000.00 lakh is earmarked for infrastructure development under RIDF.

AGRICULTURE MARKETING AND POST HARVEST MANAGEMENT

In order to provide assured/enhanced income to farmers, development of a robust well-designed and efficient marketing system for agricultural produce, prevention of post-harvest losses and promotion of value addition for increased price are the activities to be focused.

25	SUPPORT FOR MARKETING OF AGRICULTURAL PRODUCE		Outlay - Rs.5125 lakhs
A	Market Development	H/A : 2435-01-800-99	Rs.1520.00 lakhs
B	Market intervention support for price stabilisation	H/A : 2435-01-101-85	Rs.2200.00 lakhs
C	Kerala Farm Fresh Pazham Pachakari Base Price	H/A : 2401-00-119-77	Rs.1405.00 lakhs
	Total		Rs.5125.00 lakhs

The objective of the programme is to address the issues related to price fluctuation, lack of efficient marketing system and post-harvest losses. Strengthening of existing market

infrastructure, coordinating the functioning of markets at various levels in collection, transportation, storage and processing, strengthening of market intelligence and adoption of innovative technologies in agricultural marketing are the major focus areas.

The component wise breakup of outlay for this programme is given below.

Sl. No.	Component	Amount (₹ in lakh)
A	Market Development	1520.00
1	Strengthening of agricultural wholesale markets and district procurement centres-operational expenses and infrastructure development	130.00
2	Agmarknet & Market Intelligence	40.00
3	State Agricultural Prices Board	80.00
4	WTO Cell - Operational expenses	5.00
5	Additional support to graded weekly markets	25.00
6.	Strengthening of agriculture wholesale market-transportation subsidy(new)	50.00
7	Assistance to ecoshops	150.00
8	Grama chanda (new)	145.00
9	Establishment of urban street weekly markets (new)	10.00
10	Engaging Karshaka mitras in potential panchayats	60.00
11	Supply Chain Management-Temperature controlled vehicle for storage and transport (new)	35.00
12	Cold chain for Idukki district (new)	185.00
13	Market development activities of VFPCCK	500.00
14	Online market platform and FPO portal -Service and maintenance	5.00
15	Contingency fund for availing expert services for infrastructure development (new)	100.00
B	Market intervention support for price stabilisation	2200.00
C	Kerala Farm fresh fruits and Vegetables -Base Price	1405.00
	Total (A+B+C)	5125.00

An amount of ₹ 130.00 lakh is earmarked for infrastructure development and operational expenses of agriculture wholesale markets and district procurement centers. Out of this an amount of ₹ 25.00 lakh each is allocated for the development of agriculture whole sale markets functioning at Thiruvananthapuram, Ernakulam and Kozhikode. Additional funds required will be met from own resources of the markets. The assistance will be one time and the work will be completed during the year 2022-23. The functioning of these markets will be in accordance with the e-NAM guidelines so as to facilitate unified market for agricultural commodities. Infrastructure development of the wholesale markets will be undertaken in priority basis based on the action plan prepared by the market secretaries in consultation with the market executive committee. The action plan with

estimate from Government accredited agency will be submitted to the Director of agriculture for approval. The work will be entrusted to accredited agencies.

The current market information will be made available to farmers for selling their produce. The up to date data will be collected and uploaded to website to be accessible by farmers. An amount of ₹ 40.00 lakh is earmarked for Agmarknet and market intelligence.

An amount of ₹ 80.00 lakh is set apart for Kerala State Agricultural Prices Board and ₹ 5.00 lakh to WTO Cell as operational expenses.

Additional support will be provided @ ₹ 10000 per market to selected weekly markets having high turnover (₹ 2.00 lakh/market/month) within A grade markets for which an amount of ₹ 25.00 lakh is set apart.

In order to motivate the farmers to bring their produce to departmental markets for auction and to avail the direct marketing facilities transportation subsidy will be provided based on distance from the procurement source for which an amount of ₹ 50.00 lakh is allocated. Detailed guidelines in this regard will be issued by the Director of Agriculture.

Assistance will be provided for development of ecoshops for marketing of organic farm products produced locally for which an amount of ₹ 150.00 lakh is allocated.

The provision under MNREGS will be utilized by the department for establishment of gramachanda at panchayat level. An amount of ₹ 2.00 lakh per market will be provided for infrastructure of these markets, which will be operated by farmer groups, kudumbasree, SHG, FPO etc in consultation with LSGs. Support from LSG will also be requested for this. These centres will act as procurement centres for procuring agricultural produce and as link among other markets in the district. An amount of ₹ 145.00 lakh is allocated for this activity.

The market network will be expanded through establishment of urban street weekly markets for which an amount of ₹ 10.00 lakh is allocated.

Karshaka mitras will be engaged in potential panchayats for effective coordination of marketing of surplus farm produce from farmers field to the collection centre/market thereby facilitating sale of produce and income to farmer. Graded incentive structure to karshakamitras based on quantity procured by each Karshaka mitra will be followed. An amount of ₹ 60.00 lakh is earmarked for engaging Karshaka mitras in 5 districts.

Assistance @ 50 % subsidy limited to ₹ 5.00 lakh per vehicle will be provided to interested farmer groups/FPOs for purchase of temperature controlled vehicles to prevent loss due to wastage during transport and storage of perishables. An amount of ₹ 35.00 lakh is earmarked for this activity. The amount will be transferred as back ended subsidy only.

As part of development of cold chain for Idukki district especially for procurement, storage and transport of perishable agricultural produce from Vattavada and Kanthalloor an amount of ₹ 185.00 lakh is allocated .The amount will be utilized for setting up of one pre cooling unit at Vattavada, 3 cold outlets in Ernakulam, Kozhikode and Thiruvananthapuram district and renovation of existing cold storage of Hortcorp. The integration of funds available under Central Sector schemes for development of markets and marketing activities will be ensured.

An amount of ₹ 500.00 lakh is earmarked for market development activities of VFPCCK.

The service and maintenance of online market platform and FPO portal is allocated an amount of ₹ 5.00 lakh.

An amount of ₹ 100.00 lakh is earmarked as contingency fund for availing expert services for infrastructure development.

As market intervention support for price stabilization, an amount of ₹ 2200.00 lakh is earmarked. This will be utilized for procurement operations through designated agencies on selected agricultural commodities during harvesting season with a view to guarantee remunerative prices to the growers. An amount of ₹ 200.00 lakh is earmarked for green coconut procurement through Kerafed, ₹ 1500.00 lakh for Hortcorp, ₹ 100.00 lakh to VFPCCK and ₹ 400.00 lakh for Onam and Christmas markets.

In order to provide announced base price to farmers for 16 items of vegetables and fruits in the event of decline in prices an amount of ₹ 1405.00 lakh is set apart. The difference in price from the bench mark price fixed for each item will be provided as agriculture incentive price to farmers. However a strict surveillance mechanism will be set up at State level under the Chairmanship of Agricultural Production Commissioner. CEO, VFPCCK, MD, Hortcorp and other members of departmental working group will be members of the committee. The committee will meet at quarterly intervals and discuss the progress and operational issues of the base price scheme.

26)	Post-harvest management & Value addition	H/A : 2435-01-800-94	Rs.2020.00 lakh
-----	---	----------------------	------------------------

The objective of the scheme is to promote medium, small and micro agro processing/value addition units ensuring income increase to farmers, revamping Farmer Producer Organisations and generating employment opportunities. Promotion of innovative technologies in value addition and entrepreneurship in agriculture will also be supported. Small Farmers Agri Business Consortium (SFAC) will implement these activities performing the role of a nodal agency. The component wise breakup of the scheme is shown below.

Sl. No.	Component	Amount (₹ in lakh)
1	Support to value addition - small and medium agro processing units through SFAC	400.00
2	Support for value addition units and marketing in Govt. sector/ PSUs/ Co-operatives/ Kudumbasree units/FPOs through SFAC	140.00
3	Promotion of apiculture and production of honey	80.00
4	Operational support to SFAC including training	100.00
5	Support to Agristart up and agri business incubators	200.00
6	Solar powered Mobile Vehicle markets (new)	40.00
7	Copra Drying Units to PACs/Karshika Karmasena/ASC/Farmer groups (new)	140.00
8	Revamping of existing FPO (project based) through SFAC (new)	400.00
9	Assistance to VFPCCK for supporting FPO's (new)	300.00
10	Project based support for agro processing through PACS(new)	200.00
11	Low cost pick up vehicles/IIHR tri cycle (new)	20.00
	Total	2020.00

Project based support for small and medium agro processing/value addition units, individual/SHG based micro level value addition units will be provided through SFAC. An amount of ₹ 400.00 lakh is set apart for providing assistance to small and medium agro processing units and ₹ 140.00 lakh for supporting value addition units in Government sector/PSUs /Cooperatives/FPOs through SFAC. Wherever necessary, projects may be implemented in coordination with Krishi Bhavans. All the proposals / projects will be vetted by SFAC and approved for implementation as per the existing operational guidelines of MSME scheme. The vetting, monitoring and evaluation of the projects will be done by a team of experts constituted at SFAC from within the officials trained for the purpose in reputed institutions like IRMA, CFTRI, IIM etc.

The support for apiculture and honey production will be continued for the benefit of honey growers and promotion of value added honey products through State Horticulture Mission with the involvement of FPOs in integration with MIDH and Honey Mission. An amount of ₹ 80.00 lakh is set apart for this component.

An amount of ₹ 100.00 lakh is set apart as operational support to SFAC including training.

For technology-based innovations in agriculture sector, agristartups and agribusiness incubators will be promoted for which an amount of ₹ 200.00 lakh is earmarked. This component will be implemented through the Kerala Start Up Mission with well-defined guidelines.

Solar powered mobile vehicle markets @ 50 % assistance will be supported for marketing of fresh and processed products. Assistance will be provided to HortiCorp /VFPCCK for procuring one solar powered mobile vehicle market for which an amount of ₹ 40.00 lakh is allocated.

Assistance @ 20% will be provided for establishing copra dryer units and other multipurpose drying units to PACS/ Karshikakarma senas/ agro service centres/farmer groups for which an amount of ₹ 140.00 lakh is allocated. Support will be provided as back ended subsidy only. Source of funds for providing assistance to drying units available under Industries department will also be integrated into this.

Considering the importance of promoting Farmer Producer Organizations in the field of agricultural production, processing and marketing, an amount of ₹ 400.00 lakh is allocated for revamping the existing Farmer Producer Organisation through SFAC. The proposals for revamping will be submitted to SFAC and assistance will be provided in project mode after proper vetting. The amount will be provided as one time assistance. The selection of FPOS will be based on approved criteria and the Kerala FPO policy 2020.

An amount of ₹ 300.00 lakh is set apart as assistance to VFPCCK for supporting FPOs initiated under VFPCCK.

An amount of ₹ 200.00 lakh is earmarked for project based support for establishment of agro processing industry under PACS.

In order to facilitate transport of perishable fruits and vegetables, assistance will be provided for purchase of IIHR tricycle/low cost pickup vehicles at 50% subsidy to Karshakamitras/Agro service centres/Karshika karma senas @ one vehicle per district. Suitable tie ups will be made with KAMCO/KAICO through an MOU. These will be demonstrative in nature in order to promote the concept among private entrepreneurs. An amount of ₹ 20.00 lakh is set apart for the purpose.

27)	Kerala State Horticultural Products Development Corporation Ltd. (Investments)	H/A : 4401-00-190-97	Rs.100.00 Lakh
-----	---	-----------------------------	-----------------------

HortiCorp is entrusted with the role of procurement, processing, storage and marketing of horticultural produces throughout the State, encouraging indigenous farmers to produce more vegetables and also preventing unreasonable price hikes. An amount of ₹ 100.00 lakh is allocated to HortiCorp as share capital for the year 2022-23. The share capital should reflect in the balance sheet of HortiCorp.

28)	Assistance to Kerala State Ware housing Corporation		Rs.135.00 lakh
A	Construction of Godown cum Agriculture Complex	H/A : 4408-02-101-98	Rs.100.00 Lakh
B	Computerization	H/A : 2408-02-190-98	Rs.10.00 Lakh
C	<i>Share participation</i>	H/A : 4408-02-190-99	Rs.25.00 Lakh

An amount of ₹ 100.00 lakh is set apart as assistance to Kerala State Warehousing Corporation for the construction of Godown cum Agriculture Complex. For computerization an amount of ₹ 10.00 lakh is allocated.

State Government has to provide share participation to the Kerala State Warehousing Corporation to match the flow of funds from the Central Warehousing Corporation. An amount of ₹ 25.00 lakh is provided as share participation during 2022-23.

29)	Infrastructure Development under RIDF	H/A : 4435-01-101-97	Rs.1000.00 lakh
------------	--	-----------------------------	------------------------

The outlay of ₹ 1000.00 lakh is for the implementation of infrastructure works in agriculture sector for projects approved under RIDF of NABARD. The new and ongoing projects under tranche XX-XXVIII will be taken up during 2022-23.

The support to Kerala State Warehousing Corporation for the implementation of RIDF projects will also be provided from the outlay.

VII) OTHER PROGRAMMES

30)	Farmer Welfare Fund Board	H/A : 2401-00-109-76	Rs.100.00 lakh
------------	----------------------------------	-----------------------------	-----------------------

The pension schemes and welfare programmes implemented at present through Agriculture Development & Farmers Welfare Department will be taken up through the Farmer Welfare Fund Board. An amount of ₹ 100.00 lakh is earmarked under this programme for operational expenses of the Board. However purchase of vehicles is not allowed under the scheme.

31)	International Research and Training Centre for Below Sea level Farming, Kuttanad	H/A : 2415-01-004-88	Rs.25.00 lakh
------------	---	-----------------------------	----------------------

An outlay of ₹ 25.00 lakh is provided for popularizing innovative activities, resolving field problems of Kuttanad region and for operational expenses.

VIII) CENTRALLY SPONSORED SCHEME – 40% STATE SHARE

32)	Umbrella Scheme on Krishi Unnathi Yojana and other CSS (40% State Share)	Rs. 10320.00 lakh
-----	---	--------------------------

Krishi Unnathi Yojana is the umbrella scheme under Agriculture with 60% central share and 40% state share. The scheme has switched to single nodal agency system in PFMS with effect from 1st July 2021. The state share of ongoing centrally sponsored schemes viz. National Food Security Mission(NFSM), Mission on Integrated Development of Horticulture (MIDH), National Mission for Sustainable Agriculture (NMSA), National Mission on Oil seeds and Oil palm (NMOOP), National Mission on Agriculture Extension and Technology Management (NMAET), Rashtriya Krishi Vikas Yojana (RKVY), Paramparagath Krishi Vikas Yojana (PKVY), Pradhan Mantri Krishi Sinchayee Yojana (PMKSY), National project on Agro Forestry, Sub Mission on Plant Protection and Plant Quarantine, Information Technology, Integrated scheme on Agriculture Marketing and GOI supported Crop Insurance scheme are included under the scheme. An amount of ₹ 10320.00 lakh is provided as state share of the scheme of which an amount of ₹ 1120.00 lakh is provided as state share of the scheme-Sub Mission on Agriculture Extension (SMAE) under National Mission on Agriculture Extension and Technology Management (NMAET). An amount of ₹ 3200.00 lakh as state share of Rashtriya Krishi Vikas Yojana (RKVY), ₹ 1200.00 lakh as state share of Mission on Integrated Development of Horticulture (MIDH), ₹ 2800.00 lakh as state share of Sub Mission on Agricultural Mechanisation and ₹ 2000.00 lakh is provided as state share under any other new centrally sponsored schemes approved during 2022-23.

B) CENTRALLY SPONSORED SCHEME

1)	Umbrella Scheme on Krishi Unnathi Yojana and other CSS (60% State Share)	Rs. 15480.00 lakh
----	---	--------------------------

Krishi UnnathiYojana is the umbrella scheme under Agriculture with 60% central share and 40% state share. The central share of ongoing centrally sponsored schemes viz. National Food Security Mission (NFSM), Mission on Integrated Development of Horticulture (MIDH), National Mission for Sustainable Agriculture (NMSA), National Mission on Oil seeds and Oil palm (NMOOP), National Mission on Agriculture Extension and Technology Management (NMAET), Rashtriya Krishi Vikas Yojana (RKVY), Paramparagath Krishi Vikas Yojana (PKVY), Pradhan Mantri Krishi Sinchayee Yojana (PMKSY), Sub Mission on Agricultural Mechanisation (SMAM), National project on Agro Forestry, Sub Mission on Plant Protection and Plant Quarantine, Information Technology, Integrated scheme on Agriculture Marketing and GOI supported Crop Insurance scheme are included under the scheme. An amount of ₹ 15480.00 lakh is provided as anticipated central

share of the scheme of which an amount of ₹ 1680.00 lakh is provided as central share of the scheme – Sub Mission on Agriculture Extension (SMAE) under National Mission on Agriculture Extension and Technology Management (NMAET), ₹ 4800.00 lakh as central share of RKVY, ₹ 4200.00 lakh as central share of SMAM, ₹ 1800.00 lakh as central share for Mission on Integrated Development of Horticulture and ₹ 3000.00 lakh as central share for other CSS. The central share for any other new centrally sponsored schemes approved during 2022-23 will also be met from the outlay. The outlay under RKVY will be utilised for infrastructure development activities for rice development, vegetable development, promotion of organic farming, strengthening of market infrastructure in wholesale markets, district procurement centres etc. The state share of the scheme is included in the state plan under the subsector Crop Husbandry.

2)	National Biogas Development Project – 100% CSS	H/A : 2810-00-105-99	Rs.150.00 lakh
----	---	-----------------------------	-----------------------

Under the scheme, assistance will be provided for setting up of bio gas plants of the normal type as well as sanitary toilet linked plants and for conduct of various training courses for masons, beneficiaries and other turnkey agents. The subsidy rate is ₹ 12000/plant for general category and ₹ 13000/- plant for SC/ST category. The outlay is for construction of biogas plants, cost of training and for other operational costs. The required amount will be provided based on the approval of the project by Government of India. An amount of ₹ 150.00 lakh is provided for the anticipated central assistance during 2022-23.

വാർഷിക പദ്ധതി - 2022- 23

എ) സംസ്ഥാന പദ്ധതി

വിള പരിപാലനം

ശാസ്ത്രീയ സമീപനത്തിലൂടെ ഭക്ഷ്യവിളകളുടെ ഉല്പാദനവും ഉല്പാദനക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതിലൂടെ ഭക്ഷ്യ ഉല്പാദനത്തിൽ സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിക്കുന്നതിനും 2022-23 വാർഷിക പദ്ധതി ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. നെല്ല്, പച്ചക്കറികൾ, തെങ്ങ്, പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ, സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ പ്രധാന വിളകൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. കാര്യക്ഷമമായ വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ നൂതന ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ പ്രചരണവും അവ കർഷകർ സ്വീകരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതും സാധ്യമാക്കും. ലഭ്യമായ വിഭവങ്ങൾ സുസ്ഥിരമായ രീതിയിൽ കാര്യക്ഷമമായും വിവേചനാപരവുമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും ഉറപ്പായ വരുമാനം കർഷകർക്ക് ലഭിക്കുന്നതിനുമായി വിള അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വികസനത്തിൽ നിന്നും കൃഷിയിടാധിഷ്ഠിത (ഫാം) വികസനത്തിലേയ്ക്കുള്ള മാറ്റത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം കണക്കിലെടുത്ത് മൂന്ന് പുതിയ പദ്ധതികൾക്ക് കീഴിൽ 2022-23 വർഷത്തിൽ കൃഷിയിടാധിഷ്ഠിത ആസൂത്രണം (ഫാം പ്ലാൻ) അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വികസന സമീപനത്തിന് തുടക്കമിടുന്നു.

ഉല്പാദനം, വിപണനം, സംസ്കരണം, വായ്പാ പിന്തുണ, ഇൻഷുറൻസ് തുടങ്ങി കൃഷിയുടെ എല്ലാ മേഖലകളിലും കർഷകർക്ക് പരമാവധി സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി കൃഷി ഭവനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനക്ഷമത മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടുകൂടി കൃഷിഭവനങ്ങളെ 'സ്മാർട്ട് കൃഷി ഭവനങ്ങൾ' ആക്കുക എന്നതാണ് ഈ വർഷത്തെ പരിപാടികളുടെ മറ്റൊരു പ്രത്യേകത.

സംസ്ഥാന പദ്ധതികളിലൂടെ വകുപ്പ് പിന്തുണയ്ക്കുന്ന എല്ലാ സമീപനങ്ങളും തെളിയിക്കപ്പെട്ടതും ശാസ്ത്രീയ അറിവുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതും കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല ശിപാർശ ചെയ്ത അംഗീകരിച്ചതുമായിരിക്കണം.

മണ്ണിന്റേയും വിളയുടേയും ആരോഗ്യം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇടപെടലുകൾ, ഗുണനിലവാരമുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ഉല്പാദനത്തിനായി വകുപ്പുതല ഫാമുകളുടെ വികസനം, കാർഷിക സേവന കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി യന്ത്രവൽകൃത പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പ്രോത്സാഹനം, ജൈവ കൃഷിയും കാലാവസ്ഥാ സൗഹൃദ കൃഷി രീതികളും, ലബോറട്ടറികളുടെ നവീകരണം, ആധുനിക വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ ഉപയോഗം തുടങ്ങിയ പരിപാടികൾ തുടരുന്നതാണ്. 2022-23 വർഷത്തിൽ വിളപരിപാലനത്തിനായി 56561.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയിലെ സംസ്ഥാന വിഹിതവും ഉൾപ്പെടുന്നു. കാർഷിക ആവാസ യൂണിറ്റുകൾ അധിഷ്ഠിതമായുള്ള ആസൂത്രണത്തിനും പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിനും ഊന്നൽ നൽകും.

പച്ചക്കറി വികസന പദ്ധതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഫീൽഡ് അസിസ്റ്റന്റുമാർ, വിള ആരോഗ്യ പരിപാലന പദ്ധതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പെസ്റ്റ് സ്കൂട്ടുകൾ, ലീഡ്സ്, ജൈവകൃഷിയും ഉത്തമകൃഷി രീതികളും പദ്ധതിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കരാർ ജീവനക്കാർ എന്നിവർക്ക് അധികച്ചമതല നൽകി ഫാം പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും താഴെപ്പട്ടികയിൽ ഫീൽഡ്തല പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സഹായിക്കുന്നതിലും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ഈ ചുമതലകൾ ഇപ്പോൾ തുടർന്നുവരുന്ന ജോലികൾക്ക് പുറമെ ആയിരിക്കും. എന്നിരുന്നാലും ഇവരുടെ ഭരണപരമായ നിയന്ത്രണം അതാത് പദ്ധതികളിലൂടെയായിരിക്കും. സാമ്പത്തിക പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവിധ ആഘാതങ്ങൾ പരിശോധിച്ച ശേഷം കൃഷി ഡയറക്ടർ അധ്യക്ഷനായ സമിതി അവരുടെ ജോലി സ്ഥലം സംബന്ധിച്ച തീരുമാനം എടുക്കും.

I. കൃഷിയിടസുരണാധിഷ്ഠിത വികസന സമീപനം

കൃഷിയിടത്തെ അടിസ്ഥാന യൂണിറ്റായി കണക്കാക്കി ലഭ്യമായ വിഭവശേഷി ശാസ്ത്രീയമായി പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിലും അതുവഴി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉൽപ്പാദനത്തിൽ ഗണ്യമായ സംഭാവന നൽകുന്നതിലും കർഷകരുടെ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിലും ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് ഈ വർഷം കൃഷിയിടസുരണാധിഷ്ഠിത വികസന സമീപനത്തിന് തുടക്കമിടുന്നു. വിളയാധിഷ്ഠിത സമീപനത്തിൽ നിന്നും മാറി സംയോജിത-ബഹുവിളകൃഷി സമ്പ്രദായത്തിലേക്കുള്ള മാറ്റത്തിലൂടെ കൈവശഭൂമി വികസിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ഈ സമീപനത്തിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട ഘടകങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലൂടെയും, കാർഷിക ആവാസവ്യവസ്ഥാ യൂണിറ്റാധിഷ്ഠിത കാർഷിക പരിപാലന മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും വഴി വിളനാശം മൂലമുള്ള നഷ്ടം കുറയ്ക്കുന്നതിനും ഓരോ തുണ്ടുഭൂമിയിൽ നിന്നുമുള്ള വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും സംയോജിത-ബഹുവിള കൃഷി സമ്പ്രദായത്തിലൂടെ സാധ്യമാകും. ഈ പരിപാടി നീർത്തടാടിസ്ഥാനത്തിൽ ആസൂത്രീതമായും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. വികസനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന യൂണിറ്റായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ കൃഷിയിടവും തദ്ദേശഭരണസംവിധാനത്തിന്റെ പിന്തുണയോടെ കൃഷിഭവനകൾ മുഖേനയായിരിക്കും തിരഞ്ഞെടുക്കുക. ബ്ലോക്ക്തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കാർഷികവിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളിലൂടെ കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞരുടെ സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെയും കർഷകരുമായി കൂടിയാലോചിച്ചും കൃഷി ഓഫീസർ തയ്യാറാക്കുന്ന ശാസ്ത്രീയമായ വിഭവാധിഷ്ഠിത ആസൂത്രണ പ്രകാരമായിരിക്കും കൃഷിയിട വികസനം നടപ്പിലാക്കുക. ഈ സമീപനത്തിൽ കാർഷിക അനുബന്ധമേഖലകളായ മൃഗസംരക്ഷണം, ക്ഷീരവികസനം, മത്സ്യബന്ധനം എന്നിവയും ഉൾപ്പെടും. ഓരോ പഞ്ചായത്തിലും കുറഞ്ഞത് 25 യൂണിറ്റുകൾ ഈ സമീപനത്തിലൂടെ വികസിപ്പിക്കും.

കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല അംഗീകരിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതും ശാസ്ത്രീയമായി തെളിയിക്കപ്പെട്ടതുമായ ഉൽപ്പാദന പ്രോട്ടോക്കോൾ അടിസ്ഥാനമാക്കിയായിരിക്കും താഴെ പറയുന്ന പദ്ധതികളിലൂടെ വകുപ്പ് ഈ സമീപനത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. ഈ സമീപനങ്ങൾ പാലിക്കാത്ത ഫാമുകളെ ഈ പദ്ധതിയിൽ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതല്ല. അനുയോജ്യമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ കാർഷിക വികസന കർഷക ക്ഷേമ വകുപ്പ് ഇതിനായി പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്. ഈ മൂന്ന് പദ്ധതികളും ഒരു കൃഷി അഡീഷണൽ ഡയറക്ടറുടെ നിയന്ത്രണത്തിലായിരിക്കും നടപ്പിലാക്കുക. കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഡേറ്റു മാനേജ് മെന്റ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കൊഴികെ, മറ്റു പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി പുതിയ തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കൽ/കരാർ/അന്യത്ര സേവനം ഈ പദ്ധതികളിൽ അനുവദനീയമല്ല. നിലവിലുള്ള വകുപ്പ് ജീവനക്കാർ/കരാർ ജീവനക്കാർ എന്നിവരുടെ സേവനം ഉപയോഗിച്ച് പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്.

ഈ സമീപനത്തിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന മൂന്ന് പദ്ധതികൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

1. കൃഷിയിടസുരണാധിഷ്ഠിത ഉല്പാദനപരിപാടികൾ - ഉല്പാദന പൂർവ്വ പിന്തുണ ഉൾപ്പെടെ.
2. ഉല്പാദക സംഘടനകളുടെ വികസനത്തിനും സാങ്കേതിക സഹായത്തിനുമുള്ള പദ്ധതി.
3. കൃഷിയിടസുരണാധിഷ്ഠിത സമീപനവുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് വിതരണ ശൃംഖല/മുല്യശൃംഖല വികസനത്തിനായുള്ള പദ്ധതി.

നിരീക്ഷണ സംവിധാനം

കൃഷിയിടസുരണാധിഷ്ഠിത സമീപനത്തിലുൾപ്പെടുന്ന മൂന്നു പദ്ധതികളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നത് കൃഷി ഡയറക്ടറേറ്റ് തലത്തിലായിരിക്കും. ഇതിനായി സംസ്ഥാന, ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാതലത്തിൽ ഭരണ സംവിധാനം രൂപീകരിക്കും. സംസ്ഥാന തല ഭരണ സംവിധാനത്തിൽ വകുപ്പുതല ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കു പുറമേ നബാർഡ്, കേരളാ ബാങ്ക്, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്, കെ-ഡിസ്ക്, കേരള ഡിജിറ്റൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി എന്നിവ ഉൾപ്പെടും. ഈ സമീപനത്തിന് (മൂന്ന് പദ്ധതിയ്ക്കും) ആവശ്യമായ സാങ്കേതിക ഉപദേശം തുടർച്ചയായി

നൽകുന്നതിനായി പ്രൊഫസർ റാങ്കിലുള്ള ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല ഒരു സാങ്കേതിക സംഘം രൂപീകരിക്കും.

ബ്ലോക്കതല അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർമാരും പ്രിൻസിപ്പൽ കൃഷി ഓഫീസർമാരും ഈ പരിപാടി നിരീക്ഷിച്ച് കൃത്യമായി ഡോക്യുമെന്റ് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഓരോ കൃഷിയിടത്തിന്റെയും വിസ്തൃതി, നിലവിലുള്ള ഘടകങ്ങൾ, പുതിയ ഘടകങ്ങൾ, അനുവദിച്ച സാധനങ്ങളുടെ അളവ്, ആകെ ചിലവായ തുക, ഘടകം തിരിച്ചുള്ള വിളവ്, വിപണനത്തിനായി മിച്ചം വന്ന വിളവ്, ലഭിച്ച വരുമാനം, നേടിയ ലാഭം എന്നിവയെല്ലാം അടങ്ങുന്ന ഡേറ്റാബേസ് തയ്യാറാക്കി സൂക്ഷിക്കുകയും അത് നാളിതീകരണം നടത്തേണ്ടതുമാണ്. ഫാമുകളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പട്ടിക, നൽകിയ സഹായം, നടത്തിയ പരിശോധനകൾ തുടങ്ങിയവ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഓരോ കർഷകനും ഒരു ഫീൽഡ് ബുക്ക് സൂക്ഷിക്കുകയും കൃഷിഭവൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർ അത് കൃത്യമായി നാളിതീകരണം ചെയ്യുന്നതുമായിരിക്കും. ഇതിനായി ഡിജിറ്റൽ സർവ്വകലാശാലയുടെ പിന്തുണയോടുകൂടി അനുയോജ്യമായ സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സംയോജനം ഉറപ്പാക്കും.

ഫിഷറീസ്, ലൈവ്സ്റ്റോക്ക്, പൗൾട്രി എന്നീ കാർഷിക സംരംഭങ്ങളെയും കൂടി കൃഷിയിട ആസൂത്രണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ സാധ്യത പരിശോധിക്കുന്നതായിരിക്കും. അങ്ങനെയുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ, അതതു വകുപ്പുകളിൽ നിന്നുമുള്ള പിന്തുണ കൂടി ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത കൃഷിയിട പ്ലാൻ കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വിവിധ വകുപ്പുകളുമായി പങ്കിടുന്നതായിരിക്കും.

2022-23 ലെ പദ്ധതികളുടെ വിശദാംശം

വിള വികസനം

1)	കൃഷിയിടാസൂത്രണാധിഷ്ഠിത ഉൽപ്പാദന പരിപാടികൾ - ഉൽപ്പാദന പൂർവ്വ പിന്തുണ ഉൾപ്പെടെ (പുതിയ പദ്ധതി)	ശീർഷകം : 2401-00-104-67	വിഹിതം: 1200.00 ലക്ഷം രൂപ
----	---	-------------------------	---------------------------

കറഞ്ഞത് പത്തു സെന്റും പരമാവധി ഇരുനൂറ് സെന്റും വിസ്തൃതിയുള്ള (വീടും മറ്റു കെട്ടിടങ്ങളും നിലനിൽക്കുന്ന സ്ഥലം ഇല്ലാതെ) കൃഷിയിട യൂണിറ്റുകളായിരിക്കും ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക. സംയോജിത കൃഷി സമ്പ്രദായത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വികസനത്തിനായിരിക്കും ഈ പദ്ധതി ഊന്നൽ നൽകുന്നത്. നാളികേരം, സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങൾ, പച്ചക്കറികൾ, പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വിളസമ്പ്രദായങ്ങൾക്കായിരിക്കും പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്നത്. കൃഷിവകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമായി സഹകരിച്ച് കൃഷി ഓഫീസർ കണ്ടെത്തിയതും കാർഷിക വികസന സമിതി അംഗീകരിച്ചതുമായ കൃഷിയിടങ്ങൾ അഥവാ ഗുണഭോക്താക്കൾ ആയിരിക്കും ഇതിലുൾപ്പെടുക. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ 50 ശതമാനം വനിതകളായിരിക്കുമെന്ന് വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു.

കൃഷിയിടങ്ങളിൽ ഒന്നിലധികം വിളകൾ നിലനിൽക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ പാരിസ്ഥിതിക അനുയോജ്യത, സുസ്ഥിരത, ലാഭക്ഷമത എന്നിവ കണക്കിലെടുത്ത് കർഷകന്റെ തീരുമാനമനുസരിച്ചായിരിക്കും വികസന പിന്തുണ ലഭിക്കുന്ന വിളകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുക. നടീൽ വസ്തുക്കൾ, വിത്ത്, ജൈവവളം, മണ്ണുപരിശോധന അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വളപ്രയോഗ ശുപാർശ, സംയോജിത കീട പരിപാലന മുറകൾ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പിന്തുണ നൽകും. കിസാൻ ക്രെഡിറ്റ് കാർഡ് മുഖേന വായ്പ സൗകര്യം തരപ്പെടുത്തുന്നതുൾപ്പെടെ ഉല്പാദന പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉല്പാദന പൂർവ്വ പ്രവർത്തനങ്ങളും പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി കൃഷി വകുപ്പ് ഉചിതമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതായിരിക്കും.

ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള കൃഷിഭവനങ്ങൾ, സഹകരണ സംഘങ്ങൾ (നിവേശങ്ങൾ എത്തിച്ചു നൽകുന്നതിനും വായ്പ പിന്തുണയ്ക്കും) എന്നിവയെ സാങ്കേതികവിദ്യ സംയോജനത്തിലൂടെ ഏകജാലകസംവിധാനത്തിൽ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കും. മൃഗസംരക്ഷണ മത്സ്യബന്ധന വകുപ്പുകളുടെ പിന്തുണയും ഇതിനുണ്ടാകും. സോയിൽ ഹെൽത്ത് കാർഡുകൾ എല്ലാം കൃഷിയിടങ്ങൾക്കും വിതരണം ചെയ്യും. ഇതിനായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. കർഷകർക്കുള്ള പിന്തുണ സാധനങ്ങളായിട്ടായിരിക്കും നൽകുക. രൊക്കം പണമായിട്ടുള്ള സഹായം നൽകുന്നതല്ല. അഗ്രോ സർവ്വീസ് സെന്ററുകൾ, കാർഷിക കർമ്മ സേനകൾ എന്നിവയുടെ സേവനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഓരോ വിളയ്ക്കും പിന്തുണ നൽകേണ്ട മാതൃക വിദഗ്ദ്ധ സമിതിയുമായി ആലോചിച്ച് കൃഷിവകുപ്പ് തീരുമാനിക്കും. കൃഷിഭവനങ്ങൾ കൂടാതെ സഹകരണസംഘങ്ങൾ, കാർഷികകർമ്മ സേനകൾ അഗ്രോസർവ്വീസ് സെന്ററുകൾ എന്നിവ മുഖേനയും നിവേശങ്ങളും സേവനങ്ങളും ലഭ്യമാക്കും. ക്യാഷ് സബ്സിഡിയോ, രൊക്കം പണമായിട്ടുള്ള സഹായമോ ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ നൽകുന്നതല്ല. നിവേശങ്ങൾ, സേവനങ്ങൾ എന്ന രീതിയിൽ ഉല്പാദന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും, ഉല്പാദനപ്പൂർവ്വ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും പിന്തുണ നൽകുന്നതിനായി 1000.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ 10.00 ലക്ഷം രൂപ വകുപ്പുദ്യോഗസ്ഥർക്ക് കൃഷിയിട ആസൂത്രണാധിഷ്ഠിത വികസനത്തിൽ പ്രത്യേക പരിശീലനം നൽകുന്നതിനായി നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. ദേശീയതല ഏജൻസികളിലൂടെയുള്ള പരിശീലനങ്ങളും ഇതിലുൾപ്പെടും. ഇത്തരത്തിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവരെ ഉപയോഗിച്ച് ടെക്നിക്കൽ സെൽ രൂപീകരിക്കും. പുതിയ തസ്തിക സൃഷ്ടിക്കൽ/ഡെപ്യൂട്ടേഷൻ/കരാർ നിയമനം അനുവദനീയമല്ല. കൃഷിയിടാസൂത്രണാധിഷ്ഠിത പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായുള്ള പരിശീലനത്തിനും യാത്രയ്ക്കുമുള്ള ചിലവുകൾ മാത്രമേ ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയുള്ളൂ

2)	ഉല്പാദക സംഘടനകളുടെ വികസനത്തിനും സാങ്കേതികവിദ്യാ പിന്തുണയ്ക്കുമായുള്ള പദ്ധതി (പുതിയ പദ്ധതി)	ശീർഷകം : 2401-00-109-56	വിഹിതം: 900.00 ലക്ഷം രൂപ
----	--	-------------------------	--------------------------

സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ ഫീൽഡ്തല പ്രദർശനവും, കൃഷിയിടാസൂത്രണ അധിഷ്ഠിത സമീപനത്തിലുൾപ്പെടുന്ന കർഷകരുടെ കൂട്ടായ്മയിലൂടെ പുതിയ ഫാർമർ പ്രൊഡ്യൂസർ ഓർഗനൈസേഷനുകളുടെ (കർഷക ഉല്പാദക സംഘടന) രൂപീകരണവും ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ സാധ്യമാകും. കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയിലെ വിജ്ഞാനവ്യാപന ഡയറക്ടറേറ്റ് മുഖേന വിശദമായ സാങ്കേതിക മൊഡ്യൂളുകൾ വികസിപ്പിക്കുകയും കൃത്യമായി പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. സാങ്കേതികവിദ്യാ പ്രചാരണത്തിനും, വിജ്ഞാനവ്യാപന ആസൂത്രണത്തിനുമായി കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയ്ക്കായി 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. വിജ്ഞാനവ്യാപന ഡയറക്ടർ വിവിധ പ്രചാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതോടൊപ്പം സർവ്വകലാശാലയുടേതും മറ്റ് സംസ്ഥാന കാർഷിക സർവ്വകലാശാലകൾ/ഐ.സി.എ.ആർ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നും നമ്മുടെ കൃഷിയിടങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമായ ഗവേഷണഫലങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുമായുള്ള സംസ്ഥാന, ജില്ലാ, ബ്ലോക്ക് തല കോൺഫറൻസുകളും ഏകോപിപ്പിക്കും. ജൈവകൃഷി മേഖലയുൾപ്പെടെ ശാസ്ത്രീയമായി തെളിയിക്കപ്പെട്ടതും കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല അംഗീകരിച്ചതുമായ ഉൽപ്പാദന പ്രോട്ടോകോൾ മാത്രമായിരിക്കും പ്രചരിപ്പിക്കുക. ഫീൽഡ്തല ജോലികൾക്കായി ബന്ധപ്പെട്ട തൊഴിൽ മേഖലകളിൽ പദ്ധതി നിർദ്ദിഷ്ട സ്റ്റാഫ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള സാങ്കേതിക വ്യക്തികളെ വകുപ്പ് ഉചിതമായി വിന്യസിക്കും. ഉദാഹരണത്തിന് വിള ആരോഗ്യ പരിപാലന പദ്ധതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പെസ്റ്റ് സ്കൂട്ടുകളെ ഒരു നിർദ്ദിഷ്ട ബ്ലോക്കിനു കീഴിൽ വരുന്ന പഞ്ചായത്തുകളിലെ ജോലികളിൽ വിന്യസിക്കുകയും അവർ കൃഷിയിടാസൂത്രണാധിഷ്ഠിത വികസന യൂണിറ്റുകളിൽ കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ സന്ദർശനം നടത്തുകയും ചെയ്യും. സന്ദർശനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചിലവുകൾ പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ നിന്നും വഹിക്കാവുന്നതാണ്.

ഉൽപ്പാദനത്തിന് മുമ്പും ഉല്പാദന സമയത്തും, ഉല്പാദനശേഷവുമുള്ള വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു ഡോറ്റാബേസ് ഡിജിറ്റൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയുടെ സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെ കൃഷി വകുപ്പ് തയ്യാറാക്കും. വിവരശേഖരണത്തിനും വിവരങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുമായി കേരള ഡിജിറ്റൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി അനുയോജ്യമായ ആപ്പ് അഡിഷ്വര സംവിധാനങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതായിരിക്കും. ഇതിലേയ്ക്കായി 150.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഡിജിറ്റൽ സർവ്വകലാശാല ഇതിനായി ഒരു പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി അനുമതിയ്ക്കായി കൃഷി ഡയറക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

ഈ പദ്ധതിക്ക് കീഴിൽ വികസിപ്പിക്കുന്ന രണ്ടോ മൂന്നോ പഞ്ചായത്തുകളിലെ കൃഷിയിടങ്ങൾ ചേർന്ന് ഫാർമർ പ്രൊഡ്യൂസർ ഓർഗനൈസേഷനുകൾ (കമ്പനി/സഹകരണ സംഘങ്ങൾ) രൂപീകരിക്കുന്നതായിരിക്കും. വാണിജ്യ സംഘടന എന്ന നിലയിൽ ഈ മേഖലകളിലെ വികസനത്തിന് ഇവ ഉത്തേജകമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതായിരിക്കും. ഇത്തരത്തിലുള്ള സംഘടനയുടെ രൂപീകരണത്തിനായി ഉചിതമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതായിരിക്കും. എന്നിരുന്നാലും എഫ്.പി.ഒ കളുടെ രൂപീകരണത്തിനായി വ്യക്തിഗത പ്രോജക്ടുകൾ സംസ്ഥാന കമ്മിറ്റിയുടെ മുൻപാകെ സമർപ്പിച്ച് അംഗീകാരം വാങ്ങേണ്ടതാണ്. എഫ്.പി.ഒ രൂപീകരണത്തിനും, പിന്തുണ നൽകുന്നതിനുമായി കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം, മത്സ്യബന്ധനം, ജലസേചനം എന്നീ മേഖലകളിലെ സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധർ ഉൾപ്പെടുന്ന സംഘം പ്രവർത്തിക്കുകയും സാങ്കേതിക പിന്തുണ നൽകുകയും ചെയ്യും. ഇത്തരത്തിൽ അനുയോജ്യമായ സാങ്കേതിക ബന്ധങ്ങൾ ഇല്ലാതെയുള്ള എഫ്.പി.ഒ പ്ലാനുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതല്ല. സർക്കാർ സർക്കാരിതര മേഖലകളിൽ നല്ല യോഗ്യതയുള്ള നിലവിലുള്ള സാങ്കേതിക ഏജൻസികളുടെ പിന്തുണ വകുപ്പ് ആവശ്യാനുസരണം തേടുന്നതായിരിക്കും. ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ വികസിപ്പിച്ച ഫാമുകളുടെ സംയോജനത്തിലൂടെ പുതിയ എഫ്.പി.ഒ കൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതിലേക്കുമായി 650.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. കേന്ദ്രസർക്കാർ/നബാർഡ് പദ്ധതികൾക്ക് കീഴിൽ രൂപീകരിച്ച നിലവിലുള്ള എഫ്.പി.ഒ കൾക്ക് ഈ പദ്ധതിയിൽ പിന്തുണ ലഭിക്കുന്നതല്ല.

എഫ്.പി.ഒ കളുടെ രൂപീകരണത്തിനും പിന്തുണയ്ക്കുമായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമായി ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുന്നതായിരിക്കും.

3)	കൃഷിയിടാസൂത്രണാധിഷ്ഠിത സമീപനവുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് വിതരണ/മൂല്യശൃംഖല വികസനത്തിനായുള്ള പദ്ധതി (പുതിയ പദ്ധതി)	ശീർഷകം : 2401-00-111-97	വിഹിതം: 800.00 ലക്ഷം രൂപ
----	---	-------------------------	--------------------------

ഉൽപ്പാദനം, വിപണനം, സംസ്കരണം, ഫാം ടൂറിസം, മറ്റ് വൈവിധ്യമാർന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ ഗ്രാമീണ വരുമാനം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ കൃഷിയുടെ പരിവർത്തനപരമായ കഴിവ് പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെ സംസ്ഥാനം അതിന്റെ മുന്നോട്ടുള്ള പ്രയാണത്തിൽ കാർഷിക വാണിജ്യത്തിന്റെ (അഗ്രി ബിസിനസ്) നിർണ്ണായക പങ്ക് റൂൾവൽക്കരിക്കുന്നു. കാർഷിക മേഖലയ്ക്കുള്ള നിവേശങ്ങളുടേയും, സേവനങ്ങളുടേയും വിതരണം ഉറപ്പാക്കുകയും കാര്യക്ഷമമായ വിതരണ ശൃംഖല സ്ഥാപിച്ച് ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് മൂല്യം സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് ഈ പരിവർത്തനം കൈവരിക്കുന്നതിൽ നിർണ്ണായകമാണ്. പൊതുമേഖലയിലും സ്വകാര്യ മേഖലയിലും വിതരണ ശൃംഖലയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഏജൻസികൾ ഉണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും കാർഷിക നിവേശങ്ങളുടേയും, ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടേയും സേവനങ്ങളുടേയും വിതരണ ശൃംഖലയിൽ നിരവധി അപര്യാപ്തകൾ ഉണ്ട്. കാർഷികോൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് മൂല്യം സൃഷ്ടിക്കുന്നത് ഈ മേഖലയുടെ സാധ്യതകളെ കൂടുതൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള അടിത്തറയാണ്. സംസ്കരിച്ചതും മൂല്യവർദ്ധനവിലൂടെ വികസിപ്പിച്ചതും വൈവിധ്യമാർന്നതുമായ കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ, ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷിതത്വം, സ്രോതസ്സ് കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം, ഭക്ഷ്യ ഉൽപാദനത്തിലെ പാരിസ്ഥിതിക സുസ്ഥിരത തുടങ്ങിയ ആവശ്യങ്ങൾ കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ മൂല്യശൃംഖലയിൽ വളരെ വലിയ മാറ്റങ്ങളുണ്ടാക്കി. നാമമാത്ര കർഷകരുടെ വർദ്ധനവും ചെറുതും ഏകീകൃതമല്ലാത്തതുമായ ഉൽപാദനവുമാണ് കേരളത്തിലെ കാർഷികോൽപാദനം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന നിർണ്ണായക പ്രശ്നങ്ങളിലൊന്ന്. തൽഫലമായി കേരളത്തിലെ വിതരണശൃംഖല വലിയ തോതിൽ വിഘടിച്ച് ഉയർന്ന ലാഭം ഉണ്ടാക്കുന്ന

വിതരണക്കാരും റീസെല്ലർമാരും പോലുള്ള നിരവധി ഇടനിലക്കാരുടെ സാന്നിധ്യത്താൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിനാൽതന്നെ സമാഹരണത്തിലൂടെയുള്ള ഫലപ്രദമായ സംയോജനം കൂടുതൽ വെല്ലുവിളികൾ നിറഞ്ഞതായി മാറുന്നു.

കൃഷിയിടാസൂത്രണാധിഷ്ഠിത വികസന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള പ്രാദേശിക, അന്തർജില്ലാ വിതരണ ശൃംഖലയുടെ വികസനത്തിന് പ്രധാന പങ്കാളികൾ, വി.എഫ്.പി.സി.കെ, ഹോർട്ടികോർപ്പ്, സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, കുടുംബശ്രീ, എഫ്.പി.ഒ കൾ എന്നിവയായിരിക്കും. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ആരക്കാൽ - കേന്ദ്രബിന്ദു മാതൃകയിലുള്ള സമാഹരണ സംവിധാനം നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ഈ മാതൃകയിൽ ഒരു കേന്ദ്രീകൃത ഹബ്ബിൽ നിന്ന് ഉല്പന്നങ്ങൾ ഉൽഭവിക്കുകയോ, പ്രാദേശിക കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്ന് വിതരണത്തിനും വിപണനത്തിനുമായി ഹബ്ബിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതായിരിക്കും. കേരളത്തിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ നിർദ്ദിഷ്ട വിളകൾക്കായി ശേഖരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും വികസിപ്പിക്കുകയും അവയെ കേന്ദ്രീകൃത ഹബ്ബുകളുമായി സംയോജിപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

കാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങൾ നിയുക്ത സ്ഥലങ്ങളിൽ ശേഖരിക്കുന്നതും അവയുടെ വിതരണ/വില്പന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതും കർഷക സംഘങ്ങളുടെ (കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾ പോലുള്ള കൂട്ടായ്മകൾ) പങ്കാളിത്തത്തോടെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. അധികം ഉല്പാദനം ഉണ്ടെങ്കിൽ അവ വില്പന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ കഴിയുന്ന കേന്ദ്രീകൃത ഹബ്ബുകളിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് സാധിക്കും. ഇതിനായി ഈ ഹബ്ബുകളും പ്രാദേശിക ഉല്പാദനകേന്ദ്രങ്ങളും തമ്മിലുള്ള മുൻപിൻ ബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. വിപണിയിലെ ഉല്പന്നങ്ങൾ മുഴുവനായി നീക്കുന്നതിനായി ഈ ഹബ്ബുകൾക്ക് പ്രധാന വ്യാപാരികളോ കയറ്റുമതിക്കാരോ സംസ്കരണ യൂണിറ്റുകളോ അതല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ആവശ്യക്കാരോ, വലിയ തോതിൽ ആവശ്യം വരുന്ന കേന്ദ്രങ്ങളുമായോ ബന്ധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഉല്പാദകരുടേയും വില്പനക്കാരുടേയും വിശദാംശങ്ങൾ ഇലക്ട്രോണിക് മോഡലിലൂടെ (മൊബൈൽ ആപ്പുകൾ പോലെ) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും. ഇതുവഴി കർഷകന് വിതരണം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതും പ്രധാനപ്പെട്ട കേന്ദ്രങ്ങളും കച്ചവടക്കാരും ആവശ്യപ്പെടുന്നതുമായ അളവുകൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനായി സഹായിക്കും. വിതരണം, ആവശ്യകത, വില, ഗുണമേന്മ തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഡിജിറ്റൽ ഐ.റ്റി പ്ലാറ്റ്ഫോമുകൾ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

ആരക്കാൽ-കേന്ദ്രബിന്ദു മാതൃകയിലൂടെ (ഹബ്ബ് ആന്റ് സ്പോക്ക് മോഡൽ) ഉല്പാദനോപാധികളും വിവര വിതരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സേവനങ്ങളും ലഭ്യമാകും. ഇതിലൂടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ ഇക്കോണമിസ് ഓഫ് സ്കെയിൽ ഒരുമിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതിനും വേഗത്തിലുള്ള വിവരവിതരണത്തിനും സാധിക്കും. പഞ്ചായത്ത്, ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാതലങ്ങളെ സംയോജിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രധാന ഏജൻസിയായി എഫ്.പി.ഒ കൾ സ്പോക്ക് തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതായിരിക്കും. ഹബ്ബ് ആന്റ് സ്പോക്ക് മാതൃക വികസനത്തിനായി 300.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

മികച്ച ഗുണനിലവാരമുള്ള പഴങ്ങളും പച്ചക്കറികളും (ജൈവികമായോ മികച്ച കൃഷിരീതികളിലൂടെയോ ഉല്പാദിപ്പിച്ചത്) ന്യായമായ വിലയിൽ വില്പനത്തിനായി എഫ്.പി.ഒകൾ, സഹകരണസംഘങ്ങൾ എന്നിവയെകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രീമിയം ഔട്ട്ലെറ്റുകളുടെ ഒരു ശൃംഖല സ്ഥാപിക്കുന്നത് കൃഷിക്കാർക്ക് ഒരു സുരക്ഷാവല തീർക്കും. സംസ്ഥാനത്തെ വർദ്ധിച്ച ഉപഭോക്തൃ അവബോധം ഈ വ്യവസ്ഥിതിയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് സഹായിക്കുന്നതാണ്. എഫ്.പി.ഒ കളും സഹകരണസംഘങ്ങളും വഴി ഇത്തരത്തിലുള്ള ഔട്ട്ലെറ്റുകൾ തുടങ്ങുന്നതിനായി 300.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം പിന്തുണയായി നൽകുന്നതായിരിക്കും ചിലവാക്കിയതിനുശേഷം തിരികെ നൽകുന്ന രീതിയിലായിരിക്കും ഇത് വിതരണം ചെയ്യുന്നത്. സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഏജൻസികളായ വി.എഫ്.പി.സി.കെ, ഹോർട്ടികോർപ്പ് എന്നിവ ഈ സഹായത്തിന് അർഹരായിരിക്കില്ല. കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾ ഈ പിന്തുണയ്ക്ക് യോഗ്യരായിരിയ്ക്കും. ഇതിനായുള്ള അപേക്ഷകൾ പരിശോധിച്ച് ശുപാർശ ചെയ്യേണ്ടത് വി.എഫ്.പി.സി.കെയും എസ്.എഫ്.എ.സി യും അടങ്ങുന്ന സംസ്ഥാനതല കമ്മിറ്റിയാണ്. വിപണന രംഗത്ത് മൂന്ന് വർഷത്തെ പ്രവർത്തനപരിചയവും സംസ്ഥാനത്ത് കുറഞ്ഞത് അഞ്ച് ഔട്ട്ലെറ്റുകളെങ്കിലും ഉള്ള സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്കും രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകൾക്കും ഈ പദ്ധതിയായി

അപേക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്. ഒരു യൂണിറ്റിന് പരമാവധി 5.00 ലക്ഷം രൂപ വരെയാണ് പിന്തുണ. കൂടാതെ ഒരു വിഭാഗത്തിൽ രണ്ടു യൂണിറ്റുകൾക്കു മാത്രമേ പിന്തുണ നൽകുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഒറ്റത്തവണ സഹായമായിട്ടായിരിക്കും പിന്തുണ നൽകുക. യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കൽ, ഫർണിച്ചറുകൾ, വെയിംഗ് മെഷീൻ, ഇലക്ട്രിക്കൽ ഉപകരണങ്ങൾ, സോളാർ പാനൽ പോലുള്ള ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമതയുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ മൂലധന ചെലവുകൾക്കു മാത്രം പിന്തുണ നൽകുന്ന രീതിയിലാണ് ഈ പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

മാർക്കറ്റ് ഇന്റലിജൻസിന്റെ നാല് നെടുംതൂണുകളായ വില, സ്ഥലം, ഉല്പന്നം, സമയം/സീസണാലിറ്റി ഇന്റലിജൻസ് അടിസ്ഥാനമാക്കി മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങൾ അടക്കമുള്ള എല്ലാ ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭ്യമാവുന്ന/എത്തുന്ന പഴങ്ങൾക്കും പച്ചക്കറികൾക്കുമായി ഒരു കേന്ദ്രീകൃത വിപണി വിവര സംവിധാനം വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതായിരിക്കും. വിപണി വിവരങ്ങളിൽ അഗ്രാർക്ക് നെറ്റ് പോലെ നിലവിലുള്ള വിപണി വിവര സംവിധാനങ്ങളെ സാധ്യമായ തലത്തിലേയ്ക്ക് സംയോജിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഇത് ആസൂത്രണ പ്രക്രിയ മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും കർഷകതലത്തിലും ഭരണതലത്തിലും തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുന്നതിനുള്ള ഉപകരണമായി പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും. ഈ ആവശ്യത്തിനായി 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രോട്ടോക്കോൾ, ഇ-NAM മാതൃകയിലുള്ള ലേലം, ബ്രാൻഡിംഗ് എന്നിവയുടെ വികസനത്തിനും ഈ തുക ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

2022-23 സാമ്പത്തികവർഷത്തിൽ ഈ പദ്ധതിയിൽ ഇനി പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉൾപ്പെടും. (1)കർഷകർക്ക് അവരുടെ ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് ഉടനടി പണമിടപാടു നടത്തുന്നതിനുള്ള ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനം വികസിപ്പിക്കുന്നതിനായി 50.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. (2) എഫ്.പി.ഒ കൾക്ക് വില്പന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ വില വിവരം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനായുള്ള പിന്തുണയായി 50.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഉചിതമായ ഒരു സംവിധാനത്തിലൂടെ ഈ പ്രവൃത്തി പൂർത്തീകരിച്ചതായി സ്ഥിരീകരിച്ചതിനുശേഷം ചിലവായ തുകയുടെ 50 ശതമാനം തിരികെ നൽകുന്നതായിരിക്കും.

II. വിസ്തൃതി വർദ്ധനവും വികസനസമീപനവും

കർഷകർക്ക് പിന്തുണ നൽകിക്കൊണ്ട് വിവിധ വിളകളുടെ വിസ്തൃതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും കാർഷിക ആവാസ വ്യവസ്ഥാ യൂണിറ്റുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൃഷി സമ്പ്രദായത്തിൽ മാറ്റങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുന്നതിനാണ് ഈ സമീപനം ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. നെൽവികസനം, പച്ചക്കറി വികസനം, നാളികേര വികസനം, സുഗന്ധവ്യഞ്ജന വികസനം, പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ - പൂജും - ഔഷധസസ്യങ്ങൾ വികസനം, സംയോജിത കാർഷിക സമ്പ്രദായ മാതൃകയിലൂടെ വിളകളുടെ വികസനം തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് സംയോജിത കൃഷി സമ്പ്രദായ മാതൃകയിൽ വീട്ടുവളപ്പിൽ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും ഇത് ലക്ഷ്യമിടുന്നു. കേരളത്തിലെ വീട്ടുവളപ്പുകളിൽ ഭക്ഷ്യപോഷകാഹാര സുരക്ഷിതത്വം നൽകുന്നതിനായി സംയോജിത കാർഷിക സമ്പ്രദായ മാതൃക പ്രചരിപ്പിക്കും. സുഭിക്ഷ കേരളം പരിപാടിയുടെ ആശയം പിന്തുടർന്നുകൊണ്ടായിരിക്കും സംയോജിത കൃഷി സമ്പ്രദായ മാതൃകകൾ നടപ്പിലാക്കുക. വിസ്തൃതി വർദ്ധനവും വികസനത്തിനുമായി 25212.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

4)	നെല്ല് വികസനം	ശീർഷകം : 2401-00-102-90	വിഹിതം:7600.00 ലക്ഷം രൂപ
----	---------------	-------------------------	-----------------------------

വിസ്തൃതി വിപുലീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, സുസ്ഥിര നെൽകൃഷി വികസനത്തിനായി ഉല്പാദനോപാധികൾക്കുള്ള സഹായം, കൂട്ടുകൃഷി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള പിന്തുണ, നെൽവയൽ ഉടമകൾക്ക് റോയൽറ്റി എന്നിവയിലൂടെ നെൽകൃഷി വികസനം ലക്ഷ്യമിടുന്നു. നെല്ലുല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഏഴ് നെല്ല് ഉല്പാദക കാർഷിക ആവാസ യൂണിറ്റുകൾക്ക് ഊന്നൽ നൽകുന്നതാണ്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ 33 ശതമാനം സ്ത്രീകൾ ആയിരിക്കുമെന്ന്

വകുപ്പ് ഉറപ്പാക്കും. 2022-23 വർഷത്തിൽ നെൽകൃഷി വികസനത്തിനായി 7600.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

നെൽ വികസന പദ്ധതിയിൽ ഘടകം തിരിച്ചുള്ള വിഹിതം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	സുസ്ഥിര നെൽകൃഷി വികസനത്തിനുള്ള സഹായവും നെൽവയൽ ഉടമകൾക്ക് റോയൽറ്റിയും	6000.00
2	സവിശേഷ നെല്ലിനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ നെൽകൃഷി വിസ്തൃതി വർദ്ധന പരിപാടികളുടെ പ്രോത്സാഹനം (തരിശുനില കൃഷി, കരനെൽകൃഷി, ഒരുപു കൃഷിയിൽനിന്ന് ഇരുപു കൃഷിയിലേയ്ക്ക്)	800.00
3	രജിസ്റ്റേർഡ് സീഡ് ഗ്രോവേഴ്സ് പ്രോഗ്രാം/സീഡ് വില്ലേജ് പ്രോഗ്രാം	125.00
4	ഓപ്പറേഷൻ ഡബിൾ കോൾ	275.00
5	പാടശേഖര സമീതികൾക്കും നെൽവികസന ഏജൻസികൾക്കുമുള്ള സഹായം	330.00
6	പ്രോജക്ട് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബ്ലോക്ക്തല സംയോജനത്തോടെ പാടശേഖരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം, അരിമില്ലകളുടെ സ്ഥാപനം, തദ്ദേശ ബ്രാൻഡുകളുടെ പ്രോത്സാഹനം	70.00
	ആകെ	7600.00

സുസ്ഥിര നെൽകൃഷി വികസനത്തിന് ഉല്പാദനോപാധികൾക്കുള്ള സഹായം ഹെക്ടറിന് 5500 രൂപ നിരക്കിൽ നൽകുന്നതിനും നെൽവയൽ ഉടമസ്ഥർക്ക് നെൽവയൽ സംരക്ഷണത്തിന് ഹെക്ടറിന് 3000.00 രൂപ നിരക്കിൽ റോയൽറ്റി നൽകുന്നതിനുമായി 6000.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഗുണമേന്മയുള്ള വിത്തുകൾ ജൈവ ഉല്പാദനോപാധികൾ (കാർഷിക ആവാസ മേഖലാ ശുപാർശ പ്രകാരം) ജൈവനിയന്ത്രണകാരികൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള സഹായം ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. വിഭവലഭ്യതയനുസൃതമായി ആവശ്യമെങ്കിൽ അധികതുക ആവശ്യാനുസരണം പരിഗണിയും.

തരിശുനിലകൃഷി, ഒരുപു കൃഷി ഇരുപു കൃഷിയിലേയ്ക്ക് മാറ്റുക, കരനെൽകൃഷി എന്നീ പരിപാടികളിലൂടെ കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ ശുപാർശാടിസ്ഥാനമാക്കി നെൽകൃഷി വിസ്തൃതി വികസനം നടപ്പിലാക്കും. സവിശേഷ നെല്ലിനങ്ങളുടെ കൃഷിയും ഇതിലൂടെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. പ്രാദേശിക അനുയോജ്യതയും കാർഷിക ആവാസ വ്യവസ്ഥാ യൂണിറ്റ് ആസൂത്രണത്തിലുള്ള റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ചുമായിരിക്കും കരനെൽകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. സവിശേഷ നെല്ലിനങ്ങളുടെ പ്രോത്സാഹനം ഉൾപ്പെടെ നെൽകൃഷി വിസ്തൃതി വികസന പരിപാടികൾക്കായി 800.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

രജിസ്റ്റേർഡ് സീഡ് ഗ്രോവേഴ്സ് പ്രോഗ്രാം (ആർ.എസ്.ജി.പി)/സീഡ് വില്ലേജ് പ്രോഗ്രാം തുടരുന്നതിനായി 125.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. സർട്ടിഫൈഡ് വിത്ത് ഉല്പാദനത്തിന് ആർ.എസ്.ജി.പി കർഷകർക്കും ഫൗണ്ടേഷൻ വിത്തുകളുടെ ഉല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന വിത്ത് ഫാമുകൾക്കുള്ള ധനസഹായവും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും. കൂടാതെ ടണ്ണിന് 2000.00 രൂപ നിരക്കിൽ സർട്ടിഫൈഡ് വിത്തുകൾ സംഭരിക്കുന്നതിന് കേരള സംസ്ഥാന വിത്ത് വികസന അതോറിറ്റിക്കുള്ള ധനസഹായവും ഉൾപ്പെടുന്നു. പഠിച്ചു നട്ടു വിളയ്ക്കു മാത്രമായിരിക്കും ധനസഹായം ലഭിക്കുക.

2022-23 കാലയളവിൽ കോൾ നിലങ്ങളിൽ ഇരുപു കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഓപ്പറേഷൻ ഡബിൾ കോൾ എന്ന ഘടകത്തിൽ 275.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഉല്പാദനോപാധികൾക്കും അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനുമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്ന തുക പരിപാടിയുടെ സ്പെഷ്യൽ ഓഫീസർ സമർപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതി നിർദ്ദേശപ്രകാരം നടപ്പിലാക്കും.

ആർ.കെ.വി.വൈ, ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല എന്നിവയുടെ പദ്ധതികളുമായി സംയോജിപ്പിച്ചായിരിക്കും ഇത് നടപ്പിലാക്കുക.

പാടശേഖര സമിതികളുടെ കൂട്ടുകൂടി സമ്പ്രദായത്തിലുള്ള നെൽകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനു 300.00 ലക്ഷം രൂപയും, നെൽകൃഷി വികസന ഏജൻസികൾക്കുള്ള സഹായമായി 30.00 ലക്ഷം രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. പ്രോജക്ട് അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും സഹായം നൽകുക.

പാടശേഖരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനം ബ്ലോക്ക്തല സംയോജനത്തോടെ പ്രോജക്ട് അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് പിന്തുണ നൽകും. പ്രോജക്ട് തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതും അനുമതി നൽകുന്നതും കൃഷി ഡയറക്ടർ ആയിരിക്കും. അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനം നടപ്പാക്കുന്നതിൽ ആർ.കെ.വി.വൈ, ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്, മറ്റ് കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതികൾ എന്നിവയുടെ സംയോജനം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. കൃഷി ഓഫീസറുടെ വിലയിരുത്തലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആവശ്യകതയനുസരിച്ച് അരിമില്ലുകൾ, പാർബോയിലിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായും സഹായം നൽകും. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 70.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു.

നെൽവികസന പരിപാടികളിൽ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി, കുടുംബശ്രീ, പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, കർഷക ഉല്പാദക സംഘടനകൾ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

5)	പച്ചക്കറി വികസനം	ശീർഷകം : 2401-00-119-85	വിഹിതം:6220.00 ലക്ഷം രൂപ
		ശീർഷകം : 2401-00-119-81	വിഹിതം:1500.00 ലക്ഷം രൂപ

പച്ചക്കറി ഉല്പാദനത്തിൽ സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിക്കുക, സുരക്ഷിത പച്ചക്കറി ഉല്പാദനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങളോടുകൂടിയാണ് സംസ്ഥാനത്ത് പച്ചക്കറി വികസന പരിപാടി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. കൃഷി വകുപ്പ്, വി.എഫ്.പി.സി.കെ, ഹോർട്ടികോർപ്പ്, സംസ്ഥാന ഹോർട്ടിക്കൾച്ചർ മിഷൻ, പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, കർഷക ഉല്പാദക സംഘടനകൾ (എഫ്.പി.ഒ) തുടങ്ങിയ ഏജൻസികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി മിഷൻ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും പച്ചക്കറി വികസന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക.

വിഭവങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമത ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനായി സാധ്യമാകുന്നിടത്തെല്ലാം സബ്സിഡി രൊക്കം പണമായി നൽകുന്നതിൽ നിന്നും സാധനമായി നൽകുന്നതിലേയ്ക്ക് ഘട്ടം ഘട്ടമായി മാറ്റുന്നതിനായുള്ള തന്ത്രം വികസിപ്പിക്കും.

2022-23 വർഷത്തിൽ പച്ചക്കറി വികസന പരിപാടികൾക്കായി 7720.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. 2022-23 മുതൽ കാർഷിക ആവാസ വ്യവസ്ഥാ യൂണിറ്റുകൾ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ആസൂത്രണം നടപ്പിലാക്കും.

പച്ചക്കറി വികസന പരിപാടിയുടെ ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള വിഹിതം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	വി.എഫ്.പി.സി.കെ യ്ക്കുള്ള പിന്തുണ	1500.00
2	വീട്ടുവളപ്പിലെ പച്ചക്കറി കൃഷി	1800.00
3	സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പച്ചക്കറി കൃഷി	200.00
4	ക്ലസ്റ്ററുകളിലൂടെ വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പച്ചക്കറി കൃഷി	2500.00

5	സാങ്കേതിക പിന്തുണയും കരാർ വേതനവും	200.00
6	പച്ചക്കറി കൃഷിയുള്ള അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനം - മഴമറ, സ്ഥിരം പന്തലുകൾ, ജലസേചനം മുതലായവ	1500.00
7	പച്ചക്കറികളിലെ കീടനാശിനി അവശിഷ്ട നിർണ്ണയം	20.00
ആകെ		7720.00

വി.എഫ്.പി.സി.കെ മുഖേന പച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് 1500.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. കർഷക താല്പര്യ കൂട്ടായ്മകൾ, കർഷക ഉല്പാദക സംഘടനകൾ (എഫ്.പി.ഒ), ജി.എ.പി/പി.ജി.എസ് സംവിധാനത്തിന് കീഴിലുള്ള ക്ലസ്റ്ററുകൾ മുഖേനയുള്ള പച്ചക്കറി കൃഷി, കർഷക ഉല്പാദക സംഘടനകൾക്കുള്ള അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ 500.00 ലക്ഷം രൂപ വി.എഫ്.പി.സി.കെ മുഖേന പുതിയ വിപണികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിപണനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പിന്തുണ നൽകുന്നതിനും നിലവിലുള്ള വിപണികളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. കാർഷിക കയറ്റുമതി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കയറ്റുമതി അധിഷ്ഠിത പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് 100.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. കയറ്റുമതി അധിഷ്ഠിത ഉല്പാദന പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രകാരം വാഴപ്പഴം, പൈനാപ്പിൾ, മാങ്ങ തുടങ്ങിയവയുടെ കയറ്റുമതി അധിഷ്ഠിത കൃഷിയ്ക്ക് പിന്തുണ നൽകും. കാർഷിക വികസന കർഷകക്ഷേമ വകുപ്പിന്റെ എ.ഐ.എം.എസ് പോർട്ടൽ മുഖേന രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് കർഷകർക്ക് വിള ഇൻഷുറൻസും പ്രകൃതിദുരന്ത നഷ്ടപരിഹാരവും തീർപ്പാക്കാം. പൊതുവായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടാതെ ഫണ്ട് ലഭിക്കുന്നതനുസരിച്ച് പദ്ധതി അധിഷ്ഠിത പ്രവർത്തനങ്ങളും വി.എഫ്.പി.സി.കെ നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

സുരക്ഷിത പച്ചക്കറി ഉല്പാദിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ വീടുവളപ്പിലും പുരയിട കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. പച്ചക്കറി വിത്തുകളുടെ കിറ്റ് വിതരണം, ശീമച്ചക്ക, അഗത്തി, മുരിങ്ങ, കുറിവേപ്പില തുടങ്ങി ദീർഘകാല വിളകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള തൈകളുടെ വിതരണം എന്നിവയിലൂടെ വീടുവളപ്പിലെ പച്ചക്കറി കൃഷിയെ പിന്തുണയ്ക്കും. പുരയിടകൃഷിയിൽ ശീതകാലപച്ചക്കറികൾക്ക് ഊന്നൽ നൽകും. ലംബ കൃഷി, ഹൈഡ്രോപോണിക്സ് യൂണിറ്റുകൾ തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുത്തി കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ സാങ്കേതിക ഉപദേശ പ്രകാരം മട്ടപ്പാവിലെ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. നിശ്ചിത മാനദണ്ഡങ്ങളോടെ സുതാര്യമായ രീതിയിലായിരിക്കണം ഗുണഭോക്താവിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടത്. വീടുവളപ്പിലെ പച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് 1800.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉൾപ്പെടെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയുള്ള പച്ചക്കറി കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സർക്കാർ-സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ക്ലസ്റ്റർ സമീപനത്തിലൂടെ പച്ചക്കറി കൃഷിയ്ക്ക് സാധ്യതയുള്ള 15 കാർഷിക ആവാസ യൂണിറ്റുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. ക്ലസ്റ്ററിന്റെ വലിപ്പം 3 ഹെക്ടർ മുതൽ 5 ഹെക്ടർവരെയായിരിക്കും. വിളകലണ്ടറും ഉല്പാദനപദ്ധതിയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയായിരിക്കും ഓരോ ബ്ലോക്കിലും കൃഷി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഉല്പാദനക്ഷമതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ക്ലസ്റ്ററുകളെ തരംതിരിക്കും. രണ്ട് വർഷത്തെ പ്രവൃത്തിപരിചയം ഉള്ളതും കുറഞ്ഞത് 5.00 ലക്ഷം രൂപയെങ്കിലും വരുമാനമുള്ളതുമായ മികച്ച പ്രവർത്തനം കാഴ്ച വെയ്ക്കുന്ന ക്ലസ്റ്ററുകളെയാകും തിരഞ്ഞെടുക്കുക. ഒന്നാം ഗ്രേഡ് ക്ലസ്റ്ററുകൾക്ക് രണ്ടാം വിളയ്ക്കുള്ള സഹായം നൽകും. വനിതകൾ, യുവാക്കൾ, വിദ്യാർത്ഥികൾ ഇവരുടെ ക്ലസ്റ്ററുകൾക്ക് മുൻഗണന നൽകും. മോശം പ്രവർത്തനം കാഴ്ച വെയ്ക്കുന്ന ക്ലസ്റ്ററുകളെ സഹായം നൽകുന്നതിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കി പുതിയ ക്ലസ്റ്ററുകളെ ഉൾപ്പെടുത്തും. 2022-23 ൽ ക്ലസ്റ്റർ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പച്ചക്കറി കൃഷിയ്ക്ക് 2500.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. കർഷക ക്ലസ്റ്ററുകളേയും വനിതാ ഗ്രൂപ്പുകളേയും ഉൾപ്പെടുത്തി ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഫാമുകളുടേയും പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും ഉടമസ്ഥതയിൽ ലഭ്യമായ തരിശുനിലങ്ങളിലേയ്ക്കും പച്ചക്കറി കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കും.

പച്ചക്കറി കൃഷിക്ക് പമ്പുസെറ്റുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജലസേചന സൗകര്യങ്ങൾ, മഴമറ നിർമ്മിക്കൽ, 25 ശതമാനം സബ്സിഡിയോടെ ഹെക്ടറിന് 2.00 ലക്ഷം രൂപ പരിമിതപ്പെടുത്തി സ്ഥിരം പന്തൽ നിർമ്മിക്കൽ തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 1500.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു.

വിത്തുകളുടേയും തൈകളുടേയും ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി നടീൽ വസ്തുക്കൾക്ക് ജില്ലാതലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പച്ചക്കറി വികസന കമ്മിറ്റിയുടെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ സംവിധാനം ഉണ്ടാകണം. ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന വിത്തുകളുടേയും തൈകളുടേയും ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിന് ഒരു അംഗീകൃത ഏജൻസിയുടെ സാക്ഷ്യപത്രം ഉറപ്പാക്കണം.

പഞ്ചായത്ത്, കാർഷിക ആവാസ വ്യവസ്ഥാ യൂണിറ്റ്തലത്തിൽ വ്യക്തമായ ഭൗതിക ലക്ഷ്യങ്ങളോടെ നവകേരളം മിഷന്റെ ഏകോപനത്തിൽ പച്ചക്കറി വികസന പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കും.

കൃഷിവകുപ്പ് കാർഷിക സർവ്വകലാശാല മുഖേന പച്ചക്കറികളിലെ കീടനാശിനി അവശിഷ്ട നിർണ്ണയം നടത്തുന്നതിനായി 20.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയിൽ ഗവേഷണം, വിജ്ഞാന വ്യാപനം എന്നീ ഘടകങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത പദ്ധതികൾക്ക് മാത്രമേ ഇതിന് അർഹതയുള്ളൂ.

സാങ്കേതിക കരാർ തൊഴിലാളികളുടെ വേതനത്തിനായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ 33 ശതമാനം സ്ത്രീകളാണെന്ന് വകുപ്പ് ഉറപ്പാക്കും.

6)	നാളികേര വികസനം	ശീർഷകം : 2401-00-103-87	വിഹിതം:7390.00 ലക്ഷം രൂപ
----	----------------	-------------------------	--------------------------

ഉയർന്ന ഉല്പാദനക്ഷമതയുള്ള ഇനങ്ങൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെയും മെച്ചപ്പെട്ട പരിപാലന രീതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെയും നാളികേരത്തിന്റെ ഉല്പാദനവും ഉല്പാദനക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് നാളികേര വികസന പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. താഴെ പറയുന്ന ഘടകങ്ങൾക്കായി 7390.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	സമഗ്രമായ നാളികേര പുനരുജ്ജീവനവും നടീൽ പരിപാടികളും - നാളികേര മിഷൻ പരിപാടിയിലൂടെ കേരളത്തിലെ തെങ്ങുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണവും പുനരുജ്ജീവനവും, കേരരക്ഷാവാദം	3120.00
2	കേരഗ്രാമം രണ്ടാം വർഷ പ്രവർത്തനങ്ങൾ	1680.00
3	കേരഗ്രാമം മൂന്നാം വർഷ പ്രവർത്തനങ്ങൾ	90.00
4	വിത്തുതേങ്ങാ സംഭരണവും തെങ്ങിൻതൈ ഉല്പാദനവും	2500.00
	ആകെ	7390.00

നിലവിലുള്ളതും പുതിയതുമായ തെങ്ങുകൾക്ക് ശാസ്ത്രീയ പരിപാലന മാർഗ്ഗങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കുക ഉൾപ്പെടെ മണ്ണ് പരിശോധനാ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വളപ്രയോഗം, ജലസേചനം, രോഗകീടപരിപാലനം, തെങ്ങിൻതോട്ടങ്ങൾ ബഹുവിള കൃഷി സമ്പ്രദായം തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. തൊഴിലാളികളുടെ ക്ഷാമം മറികടക്കുന്നതിനായി യന്ത്രവത്കരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും കാർഷികകർമ്മ സേനയുടെ കാര്യക്ഷമമായ വിനിയോഗത്തിനും ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കും.

2022-23 ൽ നാളികേര മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ തെങ്ങുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമായി സമഗ്രമായ നടീൽ പരിപാടികളും പുനരുജ്ജീവന പരിപാടികളും നടപ്പിലാക്കും. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 3120.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

പുതിയതും നിലവിലുള്ളതുമായ തെങ്ങിൻ തോട്ടങ്ങളിൽ പ്രധാന നടീൽ സമയമായ ജൂൺ, ജൂലൈ മാസത്തിൽ 2022 ൽ കേരരക്ഷാവാരമായി ആചരിക്കും. ഈ പരിപാടിയിൽ സംസ്ഥാനത്തെ ആരോഗ്യമുള്ളതും ഉല്പാദനക്ഷമതയുള്ളതുമായ മുഴുവൻ തെങ്ങുകളിലും തടം തുറക്കൽ, കുമ്മായ പ്രയോഗം, തെങ്ങിന്റെ കടഭാഗം വൃത്തിയാക്കൽ, മണ്ണ് പരിശോധന അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള സംയോജിത പോഷകപരിപാലനം, സംയോജിത കീടരോഗ പരിപാലനം തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപ്പിലാക്കും. കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് വർഷത്തിനിടയിൽ നട്ട തെങ്ങിൻതൈകളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തും. സൂക്ഷ്മ ദീനീയ മൂലകപ്രയോഗവും മണ്ണ്പരിശോധന അടിസ്ഥാനമാക്കി പ്പിന്തുണയ്ക്കും. ഇതിനായി നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്ന തുകയുടെ ഫലപ്രദമായ വിനിയോഗം ഉറപ്പു വരുത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സാധ്യമാകുന്നിടത്തൊക്കെ സാധനങ്ങളായിട്ടായിരിക്കും സഹായം നൽകുക. എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എം.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ് എന്നിവയുടെ പിന്തുണയോടെ നടത്തും. അഗ്രോ സർവ്വീസ് സെന്ററുകൾ, കാർഷിക കർമ്മ സേന, കസ്റ്റം ഹയറിംഗ് സെന്റർ എന്നിവയിലൂടെയുള്ള അഗ്രോ മെഷീനറി, ഉല്പാദനോപാധികൾ, തൊഴിലാളികൾ തുടങ്ങിയ സൗകര്യങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തും. കേരഗ്രാമത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഈ പരിപാടിയിൽ സംയോജിപ്പിക്കും. രണ്ടും മൂന്നും വർഷങ്ങളിലെ സഹായം തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഘടകങ്ങൾക്ക് മാത്രമായിരിക്കും.

നാളികേര മിഷന്റെ ഭാഗമായി പുതിയ തൈകൾ നട്ടും നിലവിലുള്ളവ പരിപാലിച്ചും നാളികേര സമ്പത്ത് വർദ്ധിപ്പിക്കുക, കൂടാതെ നാളികേരത്തിന്റെ ഉല്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുക, വ്യവസായവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുക എന്നിവ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. കെ.എ.യു, സി.ഡി.ബി, സി.പി.സി.ആർ.ഐ, എഫ്.പി.ഒ കൾ, തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സഹായത്തോടെ ഓരോ വാർഡിലും ഓരോ വർഷവും 75 തെങ്ങിൻ തൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കേണ്ട ആവശ്യകതയുണ്ട്. കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയിലുല്പാദിപ്പിക്കുന്ന 25 ശതമാനം തെങ്ങിൻ തൈകൾ സർവ്വകലാശാലയിലൂടെ വിതരണം ചെയ്യും. പ്രായം ചെന്നതും ഉല്പാദനക്ഷമതയില്ലാത്തതും അസുഖം ബാധിച്ചതുമായ തെങ്ങുകൾ മുറിച്ചുമാറ്റുക, ഉയർന്ന ഉല്പാദനക്ഷമതയുള്ളതും പൊക്കം കുറഞ്ഞതുമായ തൈകൾ വെച്ചു പിടിപ്പിക്കുക, സംയോജിത പരിപാലന രീതികളിലൂടെ നിലവിലുള്ള തെങ്ങിൻതോടുകളെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുക, വിത്തുതേങ്ങ വിതരണം ഉറപ്പാക്കുക എന്നീ പരിപാടികൾ നാളികേര മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പ്രധാന ഘടകങ്ങളാണ്. ആറളം ഫാമിലെ തെങ്ങുകളുടെ പുനരുജ്ജീവനത്തിനും ഫാമിനെ നാളികേര വിത്ത് ഫാം ആക്കി മാറ്റാനുമുള്ള പരിപാടിയുടെ മൂന്നാം വർഷ ധനസഹായവും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഫാമുകളിലൂടെ വിത്തുതേങ്ങാ സംഭരണത്തിനും തെങ്ങിൻതൈ ഉല്പാദനത്തിനുമായി 2500.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

7)	സുഗന്ധ വ്യഞ്ജന വികസനം	ശീർഷകം : 2401-00-108-59	വിഹിതം:360.00 ലക്ഷം രൂപ
----	-----------------------	-------------------------	-------------------------

കുരുമുളക്, ഇഞ്ചി, മഞ്ഞൾ, ജാതിക്ക, ഗ്രാമ്പൂ മുതലായ സുഗന്ധ വ്യഞ്ജനങ്ങളുടെ വികസനം ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. കാർഷിക ആവാസവ്യവസ്ഥയുണിറ്റടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങളുടെ വിസ്തൃതി വ്യാപന പ്രോത്സാഹന പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുക. ഇടുക്കി, വയനാട് ജില്ലകൾക്ക് ഊന്നൽ നൽകും. 2022-23 വർഷത്തിൽ സുഗന്ധവ്യഞ്ജന വികസനത്തിനായി 360.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള വിഹിതം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	കുരുമുളകിന്റെ വിസ്തൃതി വികസനം	200.00
2	മറ്റ് സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങളുടെ വിസ്തൃതി വികസനം (ഇഞ്ചി, മഞ്ഞൾ, ജാതിക്ക, ഗ്രാമ്പൂ)	150.00
3	വികേന്ദ്രീകൃത നഷ്ടികളുടെ സ്ഥാപനം	10.00
	ആകെ	360.00

മുന്തിയ ഇനങ്ങളുടെ പ്രചരണം, നല്ലി, ദീർഘ സൂക്ഷ്മ മൂലകങ്ങൾക്കുള്ള സഹായം, സോയിൽ അമീലിയോറൻസ്, അഗ്രോ സർവ്വീസ് സെന്റർ മുഖേന രോഗനിവാരണ സ്പ്രേയിംഗ്, വി.എ.എം പ്രോത്സാഹനം എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പിന്തുണ നൽകുന്നതാണ്. കുരുമുളക് കൃഷി വികസനത്തിനായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇഞ്ചി, മഞ്ഞൾ, ജാതി, ഗ്രാമ്പൂ എന്നീ വിളകളുടെ (ഇടവിളകൃഷി ഉൾപ്പെടെ) വികസനത്തിനായി 150.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

8)	പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ, പൂക്കൾ, ഔഷധസസ്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വികസനം	ശീർഷകം : 2401-00-119-79	വിഹിതം:1892.00 ലക്ഷം രൂപ
----	--	-------------------------	--------------------------

സംസ്ഥാനത്ത് തദ്ദേശീയപഴങ്ങൾക്കു പുറമേ ലിച്ച്, റംബട്ടാൻ, അവക്കാഡോ, മാംഗോസ്റ്റീൻ തുടങ്ങിയ വിദേശീയപഴങ്ങളുടെ പ്രചരണത്തിലൂടെ ഫലവർഗ്ഗ കൃഷിയുടെ വിസ്തൃതി വിപുലീകരിക്കുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. പഴവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ഉല്പാദനവും ഉല്പാദനക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഇതിലൂടെ പിന്തുണ നൽകും. പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ 25 ശതമാനം സ്ത്രീകളാണെന്ന് വകുപ്പ് ഉറപ്പാക്കും.

2022-23 കാലയളവിൽ 1892.00 ലക്ഷം രൂപ പദ്ധതിയായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള വിഹിതം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	ഫലവൃക്ഷ തൈകളുടെ വിതരണം	1467.00
2	എം.ഐ.ഡി.എച്ച് പദ്ധതിയിൽ ഫലവൃക്ഷ കൃഷിയ്ക്ക് അധിക സബ്സിഡി	200.00
3	വി.എഫ്.പി.സി.കെ മുഖേന ചക്കയുടെ സംഭരണവും സംസ്കരണവും	25.00
4	പൂക്കളുടെ വികസനം	100.00
5	ഔഷധസസ്യങ്ങളുടെ വികസനം	100.00
	ആകെ	1892.00

സംസ്ഥാനത്ത് 2022-23 ൽ പഴവർഗ്ഗ വികസനത്തിനായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്ന തുകയിൽ ഗുണനിലവാരമുള്ള നടീൽവസ്തുക്കൾക്കായുള്ള പ്രോജനി പഴത്തോട്ടം, പ്രജനനം, വിസ്തൃതി വികസനം, ജലസേചന സഹായം, ഹാർഡ്‌നീംഗ് യൂണിറ്റുകൾ, വീട്ടുവളപ്പിലും വാണിജ്യോടിസ്ഥാനത്തിലുമുള്ള പഴവർഗ്ഗകൃഷി പ്രോത്സാഹനം എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. വിദേശീയ പഴവർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് ഊന്നൽ നൽകും. ഗ്രാഫ്റ്റ്, ലെയർ, തൈകൾ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ തരത്തിലുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കൾ ഓരോ ഫലവൃക്ഷത്തിന്റേയും അനുയോജ്യതയനുസരിച്ച് ഒരു കോടി ഫലവൃക്ഷതൈകൾ ഉല്പാദിപ്പിച്ച് വിതരണം ചെയ്യും. ഇതിനായി 1467.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. വകുപ്പുതല തോട്ടങ്ങളും നല്ലികളും പഴത്തോട്ടങ്ങളുടെ വികസനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ്. വയനാട് പഴഗ്രാമം, പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ മുതലമട പഴഗ്രാമം എന്നിവ ഈ പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായിരിക്കും. ശമ്പളചിലവുകൾ, വാഹനം വാങ്ങൽ എന്നിവ അനുവദനീയമല്ല. വി.എഫ്. പി.സി.കെ, എഫ്.പി.ഒ കൾ, ഹോർട്ടികോർപ്പ്, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല എന്നിവയുമായി സംയോജിച്ച് കാർഷിക വികസന കർഷകക്ഷേമവകുപ്പ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കും.

കേന്ദ്രപദ്ധതികളായ എം.ഐ.ഡി.എച്ച്, പി.എം.കെ.എസ്.വൈ എന്നിവയുമായി സംയോജിച്ച് കർഷകർക്ക് ഫലവർഗ്ഗകൃഷി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പരമാവധി സഹായം നൽകും. ഫലവർഗ്ഗ കൃഷിയ്ക്ക് എം.ഐ.ഡി.എച്ച് പദ്ധതിയിലൂടെ അധിക സബ്സിഡി നൽകുന്നതിനായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

വി.എഫ്.പി.സി.കെ യിലൂടെ ചക്കയുടെ സംഭരണം, വ്യാപാരം, സംസ്കരണം എന്നിവയ്ക്കായി 25.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

പുഷ്പകൃഷി വികസനത്തിനായി 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പുഷ്പകൃഷി യൂണിറ്റുകൾ തുടങ്ങുന്നതിനുള്ള സഹായം, ടിഷ്യൂകൾച്ചർ യൂണിറ്റുകൾ ഉൾപ്പെടെ പുതിയ ഫ്ലോറികൾച്ചർ നല്ലികൾ, ഗ്രേഡിംഗ്/പായ്മിംഗ് സെന്ററുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള സഹായം, മാർക്കറ്റ് ഇൻലിജൻസിനുള്ള പിന്തുണ എന്നിവ നൽകും. പുഷ്പഗ്രാമങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുകയും പൂക്കളുടെ വിപണനത്തിനായി വിപണികൾ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യും. ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ അനുയോജ്യതയും വിപണന സാധ്യതയും അടിസ്ഥാനമാക്കി പൂച്ചെടികൾ തിരഞ്ഞെടുക്കും. ആർ.കെ.വി.വൈ, എസ്.എച്ച്.എം എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള ഫണ്ടും ഈ പദ്ധതിയിൽ സംയോജിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

കാർഷിക ആവാസ വ്യവസ്ഥാ യൂണിറ്റുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ക്ലസ്റ്ററുകൾ മുഖേന വിസ്തൃതി വർദ്ധിപ്പിക്കുക, കളക്ഷൻ സെന്ററുകൾ/സസ്യ ആരോഗ്യ പരിപാലന യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുക, ഗതാഗതം/വിപണനം എന്നിവയ്ക്കായി 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കൃഷിവകുപ്പ് മുഖേന തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജില്ലകളിലാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. സ്വകാര്യ/സർക്കാർ ആയുർവേദ ഫാർമസ്യൂട്ടിക്കലുകളുമായി വിപണന ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. ഔഷധ സസ്യബോർഡിന്റെ സഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിക്കും.

9)	സംയോജിത കൃഷിസമ്പ്രദായ സമീപനത്തിലൂടെ വിളകളുടെ വികസനം (പുതിയ പദ്ധതി)	ശീർഷകം :2401-00-102-73	വിഹിതം: 250.00 ലക്ഷം രൂപ
----	--	------------------------	--------------------------

കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം, ക്ഷീര വികസനം, മത്സ്യബന്ധനം, സഹകരണം, ജലസേചനം എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തോടെ ഉല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. ഓരോ തുണ്ട് ഭൂമിയിൽ നിന്നും പരമാവധി ആദായവും കർഷകർക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട വരുമാനവും ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് സംയോജിത കൃഷി സമ്പ്രദായം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. നെല്ല്, പച്ചക്കറികൾ, പയറുവർഗ്ഗങ്ങൾ, കിഴങ്ങുവർഗ്ഗങ്ങൾ, ഫലവർഗ്ഗങ്ങൾ, ചെറുധാന്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയ വിളകൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും. കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും വായ്പ ലഭ്യത സുഗമമാക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇതിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. സുഭിക്ഷകേരളം പരിപാടിയുടെ ആശയത്തിൽ സംയോജിത കൃഷി സമ്പ്രദായത്തിലൂടെ വിളകളുടെ വികസനം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 250.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇൻഗ്രേറ്റഡ് ഫാമിംഗ് സിസ്റ്റം റിസർച്ച് സ്റ്റേഷൻ മുഖേന പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായിരിക്കും പിന്തുണ നൽകുക.

വിസ്തൃതി വിപുലീകരണവും വികസനവും സമീപനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിഹിതം തിരിച്ചുള്ള പട്ടിക ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	നെൽവികസനം	7600.00
2	പച്ചക്കറി വികസനം	7720.00
3	നാളികേര വികസനം	7390.00
4	സുഗന്ധവ്യഞ്ജന വികസനം	360.00
5	പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ, പൂക്കൾ, ഔഷധസസ്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വികസനം	1892.00
6	സംയോജിത കൃഷി സമ്പ്രദായ സമീപനത്തിലൂടെ വിളകളുടെ വികസനം	250.00
	ആകെ	25212.00

10)	മണ്ണിന്റേയും വേരിന്റേയും ആരോഗ്യപരിപാലനവും ഉത്പാദനക്ഷമത മെച്ചപ്പെടുത്തലും	ശീർഷകം : 2401-00-800-28	വിഹിതം:2210.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	--	-------------------------	--------------------------

മണ്ണിന്റെ ആരോഗ്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും തദ്ദേശ കൃഷിയിടങ്ങളുടെ ഉല്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി കർഷകർക്കും കൃഷിയിടത്തിനും പിന്തുണ നൽകുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. മണ്ണ് പരിശോധന അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വളപ്രയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ പാക്കേജ് ഓഫ് പ്രാക്ടീസസ് ശിപാർശ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായിരിക്കും സഹായം നൽകുക.

ഈ പദ്ധതിയായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്ന 2210.00 ലക്ഷം രൂപ ചുവടെ ചേർക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾക്കാണ്.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	സോയിൽ അമീലിയോറൻസ്, വേരിന്റെ ആരോഗ്യപരിപാലനം	2160.00
2.	സൂക്ഷ്മ മൂലകങ്ങൾക്കും ദീർഘ മൂലകങ്ങൾക്കും പച്ചില വളപ്രയോഗത്തിനുമുള്ള സഹായം	50.00
	ആകെ	2210.00

മണ്ണ് പരിശോധനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിള ഉല്പാദനത്തിന് ആവശ്യമായ ദീർഘ, സൂക്ഷ്മ മൂലകങ്ങൾ, മണ്ണിന്റെ പി.എച്ച്/അമ്ലതം പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള ഗുണനിലവാരമുള്ള ഉല്പാദനോപാധികൾ എന്നിവ നൽകുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. സാധ്യമാകുന്നിടത്തല്ലാം സഹായം സാധനമായി നൽകുന്നതാണ്. ഉല്പാദനോപാധികളുടെ അളവ് കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല ശിപാർശ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും നിശ്ചയിക്കുക. പോഷകങ്ങൾ കൃത്യമായ അളവിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും ഗുണമേന്മ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും കൃഷിഭവൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർ കർഷകരെ സഹായിക്കും. സോയിൽ അമീലിയോറന്റുകൾ എല്ലാ ജില്ലകളിലും വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് 2160.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

മണ്ണ് പരിശോധന അടിസ്ഥാനമാക്കി ദീർഘ സൂക്ഷ്മ മൂലകങ്ങളുടെ വിതരണവും പച്ചിലവളങ്ങളുടെ ഉപയോഗവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നതനുസരിച്ച് ജൈവകീടനാശിനികൾ, ജീവാണുവളങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് വിത്തിന്റെ പരിപാലനം, വേരിന്റെ പരിപാലനത്തിനും വളർച്ചയ്ക്കും ആവശ്യമായ കൃഷിരീതികൾ എന്നിവ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഇതിന്റെ ഗുണമേന്മ ഉറപ്പാക്കേണ്ട ചുമതല അതാത് കൃഷി ഓഫീസർ/അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർമാർക്ക് ആയിരിക്കും. ഈ പരിപാടിയായി 50.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു.

11)	വിള ആരോഗ്യ പരിപാലനം	ശീർഷകം : 2401-00-107-78	900.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---------------------	-------------------------	------------------

ആവാസ വ്യവസ്ഥ സുസ്ഥിരമായി നിലനിർത്തുന്നതിനും ജനങ്ങളുടെ ആരോഗ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ഉതകുന്ന രീതിയിലുള്ള പരിപാലനമാർഗ്ഗങ്ങൾ കൊണ്ടുവരിക എന്നതാണ് വിളആരോഗ്യ പരിപാലനത്തിന്റെ സമീപനം. ഈ പദ്ധതിയിൽ താഴെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ കായി 900.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	കീടരോഗ ആക്രമണം മുൻകൂട്ടി അറിയുന്ന സംവിധാനം, ഉപദേശ സംവിധാനം, പ്ലാന്റ് ഹെൽത്ത് ക്ലിനിക്കുകളുടെ ശാക്തീകരണം, ഐ.ഐ.ഐ.റ്റി.എം.കെ മുഖേനയുള്ള ഐ.സി.റ്റി അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള നിരീക്ഷണ സംവിധാനം	275.00

2	ഒൻപത് പാരസൈറ്റ് ബ്രീഡിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളുടെ വികസനവും, കെ.സി.പി.എം ന്റെ പ്രവർത്തന ചിലവും	50.00
3	വന്യജീവി ആക്രമണം തടയുക, റോഡന്റ് കൺട്രോൾ എന്നിവയ്ക്കായി	75.00
4	ഫീൽഡ് അസിസ്റ്റന്റ്, പെസ്റ്റ് സൂട്ട് ഇവർക്കുള്ള ഓണറേറിയം	500.00
	ആകെ	900.00

പെസ്റ്റ് സൂട്ടുകളെ ഫീൽഡ്തല പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തും. അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ജോലികൾക്ക് ഇവരെ ഏർപ്പെടുത്താൻ പാടുള്ളതല്ല. പെസ്റ്റ് സൂട്ടുകൾ കൃഷി ആസൂത്രണാധിഷ്ഠിത വികസന സമീപനത്തിലൂടെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഫീൽഡ് സന്ദർശനങ്ങളിലൂടെ സമഗ്രമായ പരിപാലനവും മേൽനോട്ടവും നടത്തുന്നതിനായി കൃഷി ഓഫീസർമാരെ സഹായിക്കും. ഇതിനായി കൃഷി ഓഫീസർ/അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ എന്നിവരുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് പ്രത്യേക സന്ദർശന പട്ടിക തയ്യാറാക്കും. കൃഷി ഓഫീസർ അംഗീകരിച്ച ഫീൽഡ് സന്ദർശന വിവരങ്ങൾ പോർട്ടലിൽ കൂടി ലഭ്യമാക്കും. ഫീൽഡ് സന്ദർശന ചെലവുകൾ ഫാം പ്ലാൻ പദ്ധതിയിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്.

നിരീക്ഷണത്തിലൂടെയും ഉപദേശകസംവിധാനത്തിലൂടെയും കർഷകർക്ക് കൃത്യമായ ഉപദേശങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. കീടബാധ പ്രവചനം, ഉപദേശ സേവനങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കായി 160.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 100.00 ലക്ഷം രൂപ നിലവിലുള്ള പ്ലാന്റ് ഹെൽത്ത് ക്ലിനിക്കുകളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ തീരുമാനിക്കാവുന്ന തരത്തിൽ ഫിക്സ്ഡ് പ്ലോട്ടുകളുടെ എണ്ണം കുറച്ച്, റോവിംഗ് സർവ്വെ പ്ലാന്റ് ഹെൽത്ത് ക്ലിനിക്കുകളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി മാത്രം നടത്തേണ്ടതാണ്. മറ്റ് സർക്കാർ വകുപ്പുകളുമായി ഈ ഡേറ്റു പങ്കിടും. ഐ.ഐ.ഐ.റ്റി.എം.കെ മുഖേന ഐ.സി.റ്റി അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള കീടനിരീക്ഷണ സംവിധാനം കെ.സി.പി.എം മായി യോജിച്ചുകൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 15.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കീടനിരീക്ഷണ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതും, കീടനിയന്ത്രണത്തിനായി എടുത്തിട്ടുള്ള നടപടികളും ഡിജിറ്റലായി രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതും നാളിതികരണം നടത്തേണ്ടതും കെ.സി.പി.എം ന്റെ ചുമതലയാണ്. ഇത് കർഷക രജിസ്ട്രേഷൻ പോർട്ടലുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

ജൈവനിയന്ത്രണകാരികളുടെ ഉല്പാദനം, പാരസൈറ്റ് ബ്രീഡിംഗ് എന്നിവ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി നിലവിലുള്ള ഒൻപത് പാരസൈറ്റ് ബ്രീഡിംഗ് സ്റ്റേഷനുകൾ ശാക്തീകരിക്കും. ഇതിനായി 50.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ നിന്നും 5.00 ലക്ഷം രൂപ കെ.സി.പി.എം.ന്റെ പരിശീലനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവർത്തന ചിലവുകൾക്കുവേണ്ടി നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു.

സാങ്കേതികവിദ്യാ സഹായത്തോടെ വന്യജീവി ആക്രമണം തടയുന്നതിനും മൃഷികവർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ട ജീവികളുടെ ശല്യം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുമായി 75.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

12)	ജൈവ കൃഷിയും ഉത്തമ കൃഷി രീതികളും	ശീർഷകം : 2401-00-105-85	വിഹിതം:600.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---------------------------------	-------------------------	-------------------------

സുരക്ഷിതവും ഭക്ഷ്യയോഗ്യവുമായ ഭക്ഷ്യഉല്പാദനം നല്ല കൃഷി രീതികളിലൂടെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. കാർഷിക മേഖലയിൽ കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനത്തിന്റെ സ്വാധീനം കണക്കിലെടുത്ത് ശാസ്ത്രീയമായ കാർബൺ രൂപീകരണ കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പിന്തുണയും പ്രോത്സാഹനവും ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ നൽകും.

2022-23 വർഷത്തിൽ ഈ പദ്ധതിയ്ക്കായി 600.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പദ്ധതിയുടെ 10 ശതമാനം ഗുണഭോക്താക്കൾ സ്ത്രീകളായിരിക്കും. ഘടകങ്ങളുടെ വിഹിതം തിരിച്ചുള്ള വിവരം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	ജൈവ കൃഷി, ജി.എ.പി കൃഷിരീതികളുടെ പ്രോത്സാഹനം, പച്ചിലവള കൃഷി	278.00
2	കൃഷിയിടങ്ങളിൽ ജൈവ ഉല്പാദനോപാധികളുടെ ഉല്പാദനം	100.00
3	വി.എഫ്.സി.കെ മുഖാന്തിരം സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളിലൂടെ പഴങ്ങളുടേയും പച്ചക്കറികളുടേയും ജൈവ ഉല്പാദനവും സർട്ടിഫിക്കേഷനും	75.00
4	ഹൈടെക് ജൈവ സൂപ്പർമാർക്കറ്റുകളുടെ സ്ഥാപിക്കൽ (പുതിയത്)	50.00
5	പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിനായുള്ള സഹായവും സർട്ടിഫിക്കേഷനും	47.00
6	ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണത്തിനായുള്ള അധികസഹായം	50.00
	ആകെ	600.00

നിലവിലുള്ള ജി.എ.പി ക്ലസ്റ്ററുകളുടെ ശാക്തീകരണം, പുതിയ ക്ലസ്റ്ററുകൾക്ക് പ്രോത്സാഹന സഹായം, പച്ചിലവളപ്രയോഗം, ജൈവവളങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന മാതൃകാ യൂണിറ്റുകൾ, വി.എഫ്.സി.കെ, കൃഷിഭവൻ, എഫ്.പി.ഒ എന്നിവ മുഖേന പങ്കാളിത്ത ഗ്യാരന്റീ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ (പി.ജി.എസ്) ഉൾപ്പെടെ സുരക്ഷിതവും ഭക്ഷ്യയോഗ്യവുമായ ഭക്ഷ്യഉല്പാദനം തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് പിന്തുണ നൽകും. ജൈവകൃഷിയും ഉത്തമകൃഷിരീതികളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി 278.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല പാക്കേജ് ഓഫ് പ്രാക്ടീസസ് ശിപാർശ പ്രകാരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജി.എ.പി ക്ലസ്റ്ററുകളെ ഉൾപ്പെടുത്തി പ്രോജക്ട് അടിസ്ഥാനത്തിൽ പാമുകളിൽതന്നെ ജൈവ ഉല്പാദനോപാധികൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനും സർട്ടിഫിക്കേഷനുമായി 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

വി.എഫ്.സി.കെ, കൃഷിഭവനങ്ങൾ എന്നിവ വഴിയുള്ള പഴങ്ങളുടേയും പച്ചക്കറികളുടേയും ജൈവകൃഷി കേന്ദ്രവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കും. ജൈവ, ജി.എ.പി പച്ചക്കറികളുടേയും പഴവർഗ്ഗങ്ങളുടേയും സർട്ടിഫിക്കേഷനും അതിന്റെ ബ്രാൻഡിംഗിനും അനുയോജ്യമായ സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കും. സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ വഴി ജൈവ കൃഷിയിലൂടെ പഴം, പച്ചക്കറികളുടെ ഉല്പാദനത്തിനും വി.എഫ്.സി.കെ മുഖേനയുള്ള സർട്ടിഫിക്കേഷനുമായി 75.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം ജില്ലകളിലായി രണ്ട് ഹൈടെക് ഓർഗാനിക് സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കും. ഇതിനായി 50.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സർട്ടിഫിക്കേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ സംസ്ഥാനത്ത് സുരക്ഷിതമായ ഭക്ഷ്യ ഉല്പാദനത്തിനായി ജൈവകൃഷിയെ പിന്തുണയ്ക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് 47.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കേന്ദ്രവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ നാഷണൽ ബയോഗ്യാസ് ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോജക്ടിന്റെ മാർഗ്ഗരേഖ പ്രകാരം ഒരു ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 12000/- രൂപ പൊതുവിഭാഗത്തിനും 13000/- രൂപ എസ്.സി/എസ്.ടി വിഭാഗത്തിനും നൽകുന്നു. സംസ്ഥാനത്ത് ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളുടെ നിർമ്മാണ ചിലവ് ഒരു പ്ലാന്റിന് 30000/- രൂപ മുതൽ 1,00,000/- രൂപ വരെയാണ്. പദ്ധതി, കർഷകർക്ക് ആകർഷകമാക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാനപദ്ധതിയിൽ നിന്നും 50.00 ലക്ഷം രൂപ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണത്തിന് പ്ലാന്റ് ഒന്നിന് 8000/- രൂപ പൊതുവിഭാഗത്തിനും 9000/- രൂപ എസ്.സി/എസ്.ടി വിഭാഗത്തിനും അധികസഹായം നൽകുന്നതിനായി വകയിരുത്തുന്നു.

13)	ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ഉത്പാദനവും വിതരണവും ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റൽ ഫാമുകൾക്കു മെച്ചപ്പെടുത്തലും	ശീർഷകം : 2401-00-104-91	വിഹിതം:1425.00 ലക്ഷം രൂപ
		ശീർഷകം : 4401-00-104-98	വിഹിതം:300.00 ലക്ഷം രൂപ

സംസ്ഥാനത്തെ കർഷകർക്ക് ആവശ്യമുള്ള അളവിൽ ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കൾ യഥാസമയം ലഭ്യമാക്കുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഫാമുകളുടെ നവീകരണവും ഹൈടെക് ഫാമിംഗ്, സംയോജിത കൃഷി സമ്പ്രദായ മാതൃകകൾ തുടങ്ങിയ നൂതനമായ കാർഷിക സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ പ്രദർശന കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. ഈ പദ്ധതിയ്ക്കായി 1725.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള പദ്ധതി വിഹിതം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	പ്രോജക്ട് തോട്ടങ്ങളുടെ പരിപാലനം, പുതിയ പ്രോജക്ട് തോട്ടങ്ങളുടെ സ്ഥാപനം, നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ഉല്പാദനം, വിത്ത് ഉല്പാദനം, ഹൈടെക് ഫാമിംഗ്, സൂക്ഷ്മ കൃഷി, അക്വാക്കൾച്ചർ, ടിഷ്യൂക്കൾച്ചർ എന്നിവയ്ക്കുള്ള പിന്തുണ	1125.00
2	വി.എഫ്.പി.സി.കെ മുഖേന പഴങ്ങളുടേയും പച്ചക്കറികളുടേയും നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ഉല്പാദനം	100.00
3	യന്ത്രവൽക്കരണവും അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനവും	300.00
4	പ്രോജക്ട് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റൽ ഫാമുകളിൽ നിന്നുള്ള ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ഓൺലൈൻ വില്പനയും ബ്രാന്റിംഗും (പുതിയത്)	200.00
	ആകെ	1725.00

വി.എഫ്.പി.സി.കെ മുഖേന ഗ്രാപ്പിക്കളും, തൈകളും ഉൾപ്പെടെ പഴങ്ങളുടേയും പച്ചക്കറികളുടേയും നടീൽ വസ്തുക്കൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനായി 100.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഫണ്ട് നൽകുന്നതിനു മുൻപായി വി.എഫ്.പി.സി.കെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ അളവും ഗുണനിലവാരവും സംബന്ധിച്ച് വി.എഫ്.പി.സി.കെ കൃഷി ഡയറക്ടറുമായി ധാരണാ പത്രം ഒപ്പിടുന്നതാണ്.

ഫാമുകളുടെ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനത്തിനും യന്ത്രവൽക്കരണത്തിനുമായി 300.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 50.00 ലക്ഷം രൂപ വീതം ആലുവയിലും പന്തളത്തും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഫാമുകളുടെ വികസനത്തിനായി നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു.

ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന്റെ ഫാമുകളിൽ നിന്നുള്ള ഉല്പന്നങ്ങൾ ഓൺലൈൻ ആയി വിൽക്കുന്നതിനും ബ്രാന്റിംഗിനുമായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം കണ്ടെത്താവുന്ന സംവിധാനം ഉൾപ്പെടെ ബ്രാന്റ് ചെയ്യുന്നതിനും, ഉല്പന്നങ്ങൾ ഓൺലൈൻ ആയി വില്പന നടത്തുന്നതിന് ഓൺലൈൻ പ്ലാറ്റ്ഫോം വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി തുക വിനിയോഗിക്കും. ഇതേ സംവിധാനം വി.എഫ്.പി.സി.കെ യും നടപ്പിലാക്കും. കൃഷി വകുപ്പും വി.എഫ്.പി.സി.കെയും ഇത് സംബന്ധിച്ച് പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുകയും ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റൽ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് മുൻപാകെ അനുമതിയ്ക്കായി സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

III. വകുപ്പിന്റെ ലബോറട്ടറികളുടെ ആധുനീകരണവും ഐ.സി.റ്റി സഹായവും

2022-23 ൽ ലബോറട്ടറികൾ നവീകരിക്കുന്നതിനും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും വകുപ്പിന്റെ ഐ.സി.റ്റി വികസനത്തിനും താഴെ പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 1215.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

1. വകുപ്പുതല ലബോറട്ടറികളുടെ ആധുനീകരണം
2. ഓഫീസ് ആട്ടോമേഷനും ഐ.ടി സാങ്കേതിക വിദ്യയും

14)	വകുപ്പുതല ലബോറട്ടറികളുടെ ആധുനീകരണം	ശീർഷകം : 2401-00-105-86	വിഹിതം:400.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	------------------------------------	-------------------------	-------------------------

മണ്ണിന്റെ ഫലഭൂയിഷ്ഠത വിലയിരുത്തുന്നതിനുള്ള മണ്ണ് പരിശോധന, വളങ്ങളുടെ പരിശോധന (ജൈവ-അജൈവ ജീവാണുവളങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ), കീടനാശിനിപരിശോധന, വിത്തുപരിശോധന എന്നിങ്ങനെ ഉല്പാദനോപാധികളുടെ ഗുണമേന്മ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ വകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള ലബോറട്ടറികളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നു. ലബോറട്ടറികളുടെ ആധുനികവൽക്കരണത്തിനായി താഴെ പറയുന്ന ഘടകങ്ങൾക്കായി 400.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	ലബോറട്ടറികളുടെ ശാക്തീകരണം, എൻ.എ.ബി.എൽ അക്രഡിറ്റേഷൻ	320.00
2	ഗുണനിലവാര നിയന്ത്രണത്തിനായുള്ള എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് വിഭാഗം	80.00
	ആകെ	400.00

ലബോറട്ടറികളുടെ ശാക്തീകരണത്തിനായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്ന 320.00 ലക്ഷം രൂപയിൽ 90.00 ലക്ഷം രൂപ മണ്ണ് പരിശോധനാ ലബോറട്ടറികൾക്കും, 20.00 ലക്ഷം രൂപ വീതം സംസ്ഥാന ജീവാണുവള ലബോറട്ടറികൾ, സംസ്ഥാന അശാർക്ക് ലബോറട്ടറി, സംസ്ഥാന വിത്ത് പരിശോധനാ ലബോറട്ടറി എന്നിവയ്ക്കും, 50.00 ലക്ഷം രൂപ ബയോടെക്നോളജി-മോഡൽ സ്റ്റോറികൾച്ചർ സെന്ററിനും 30.00 ലക്ഷം രൂപ ജൈവവളഗുണനിലവാര നിയന്ത്രണ ലബോറട്ടറിയ്ക്കും, 30.00 ലക്ഷം രൂപ സംസ്ഥാന വളഗുണനിലവാര നിയന്ത്രണ ലബോറട്ടറിയ്ക്കും 35.00 ലക്ഷം രൂപ സംസ്ഥാന കീടനാശിനി പരിശോധനാ ലബോറട്ടറിയ്ക്കുമായും നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഗുണനിലവാര നിയന്ത്രണ ലബോറട്ടറികൾക്ക് എൻ.എ.ബി.എൽ അക്രഡിറ്റേഷൻ ലഭിക്കുന്നതിന് 25.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

മണ്ണ് പര്യവേക്ഷണ മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പ്, വി.എഫ്.പി.സി.കെ, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല എന്നിവയുടെ ഏകോപനത്തോടെ സോയിൽ ഹെൽത്ത് കാർഡുകൾ കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുകയും, വകുപ്പിന്റെ സോയിൽ ഫെർട്ടിലിറ്റി പോർട്ടലിൽ അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. പദ്ധതി അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കും. ഇതിനായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പിന്തുണ തേടും.

15)	ഓഫീസ് ആട്ടോമേഷനും ഐ.ടി സാങ്കേതിക വിദ്യയും	ശീർഷകം : 2401-00-001-86	വിഹിതം:815.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---	-------------------------	-------------------------

കാർഷിക മേഖലയിൽ വിവര വിനിമയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ മെച്ചപ്പെട്ട കാർഷിക സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ പ്രയോഗത്തിനും ഫലപ്രദമായ ഉല്പാദന തന്ത്രങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും ആനുകൂല്യങ്ങളും സേവനങ്ങളും സമയബന്ധിതമായി കർഷകർക്ക് നേരിട്ട് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും വഴിയൊരുക്കും. കാർഷിക വിപണനത്തിലെ വെല്ലുവിളികളെ നേരിടാനും ഇത് സഹായിക്കും. കാർഷിക മേഖലയിൽ ഐ.സി.ടി സംവിധാനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി 815.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള വിഹിതം താഴെ പറയുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	ഇ-ഓഫീസ് നടപ്പിലാക്കലും പരിപാലനവും ശക്തിപ്പെടുത്തലും	288.00
2	വിവിധ ഓഫീസുകളിലേയ്ക്ക് കണക്ടിവിറ്റി	194.00
3	കമ്പ്യൂട്ടറുകൾ, അക്സസറികൾ വാങ്ങുന്നതിനും, നെറ്റ്‌വർക്കിംഗ്, സൈറ്റ് തയ്യാറാക്കൽ എന്നിവയ്ക്കും	200.00

4	മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം വികസനവും ഡയറക്ട് ബെനിഫിറ്റ് ട്രാൻസ്ഫറും	83.00
5	വീഡിയോ കോൺഫറൻസ്/വെർച്വൽ ക്ലാസ്സ് റൂം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഐ.സി.റ്റി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ പരിപാലനവും നവീകരണവും(പുതിയത്)	50.00
	ആകെ	815.00

ഈ വർഷം ഇ-ഓഫീസ് സംവിധാനം വകുപ്പിന്റെ എല്ലാ ഓഫീസുകളിലും നടപ്പിലാക്കും. വകുപ്പു നടപ്പിലാക്കുന്ന എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും സേവനങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ കൃഷിഭവനിൽ നിന്നും സർക്കാർ തലത്തിലേക്ക് തടസ്സങ്ങളില്ലാതെ ഒഴുകുന്നതിന് എ.ഐ.എം.എസ് സോഫ്റ്റ് വെയറിനെ പൂർണ്ണമായ പ്രവർത്തനക്ഷമതയിലേക്ക് വികസിപ്പിക്കും. വീഡിയോ കോൺഫറൻസുകൾ/വെർച്വൽ ക്ലാസ്സ് റൂം എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനായുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ നവീകരണത്തിനും പരിപാലനത്തിനുമായി ഒരു പുതിയ ഘടകം ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. കൃഷിഭവനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം സ്റ്റാർട്ടാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകും.

IV. കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനസേവനങ്ങൾ

കാർഷിക മേഖലയിലെ നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഫലപ്രദമായി കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനായി വിജ്ഞാന വ്യാപന സേവനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും മാനവവിഭവശേഷി വികസനത്തിനുമായി താഴെപ്പറയുന്ന പരിപാടികൾക്കായി 3863.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

1. കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ
2. കൃഷി പാഠശാല
3. കാർഷിക വിവരവും വിനിമയവും
4. മാനവ വിഭവശേഷി വികസനം

16)	കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ	ശീർഷകം : 2401-00-109-80	വിഹിതം:2828.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---	--------------------------------	---------------------------------

കാർഷിക വികസന പരിപാടികളുടെ വിജയത്തിനായി ഫീൽഡ് തലത്തിൽ വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. കർഷകരുടെ കൃഷിയിടങ്ങളിലേക്ക് ശാസ്ത്രീയവും നൂതനവുമായ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനും അവ സ്വീകരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുമായി നിലവിലെ കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപന മാതൃകയായ ആത്മ ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തി ആത്മ പ്ലസുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണത്തിനായി 2828.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

പദ്ധതിയുടെ ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള വിഹിതം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	പരിശീലനകേന്ദ്രങ്ങളായ ആർ.എ.റ്റി.റ്റി.സി, എഫ്.റ്റി.സി എന്നിവയുടെ നവീകരണം	200.00
2	ആത്മ പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടറേറ്റ് ശക്തിപ്പെടുത്തൽ, എച്ച്.ആർ പിന്തുണ, ആത്മ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പ്രവർത്തന സഹായം	320.00
3	ലീഡ്സിനുള്ള സഹായം	300.00
4	ഫാം പ്ലാൻ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വികസന സമീപനം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ (പുതിയത്)	200.00
5	മികച്ച പ്രവർത്തനം കാഴ്ച വച്ചവർക്കുള്ള അവാർഡ്	150.00

6	പൊതുജന പങ്കാളിത്തം	300.00
7	കിസാൻ പ്രോജക്ട്	60.00
8	സ്മാർട്ട് കൃഷിഭവൻ (പുതിയത്)	1000.00
9	വൈഗ 2022	100.00
10	കൃഷിഭവന്റെ അടിയന്തിര ആവശ്യങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായുള്ള ഇംപ്രൂവ് ചെയ്റ്റ്, പഴയ വാഹനങ്ങൾ മാറ്റി വാങ്ങുന്നത് (പുതിയത്)	198.00
	ആകെ	2828.00

വിജ്ഞാനവ്യാപന സ്ഥാപനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പ്രാദേശിക കാർഷിക പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങളുടേയും കർഷക പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങളുടേയും നവീകരണത്തിനായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. എച്ച്.ആർ പിന്തുണ, പ്രവർത്തന ചെലവുകൾക്കുള്ള സഹായം ഉൾപ്പെടെ ആത്മാ പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടറേറ്റ് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് 320.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ലീഡ്സ് പദ്ധതിയുള്ള സഹായമായി 300.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ആത്മാ പദ്ധതിയുള്ള സംസ്ഥാന വിഹിതം കൃഷി ഉന്നതി യോജനയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഫാം പ്ലാൻ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വികസന പരിപാടി ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് 200.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ 50.00 ലക്ഷം രൂപ കാർഷിക സർവ്വകലാശാല സംസ്ഥാന യന്ത്രവൽക്കരണ മിഷൻ തുടങ്ങിയ വിവിധ സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡേഴ്സിന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ചെറുകിട കൃഷിയിട യന്ത്രവൽക്കരണ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഫാം പ്ലാൻ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വികസന സമീപനത്തിന് കീഴിൽ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്ന തുകയ്ക്ക് പുറമേയാണിത്.

മികച്ച പ്രകടനം കാഴ്ച വെയ്ക്കുന്ന കർഷകർക്കുള്ള അവാർഡുകൾക്കായി 150.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉൾപ്പെടുന്നതല്ല.

പൊതു പങ്കാളിത്തം എന്ന ഘടകത്തിന് കീഴിൽ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്ന 300.00 ലക്ഷം രൂപയിൽ കാർഷിക വികസന സമിതികൾ, സെമിനാറുകൾ, കർഷകദിനം, കാർഷികമേളകൾ, അവലോകനയോഗങ്ങൾ, കർഷക സംഗമങ്ങൾ, കർഷക സഭ, ഞാറ്റുവേല ചന്തകൾ എന്നിവ നടത്തുന്നതിനായി നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ എഫ്.പി.ഒ കളും പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘങ്ങളും സംഘടിപ്പിക്കുന്ന പരിപാടികളും ഉൾപ്പെടും.

ഐ.ഐ.ഐ.റ്റി.എം.കെ യുമായി സഹകരിച്ച് കൃഷി വകുപ്പ് നടത്തുന്ന കിസാൻ പ്രോജക്ട് വിജ്ഞാനപ്രദമായ പ്രതിവാര ടെലിവിഷൻ പരിപാടികളിലൂടെ കാർഷികവിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടരും. കിസാൻ പദ്ധതിയ്ക്ക് പ്രോജക്ട് അധിഷ്ഠിത സഹായം നൽകുന്നതിന് 60.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പരിപാടിയുടെ ഉള്ളടക്കം കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ വിജ്ഞാന വ്യാപന വിഭാഗം, വകുപ്പുതല ഉദ്യോഗസ്ഥർ (എഫ്.ഐ.ബി), വി.എഫ്.പി.സി.കെ, ഐ.ഐ.ഐ.റ്റി.എം.കെ എന്നിവരടങ്ങുന്ന സാങ്കേതിക സമിതി തീരുമാനിക്കും.

ഇ-ഗവേർണൻസിലൂടെയും സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ പ്രയോഗത്തിലൂടെയും കൃഷിഭവനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും നവീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 2022-23 വർഷം സ്മാർട്ട് കൃഷിഭവനങ്ങൾ എന്ന പുതിയ ഘടകത്തിന് ആരംഭം കുറിക്കുന്നു. കർഷക സമൂഹത്തിന് കാര്യക്ഷമവും സംയബന്ധിതവുമായി സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക എന്നതായിരിക്കും ഇതിന്റെ ആത്യന്തിക ലക്ഷ്യം. ഇതിനായി 1000.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ആദ്യവർഷത്തിൽ 14 കൃഷിഭവനങ്ങളെ സ്മാർട്ട് കൃഷിഭവനങ്ങളാക്കി മാറ്റും. ഇൻഫർമേഷൻ സെന്റർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് സ്ഥാപിക്കൽ, പ്ലാൻ്റ് ഹെൽത്ത് ക്ലിനിക്കുകളുടെ നവീകരണം, ഡിജിറ്റൽ രൂപത്തിൽ പഞ്ചായത്തിന്റെ ഭൂവിഭവ മാപ്പിംഗ്, ഭൂ റവന്യൂ ഡാറ്റയുമായി സംയോജിപ്പിക്കൽ, കൃഷിഭവനങ്ങൾ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്ന പരിപാടികൾ ഉൾപ്പെടെ കൃഷിഭവനിലെ രേഖകൾ ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യുക, ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ മീഡിയ ലൈബ്രറി, കൃഷി ഭവനങ്ങളുടെ നവീകരണം, നഴ്സറികളുടെ ശൃംഖല സൃഷ്ടിക്കൽ,

കേന്ദ്രീകൃത ഫണ്ട് കൈമാറ്റം, കർഷകർക്കുള്ള സ്റ്റാർട്ട് കാർഡ് തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും. വിള ആസൂത്രണം, ഉല്പാദന ആസൂത്രണം, വിപണനം, മൂല്യവർദ്ധന, കാർഷിക സംരംഭകത്വം, വായ്പാ വിവരങ്ങൾ, ക്ഷേമ പരിപാടികൾ, ഇൻഷുറൻസ് സഹായം, സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കു പ്രോത്സാഹനം, പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ പ്രചരണം തുടങ്ങി കാർഷിക വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ മേഖലകളിലും കർഷക സമൂഹത്തിന്റെ ഉപദേശക സമിതിയായി കൃഷിഭവൻ പ്രവർത്തിക്കും. പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി കാലയളവിൽ പ്രോജക്ട് അധിഷ്ഠിത സമീപനത്തിലൂടെ സ്റ്റാർട്ട് കൃഷിഭവനങ്ങൾ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്ന തരത്തിലായിരിക്കും നടപ്പിലാക്കുക. യോഗ്യതയുള്ള ഒരു സാങ്കേതിക സ്ഥാപനത്തിന്റെ സേവനം ഉപയോഗിച്ച് വകുപ്പ് ഇതിനായി വിശദമായ ഒരു പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കണം. വിശദമായ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചാൽ മാത്രമാണ് ഭരണാനുമതി അനുവദിക്കുന്നത്. പുതിയ തസ്തിക സൃഷ്ടിക്കുന്നത്/കരാർ/അന്യത്ര സേവനം എന്നിവ ഈ ഘടകത്തിൽ അനുവദനീയമല്ല. നിലവിലുള്ള വകുപ്പ് ജീവനക്കാർ/കരാർ ജീവനക്കാർ എന്നിവരുടെ സേവനം ഉപയോഗിച്ച് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്.

ഇംപ്രസ്റ്റ് ഫണ്ടിനും പഴയ വാഹനങ്ങൾ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുമായി 198.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കൃഷിഭവനിലും, ബ്ലോക്കുകളിലും അടിയന്തിരമായി നടപ്പിലാക്കേണ്ട അപ്രതീക്ഷിത മൂലധന ചെലവുകൾക്കായി ഒരു ബ്ലോക്ക്/കൃഷിഭവന 10,000/-രൂപ വീതം എന്ന തോതിൽ നൽകുന്നതിനായി 123.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഫീൽഡ് തല പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി പഴയതും കണ്ടും ചെയ്യപ്പെട്ടതുമായ വകുപ്പ് വാഹനങ്ങൾ മാറ്റുന്നതിനായി 75.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

17)	കൃഷി പാഠശാല	ശീർഷകം : 2401-00-109-60	വിഹിതം:100.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	-------------	-------------------------	-------------------------

കാർഷിക ആവാസയൂണിറ്റിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കൃഷി എന്ന ആശയത്തെക്കുറിച്ച് കർഷകരിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും മികച്ച പരമ്പരാഗത വിദ്യകളും ശാസ്ത്രീയമായി തെളിയിക്കപ്പെട്ട പുതിയ സാങ്കേതികവിദ്യകളും ഫീൽഡ് തല പ്രദർശനങ്ങളിലൂടെ ജനകീയമാക്കുന്നതിനും കൃഷി പാഠശാല പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നു. കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞർ നോഡൽ ഓഫീസറായി ബ്ലോക്കുകളിൽ കൃഷി ഭവനങ്ങൾ മുഖേന പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബ്ലോക്കുതല കാർഷിക വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങൾ, ഫീൽഡ് ഓഫീസർക്കും, കർഷകർക്കും സാങ്കേതിക മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിനുള്ള ഒരു ഉപദേശക സമിതിയായി പ്രവർത്തിക്കുകയും കൃഷി ഭവനങ്ങൾ മുഖേനയുള്ള പരിപാടികൾ വിജയകരമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുകയും ചെയ്യും. കൃഷി പാഠശാലയുടെ ആനുകാലിക അവലോകനം കൃഷി ഡയറക്ടർ ത്രൈമാസ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്തും. പ്രതിഫലം/ഓണറേറിയം എന്നിവയുള്ള ചെലവുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഈ ഘടകത്തിനായി 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. 2022-23 വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ഒരു സമഗ്ര പരിശീലന മൊഡ്യൂളും പരിശീലന കലണ്ടറും സമേതി തയ്യാറാക്കുകയും കൃഷി ഡയറക്ടറുടെ അംഗീകാരത്തോടെ അതനുസരിച്ച് പരിപാടികൾ ക്രമീകരിക്കുകയും ചെയ്യും. പരിശീലന മൊഡ്യൂൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി സമേതിയ്ക്ക് പ്രത്യേക വിഹിതം അനുവദിക്കുന്നതല്ല.

18)	കാർഷിക വിവരവും വിനിമയവും	ശീർഷകം : 2401-00-109-84	വിഹിതം: 600.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	--------------------------	-------------------------	--------------------------

കൃത്യസമയത്ത് കർഷകർക്കിടയിൽ ശാസ്ത്രീയ അറിവുകൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം, ക്ഷീരവികസനം, ഫിഷറീസ് എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ വെബ് അധിഷ്ഠിത സേവനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ വിവിധ ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമങ്ങളിലൂടെ നൽകുന്നതിനുമായി 600.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കേരളാ കർഷകൻ പ്രസിദ്ധീകരണം, ഡിജിറ്റൽ കോപ്പി പ്രിന്റിംഗ്, കേരള കർഷകൻ ജേർണലിലെ രചയിതാക്കൾക്കുള്ള ഓണറേറിയം, ഫാം ഫോട്ടോഗ്രാഫി മത്സരം, ഉപന്യാസ രചനാ മത്സരം, ഷോർട്ട് ഫിലിം മത്സരം, അവാർഡുകൾ (ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഒഴികെ), സ്റ്റേഷനറി ചെലവുകൾ, സൈബർ വിജ്ഞാന വ്യാപനം, റേഡിയോ പരിപാടികൾ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടാതെ മറ്റ് ആശയ വിനിമയ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉൾപ്പെടും

കാർഷിക വിവരവും വിനിമയവും പദ്ധതിയുടെ ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള വിഹിതം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	കേരള കർഷകനും മറ്റ് പ്രവർത്തനങ്ങളും	300.00
2	പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ	200.00
3	മാധ്യമ സഹകരണവും, മറ്റ് വാർത്താവിനിമയ പ്രവർത്തനങ്ങളും	100.00
ആകെ		600.00

19)	മാനവശേഷി വികസനം	ശീർഷകം : 2415-01-277-98	വിഹിതം:335.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	-----------------	-------------------------	-------------------------

കാർഷിക സാങ്കേതികവിദ്യ കർഷക സമൂഹത്തിന് കാര്യക്ഷമമായി കൈമാറുന്നതിനും അത് സ്വീകരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുമായി കാർഷിക മേഖലയിലെ ആനുകാലിക വിവരങ്ങളിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നത് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. മാനവശേഷി വികസനത്തിനായി 240.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. കേരളാ കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനം, അഗ്രികൾച്ചറൽ ഇക്കണോമിക്സ്, എൻമോളജി, പ്ലാന്റ് പാത്തോളജി, അഗ്രോണമി, സോയിൽ സയൻസ് എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ ബിരുദാനന്തര ബിരുദ കോഴ്സുകൾക്ക് വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് ഉന്നത പഠനത്തിനുള്ള കോഴ്സ് ഫീസ്, മാനവശേഷി സംരംഭങ്ങൾ, സാങ്കേതിക ഭരണനിർവ്വഹണ കഴിവുകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് സംസ്ഥാന ദേശീയ തലങ്ങളിലെ പ്രമുഖ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രത്യേക പരിശീലനം തുടങ്ങിയവയാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ഘടകങ്ങൾ. 'സമേതി' യുടെ പ്രവർത്തനം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് 95.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനായി വകുപ്പ് ഒരു മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുകയും, ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന്റെ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പിൽ സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം. പദ്ധതിയേതര ചിലവുകൾക്ക് തുക വിനിയോഗിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	മാനവശേഷി വികസന സംരംഭങ്ങൾ	240.00
2	സമേതിയുടെ പ്രവർത്തനം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ (പുതിയത്)	95.00
ആകെ		335.00

20.	ഫാം യന്ത്രവൽക്കരണത്തിനുള്ള സഹായം	ശീർഷകം : 2401-01-113-83	വിഹിതം:1181.00 ലക്ഷം രൂപ
		ശീർഷകം : 4401-00-113-83	വിഹിതം:800.00 ലക്ഷം രൂപ

വിളകളുടേയും ഉല്പന്നങ്ങളുടേയും ശാസ്ത്രീയ പരിപാലനത്തിൽ ഫാം യന്ത്രവൽക്കരണത്തിന് പ്രാധാന്യമേറുന്നു. യന്ത്രവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായ കാർഷിക സേവന കേന്ദ്രങ്ങൾ, കാർഷിക കർമ്മ സേനകൾ, കസ്റ്റം ഹയറിംഗ് സെന്ററുകൾ എന്നിവ ശക്തിപ്പെടുത്തി സേവനപ്രവർത്തനങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഒറ്റ കേന്ദ്രത്തിലൂടെ നൽകുന്നതിന് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. കൂടാതെ

ഇവയെ സംയോജിപ്പിച്ച് കാർഷിക മേഖലയിലെ സ്വയംസഹായ ഗ്രൂപ്പുകളായി (കൃഷിശ്രീ സെന്ററുകൾ) വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും എല്ലാ സേവനങ്ങളും ഏകജാലക സംവിധാനത്തിലൂടെ നൽകുന്നതിനും വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. കേരള സംസ്ഥാന കാർഷിക യന്ത്രവൽക്കരണ മിഷന്റെ ഏകോപനത്തിൽ പ്രോജക്ട് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇത് നടപ്പിലാക്കും.

ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള വിഹിതം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	പദ്ധതി അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുതിയ കൃഷിശ്രീ സെന്ററുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്	800.00
2	കാർഷിക കർമ്മസേനാ ബിസിനസ്സ് ഫണ്ടിലേയ്ക്കുള്ള സഹായം, ഒരു കാർഷിക കർമ്മസേനയ്ക്ക് 25000 രൂപ നിരക്കിൽ (പുതിയത്)	100.00
3	കാർഷിക കർമ്മ സേനയിലേയും അഗ്രോ സർവ്വീസ് സെന്ററുകളിലേയും കൃഷിശ്രീ കേന്ദ്രങ്ങളിലേയും അംഗങ്ങൾക്ക് ഗ്രൂപ്പ് ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി	20.00
4	അഗ്രോ സർവ്വീസ് സെന്ററുകളിലെ മൊബൈൽ ക്ലിനിക്കുകളിലേയ്ക്കുള്ള വേതനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവർത്തന ചിലവുകൾ	150.00
5	കെ.എസ്.എ.എം.എം -ന്റെ പ്രവർത്തന ചെലവുകൾ	200.00
6	എൻ.ഇ.ജി.പി - ഡാറ്റാ എൻടി ഓപ്പറേറ്റർമാർക്കുള്ള ഓണറേറിയം	286.00
7	കൃഷിഭവനങ്ങളിൽ ഇന്റേൺഷിപ്പ് പരിപാടി (അപ്രന്റീസ് വി.എച്ച്.എസ്.ഇ)	280.00
8	കൃഷിഭവനങ്ങളിലെ ഇരുചക്ര വാഹനങ്ങളുടെ ഇന്ധന ചാർജ്ജും പ്രവർത്തന ചെലവും (പുതിയത്)	145.00
ആകെ		1981.00

2022-23 കാലയളവിൽ കോർപ്പറേഷനിലും, മുൻസിപ്പാലിറ്റിയിലും ഉൾപ്പെടെ പുതിയ കൃഷിശ്രീ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കും. ഇതിനായി 800.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനായി വ്യക്തിഗത കേന്ദ്രങ്ങളുടെ വിശദമായ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ടുകൾ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പിൽ സമർപ്പിക്കും.

വരും വർഷങ്ങളിൽ കാർഷിക കർമ്മസേനയുടെ കാര്യക്ഷമവും ലാഭകരവുമായ പ്രവർത്തനത്തിനും സ്വയംപര്യാപ്ത കൈവരിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി ബിസിനസ്സ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കും. ഒരു യൂണിറ്റിന് 5.00 ലക്ഷം രൂപ വരുമാനം ലഭിക്കുന്ന ഒരു ബിസിനസ്സ് പ്ലാൻ ഉണ്ടായിരിക്കും. കാർഷിക കർമ്മ സേനകൾ ഒരു ബിസിനസ്സ് പ്ലാൻ വികസിപ്പിക്കുകയും പ്രദേശത്തിന് അനുയോജ്യമായ സംരംഭം തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്യും. ലാഭകരമായ ബിസിനസ്സിനായി കാർഷിക കർമ്മസേനയെ സജ്ജീകരിക്കുന്നതിന് ഒരു കാർഷിക കർമ്മസേനയ്ക്ക് 25000/- രൂപ നിരക്കിൽ 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. എല്ലാ കാർഷിക കർമ്മ സേനകളുടേയും പ്രകടനം വിശകലനം ചെയ്തതിനു ശേഷമായിരിക്കും സഹായം നൽകുന്നത്.

കാർഷിക കർമ്മ സേനയുടേയും കാർഷിക സേവന കേന്ദ്രങ്ങളിലേയും പുതുതായി ആരംഭിക്കുന്ന കൃഷിശ്രീ യൂണിറ്റുകളിലേയും രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള അംഗങ്ങൾക്ക് അപകട ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ നൽകുന്നതിനായി ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികളുമായി ചേർന്ന് ഗ്രൂപ്പ് ഇൻഷുറൻസ് പരിപാടി നടപ്പിലാക്കും. ഇതിനുള്ള പ്രീമിയം തുക ഒടുക്കുന്നതിനായി 20.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കർഷകർക്ക് കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി കാര്യക്ഷമമായ യന്ത്രവൽക്കരണ അന്തരീക്ഷം സാധ്യമാക്കുന്നതിന് കെ.എസ്.എ.എം.എം ന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കും. കെ.എസ്.എ.എം.എം ന്റെ പ്രവർത്തന ചെലവുകൾക്കായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കാർഷിക സേവന കേന്ദ്രം, കാർഷിക കർമ്മ സേന, കസ്റ്റം ഹയറിംഗ് സെന്റർ

എന്നിവ കൂടാതെ വിവിധ പദ്ധതികളിൽ വിതരണം ചെയ്തും പഞ്ചായത്തുകളിൽ ലഭ്യമായതുമായ കാർഷിക യന്ത്രങ്ങളുടെ ആസ്തി വിവര പട്ടിക പൂർത്തീകരിക്കുക, കൃഷിഭവൻ തലത്തിൽ കാർഷിക യന്ത്രങ്ങളുടെ രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മിഷനിലൂടെ നടപ്പിലാക്കും. അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തി പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കാവുന്ന യന്ത്രങ്ങളുടെ ആസ്തി വിവര പട്ടികയും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും. കാർഷിക യന്ത്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നീരീക്ഷിക്കുന്നതിന് ഈ ഡേറ്റാ ബേസ് സഹായകമാകും. കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങളെ കൃഷിശ്രീ യൂണിറ്റുകൾ മുഖേന ഏകോപിപ്പിച്ച് നടപ്പിലാക്കുക, അവയെ സ്വയംപര്യാപ്തയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിനായി ബിസിനസ്സ് പ്ലാൻ ആശയം കൊണ്ടുവരിക, ജില്ല-സംസ്ഥാനതലത്തിലുള്ള നിരീക്ഷണം തുടങ്ങിയവ മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. കാർഷിക സേവന കേന്ദ്രങ്ങളുടേയും കാർഷിക കർമ്മ സേനയുടേയും സേവന ദാതാക്കൾക്ക് കാർഷിക യന്ത്രങ്ങളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള പരിശീലനവും നൈപുണ്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലനവും മിഷൻ മുഖേന നടത്തും. വകുപ്പിന്റെ എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗത്തിന്റെ സമാന പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് കൃഷി ഡയറക്ടറുടെ മേൽ നോട്ടത്തിലായിരിക്കും മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക.

വിദ്യാഭ്യാസസമ്പന്നരായ യുവാക്കൾക്ക് അവസരം ഒരുക്കുക, സർക്കാർ പരിപാടികൾ മികച്ച രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് താഴെത്തട്ടിൽ സേവനം ലഭ്യമാക്കുക എന്നീ ഇരട്ടലക്ഷ്യത്തോടെ 2022-23 വർഷം കൃഷിഭവനുകളിൽ ഇന്റേൺഷിപ്പ് പ്രോഗ്രാം നടപ്പിലാക്കും. കാർഷിക/ജൈവ കൃഷിയിൽ അവസാനവർഷ വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കണ്ടറി വിദ്യാർത്ഥികളേയും, വി.എച്ച്.എസ്.ഇ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഉടമകളേയും പ്രതിമാസം 2500/- രൂപ ഇൻസെന്റീവോടെ ആറുമാസത്തേക്ക് ജോലിയിൽ ഏർപ്പെടുത്തുവാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇതിനായി 280.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ 15 ശതമാനം സ്ത്രീകളാണെന്ന് വകുപ്പ് ഉറപ്പാക്കും. യന്ത്രവൽക്കരണ യജ്ഞം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി അഗ്രിക്കൾച്ചർ പ്രൊഡക്ഷൻ കമ്മീഷണറുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ അവലോകന സമിതി രൂപീകരിക്കും. കൃഷിഡയറക്ടർക്കു പുറമേ കാർഷിക സർവ്വകലാശാല പ്രതിനിധി, സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്, സംസ്ഥാന അഗ്രിക്കൾച്ചർ എഞ്ചിനീയർ, കെ.എസ്.എ.എം.എം ഡയറക്ടർ എന്നിവരും കമ്മിറ്റിയിൽ അംഗങ്ങളായിരിക്കും. പദ്ധതിയ്ക്കു കീഴിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ സമിതിയുടെ മേൽനോട്ടത്തിലായിരിക്കും.

V. വരുമാനം ഉറപ്പാക്കലും റിസ്ക് ലഘൂകരണവും

അപകട സാധ്യത ലഘൂകരിക്കുവാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചും കർഷകർക്ക് തങ്ങളുടെ വിളയിൽ നിന്നും പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന വരുമാനം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും പ്രകൃതിക്ഷോഭമൂലം വിളനാശം ഉണ്ടായാൽ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിനും 3750.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇത് സംസ്ഥാന വിള ഇൻഷുറൻസ്, പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങൾ നേരിടുന്നതിനും കീടരോഗനിയന്ത്രണത്തിനുമുള്ള അടിയന്തിര നടപടി എന്നീ പദ്ധതികളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കും.

21)	സംസ്ഥാന വിള ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി	ശീർഷകം : 2401-00-110-82	വിഹിതം:3000.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	-----------------------------	-------------------------	--------------------------

പ്രകൃതിക്ഷോഭമൂലം ഉണ്ടാകുന്ന വിളനാശത്തിനു നൽകി വരുന്ന സംസ്ഥാന വിള ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി കർഷകരെ സംരംക്ഷിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 2022-23 ലും തുടരും. ഇതിൽ അംഗങ്ങളായ കർഷകരിൽ നിന്നും പ്രീമിയം, രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ് എന്നിവ സ്വരൂപിച്ചും സർക്കാരിൽ നിന്നുമുള്ള സംഭാവനയും ചേർത്താണ് വിള ഇൻഷുറൻസ് ഫണ്ട് രൂപീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. 2022-23 ൽ ഈ പദ്ധതിയ്ക്കായി 3000.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

22)	പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിനും കീടരോഗ നിയന്ത്രണത്തിനുമുള്ള അടിയന്തിര പരിപാടി	ശീർഷകം : 2401-00-800-91	വിഹിതം: 750.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---	-------------------------	--------------------------

പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങൾ, കീടരോഗങ്ങൾ എന്നിവയുമലം അവിചാരിതമായ കാരണങ്ങളാൽ ഉണ്ടാകുന്ന കൃഷിനാശം നേരിടുന്നതിന് 750.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങൾ, വിളനാശം എന്നിവ ഉണ്ടാകുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനായി നെല്ല്, പയറുവർഗ്ഗങ്ങൾ, പച്ചക്കറികൾ എന്നിവയുടെ കരുതൽശേഖരം ഉണ്ടാക്കുക, ബണ്ടുകൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സഹായം, കീടങ്ങളും രോഗങ്ങളും വ്യാപകമാകുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ വിള ആരോഗ്യ പരിപാലനത്തിനുള്ള സഹായം മുതലായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

23)	കുട്ടനാട് മേഖലയിലെ കാർഷിക വികസനത്തിനുള്ള പദ്ധതി	ശീർഷകം : 2401-00-119-78	1700.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---	-------------------------	-------------------

കുട്ടനാടൻ മേഖലയിലെ കാർഷിക വികസനത്തിനായി 2022-23 ൽ 1700.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള പദ്ധതി വിഹിതം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	പാടശേഖരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനവും, പെട്ടിയും പറയും മാറ്റി വി.എ.എഫ് പമ്പുകൾ സ്ഥാപിക്കലും	1200.00
2	പി.എം കസും-അധിക സബ്സിഡി	500.00
	ആകെ	1700.00

കുട്ടനാട് മേഖലയിലെ വിവിധ പാടശേഖരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനും പരമ്പരാഗത പെട്ടിയും പറയും സമ്പ്രദായം മാറ്റി പകരം വെർട്ടിക്കൽ ആക്ലിയൽ ഫ്ലോ പമ്പ്/സബ് മേഴ്സിബിൾ പമ്പ്സെറ്റുകൾ (10-50 എച്ച്.പി) എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും, അതിനായി ഉയർന്ന തിട്ടകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുമായി 1200.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. ആർ.കെ.വി.വൈ, ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്, തദ്ദേശ ഭരണവകുപ്പ് എന്നിവയുടെ വിവിധ പദ്ധതികളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന പാടശേഖരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന പ്രവർത്തന പദ്ധതികളും കെ.എൽ.ഡി.സി നടത്തുന്ന അടിസ്ഥാന സൗകര്യ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇതിലേക്ക് സംയോജിപ്പിക്കും.

2022-23 കാലയളവിൽ പരമ്പരാഗത ഊർജ്ജസ്രോതസ്സുകളെ ആശ്രയിക്കുന്നത് കുറയ്ക്കുന്നതിനായി കാർഷിക മേഖലയിൽ സൗരോർജ്ജം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന് അനർട്ടമായി സഹകരിച്ച് കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ പി.എം കസും ഉപയോഗപ്പെടുത്തും. ഇതിൻപ്രകാരം സൗരോർജ്ജ പമ്പ്സെറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ചിലവിന്റെ 30 ശതമാനം തുല്യ വിഹിതം അനർട്ടിൽ നിന്നും കേന്ദ്ര പദ്ധതിയിൽ നിന്നും കണ്ടെത്തും. മൂലധനചെലവിന്റെ 20 ശതമാനം സംസ്ഥാന പദ്ധതി ഫണ്ടിൽ നിന്ന് അധിക സബ്സിഡിയായി നൽകും. ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം 20 ശതമാനമായിരിക്കും. അധിക സബ്സിഡി നൽകുന്നതിനായി 500.00 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു. കുട്ടനാടൻ മേഖലയിലെ പമ്പുകൾ ഊർജ്ജവത്താക്കുന്നതിന് മുൻഗണന നൽകും. അഞ്ച് ഏക്കറിൽ താഴെയുള്ള ചെറുകിട, നാമമാത്ര ഇടത്തരം കർഷകർക്ക് പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘങ്ങളിൽ നിന്നും വായ്പ ലഭിക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ഉണ്ട്. വായ്പയുടെ വാർഷിക തിരിച്ചടവ് ഉല്ലാദിപ്പിക്കുന്ന സൗരോർജ്ജത്തിന്റെ വിലയിൽ നിന്നും കണ്ടെത്താനാകും. പദ്ധതി പ്രകാരം നേരിട്ട് പണമായുള്ള ധനസഹായം അനുവദിച്ചില്ല.

24)	പുനർജ്ജനി-പ്രളയാനന്തര കാർഷിക മേഖലയുടെ പുനസ്ഥാപനം	ശീർഷകം : 4401-00-800-94	വിഹിതം: 185.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	--	-------------------------	--------------------------

മുൻ വർഷങ്ങളിലെ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിലും ഉരുൾപൊട്ടലിലും ഉണ്ടായ നാശനഷ്ടങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. തൊഴിൽ, വരുമാനദായക പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് പദ്ധതി കൂടുതൽ ഊന്നൽ നൽകും. പാടശേഖരങ്ങളുടേയും തോട്ടങ്ങളുടേയും അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനം, യന്ത്രവൽക്കരണം, വിപണികളുടെ വികസനം, നല്ലറികൾ, ഓഫീസ്കെട്ടിടങ്ങൾ, കൃഷിവകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള ഫാമുകൾ തുടങ്ങിയവയുടെ വികസനം, ഉരുൾപൊട്ടൽ/മണ്ണിടിച്ചിൽ എന്നിവയിൽ പൂർണ്ണമായും നശിച്ച കൃഷിഭൂമിയുടെ പുനരുജ്ജീവനം എന്നിവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ജലസംഭരണികൾ, മണ്ണ് ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, വരൾച്ചാലഘുകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഈ പദ്ധതിയ്ക്കായി 185.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

VI. വിപണനം, സംഭരണം, വെയർ ഹൗസിംഗ്, വിതരണം

2022-23 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ കാർഷിക വിപണനം, സംഭരണം, വെയർഹൗസിംഗ്, മറ്റ് കാർഷിക പരിപാടികൾ എന്നിവയ്ക്കായി 8505.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ 1000.00 ലക്ഷം രൂപ ആർ.ഐ.ഡി.എഫിനു കീഴിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

കാർഷിക വിപണനവും വിളവെടുപ്പിനു ശേഷമുള്ള പരിപാലനവും

കർഷകർക്ക് സുദൃഢവും ഉയർന്നതുമായ വരുമാനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കാർഷികോൽപ്പന്നങ്ങൾക്കായി മികച്ച രീതിയിൽ രൂപകൽപ്പന ചെയ്തതും കാര്യക്ഷമമായ വിപണന സംവിധാന വികസനം, വിളവെടുപ്പിനുശേഷമുള്ള നഷ്ടം തടയുക, ഉയർന്ന വില ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി മൂല്യവർദ്ധനവിന്റെ പ്രോത്സാഹനം തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് ഊന്നൽ നൽകേണ്ടതുണ്ട്.

25)	കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിനുള്ള സഹായം		വിഹിതം: 5125.00 ലക്ഷം രൂപ
എ)	കാർഷിക വിപണി ശക്തിപ്പെടുത്തൽ	ശീർഷകം: 2435-01-800-99	വിഹിതം:1520.00 ലക്ഷം രൂപ
ബി)	വിലനിലവാരം സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാൻ വിപണിയിൽ ഇടപെടുന്നതിന്	ശീർഷകം: 2435-01-101-85	വിഹിതം:2200.00 ലക്ഷം രൂപ
സി)	കേരള ഫാംഫ്രണ്ട് - പഴം പച്ചക്കറി തറവില	ശീർഷകം : 2401-00-119-77	വിഹിതം:1405.00 ലക്ഷം രൂപ

വിലയിലെ ഏറ്റുകുറച്ചിലുകൾ, കാര്യക്ഷമമായ വിപണന സംവിധാനത്തിന്റെ അഭാവം, വിളവെടുപ്പിനുശേഷമുള്ള നഷ്ടം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. വിപണികളുടെ നിലവിലുള്ള അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണം, ശേഖരണം, ഗതാഗതം, സംഭരണം, സംസ്കരണം എന്നീ വിവിധ തലങ്ങളിൽ മാർക്കറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുക, മാർക്കറ്റ് ഇന്റലിജൻസ് ശക്തിപ്പെടുത്തുക, കാർഷിക വിപണനത്തിൽ നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ സ്വീകരിക്കുക എന്നിവയാണ് പ്രധാന ശ്രദ്ധാ കേന്ദ്രങ്ങൾ. ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള പദ്ധതി വിഹിതം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
എ	വിപണി വികസനം	1520.00
1	കാർഷിക മൊത്തവ്യാപാര വിപണികളുടെയും ജില്ലാ സംഭരണ കേന്ദ്രങ്ങളുടെയും ശാക്തീകരണം-പ്രവർത്തന ചെലവും അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനവും	130.00
2	അഗ്മാർക്ക്നെറ്റിനും വിപണി വിവര ശേഖരണത്തിനും	40.00
3	സ്റ്റേറ്റ് അഗ്രികൾച്ചറൽ പ്രൈസസ് ബോർഡ്	80.00
4	ഡബ്ല്യു.റ്റി.ഒ സെൽ -പ്രവർത്തന സഹായം	5.00
5	ഗ്രേഡഡ് ആഴ്ച ചന്തകൾക്കുള്ള അധിക സഹായം	25.00
6	കാർഷിക മൊത്ത വ്യാപാര വിപണികളുടെ ശാക്തീകരണം- ട്രാൻസ്പോർട്ടേഷൻ സബ്സിഡി (പുതിയത്)	50.00
7	ഇക്കോഷോപ്പുകൾക്കുള്ള സഹായം	150.00
8	ഗ്രാമചന്ത	145.00
9	നഗര-തെരുവ് ആഴ്ച വിപണികളുടെ രൂപീകരണം	10.00
10	സാധ്യതയുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിൽ കർഷക മിത്രങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തൽ	60.00
11	വിതരണ ശൃംഖല പരിപാലനം-സംഭരണത്തിനും ഗതാഗതത്തിനും താപനില നിയന്ത്രിത വാഹനം (പുതിയത്)	35.00
12	ഇടുക്കി ജില്ലയ്ക്ക് കോൾഡ് ചെയിൻ (പുതിയത്)	185.00
13	വി.എഫ്.സി.കെ യുടെ വിപണി വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ	500.00
14	ഓൺലൈൻ മാർക്കറ്റ് പ്ലാറ്റ്ഫോം, എഫ്.പി.ഒ പോർട്ടൽ സേവനവും, പരിപാലനവും	5.00
15	അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിന് വിദഗ്ദ്ധ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി (പുതിയത്)	100.00
ബി	വിലനിലവാരം സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാൻ വിപണിയിൽ ഇടപെടുന്നതിനായി	2200.00
സി	കേരളാ ഫാം ഫ്രണ്ട് പഴങ്ങളും പച്ചക്കറികളും-അടിസ്ഥാന വില ആകെ (എ+ബി+സി)	5125.00

കാർഷിക മൊത്തവ്യാപാര വിപണികളുടെയും ജില്ലാ സംഭരണ കേന്ദ്രങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനങ്ങൾക്കായും പ്രവർത്തന ചെലവുകൾക്കായും 130.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ 25.00 ലക്ഷം രൂപ വീതം തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട് എന്നീ ജില്ലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കാർഷിക മൊത്തവ്യാപാര വിപണികളുടെ വികസനത്തിനായി നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. അധികമായി വേണ്ടിവരുന്ന തുക വിപണികളുടെ സ്വന്തം ഫണ്ടിൽ നിന്നും ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. കാർഷികകോൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഏകീകൃത വിപണി സുഗമമാക്കുന്നതിന് e-NAM മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ചായിരിക്കും ഈ വിപണികളുടെ പ്രവർത്തനം. മാർക്കറ്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് മാർക്കറ്റ് സെക്രട്ടറിമാർ തയ്യാറാക്കുന്ന കർമ്മപദ്ധതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുൻഗണനാ ക്രമത്തിലായിരിക്കണം മൊത്ത വിപണിയുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനം ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത്. സർക്കാർ അംഗീകൃത ഏജൻസിയുടെ എസ്റ്റിമേറ്റ് സഹിതമുള്ള കർമ്മപദ്ധതി അംഗീകാരത്തിനായി കൃഷി ഡയറക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കണം. പ്രവൃത്തി അംഗീകൃത ഏജൻസികളെ ഏൽപ്പിക്കണം.

കർഷകർക്ക് അവരുടെ ഉല്പന്നങ്ങൾ വിൽക്കുന്നതിനായി നിലവിലെ വിപണി വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. കാലികമായ വിപണിവിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് കർഷകർക്ക് പ്രാപ്യമായ വെബ് സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാക്കും. 40.00 ലക്ഷം രൂപ അഗ്മാർക്ക് നെറ്റിനും വിപണി വിവരശേഖരണത്തിനുമായി വകയിരുത്തുന്നു.

80.00 ലക്ഷം രൂപ അഗ്രികൾച്ചറൽ പ്രൈസസ് ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിനും, 5.00 ലക്ഷം രൂപ ഡബ്ല്യു.റ്റി.ഒ സെല്ലിന്റെ പ്രവർത്തന ചെലവുകൾക്കുമായി നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

എ ഗ്രേഡ് വിപണികളിൽ ഉയർന്ന വരുമാനമുള്ള (രണ്ട് ലക്ഷം രൂപ/വിപണി/മാസം) തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ആഴ്ചന്തകൾക്ക് 10000/- രൂപ വീതം അധിക സഹായം നൽകുന്നതിനായി 25.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഉല്പന്നങ്ങൾ കൃഷിവകുപ്പിന്റെ മാർക്കറ്റുകളിൽ ലേലത്തിന് എത്തിക്കുന്നതിനായി കർഷകരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും അതിലൂടെ നേരിട്ടുള്ള വിപണന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും 50.00 ലക്ഷം രൂപ ട്രാൻസ്‌പോർട്ടേഷൻ സബ്സിഡിയായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. സംഭരണ സ്രോതസ്സിൽ നിന്നുമുള്ള ദൂരത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഗതാഗത സബ്സിഡി നൽകും. ഇതിനായി കൃഷി ഡയറക്ടർ വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖ പുറപ്പെടുവിക്കും.

പ്രാദേശികമായി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ജൈവകാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിനായി ഇക്കോഷോപ്പുകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനായി സഹായം നൽകും. ഇതിനായി 150.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

എം.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ് പ്രകാരമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കൃഷിവകുപ്പ് പഞ്ചായത്തതലത്തിൽ ഗ്രാമചന്തകൾ സ്ഥാപിക്കും. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് കർഷകസംഘങ്ങൾ, കുടുംബശ്രീ, സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങൾ, എഫ്.പി.ഒകൾ മുതലായവ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന ഇത്തരം മാർക്കറ്റുകളുടെ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾക്കായി ഓരോ മാർക്കറ്റിനും 2.00 ലക്ഷം രൂപ നൽകും. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള സഹായവും ഇതിനായി ആവശ്യപ്പെടുന്നതാണ്. കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ സംഭരിക്കുന്നതിനുള്ള സംഭരണ കേന്ദ്രമായും ജില്ലയിലെ മറ്റ് വിപണികളുടെ കണ്ണിയായും ഇത് പ്രവർത്തിക്കും. 145.00 ലക്ഷം രൂപയാണ് ഈ പ്രവർത്തനത്തിന് വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

നഗരങ്ങളിലെ തെരുവുകളിൽ ആഴ്ച ചന്തകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിലൂടെ മാർക്കറ്റ് ശൃംഖല വിപുലീകരിക്കും. ഇതിനായി 10.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

കർഷകരുടെ കൃഷിസ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നും മിച്ചമുള്ള കാർഷികോൽപ്പന്നങ്ങൾ ശേഖരണ/വിപണന കേന്ദ്രങ്ങളിലേയ്ക്ക് എത്തിക്കുക വഴി അവയുടെ വിപണനം ഫലപ്രദമായി ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിന് സാധ്യതയുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിൽ കർഷകമിത്രങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തും. അതുവഴി കർഷകർക്ക് ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിൽപ്പനയും വരുമാനവും സുഗമമാക്കും. ഓരോ കർഷകമിത്രവും സംഭരിക്കുന്ന അളവിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കർഷകമിത്രങ്ങൾക്ക് ഗ്രേഡഡ് ഇൻസെന്റീവ് ഘടന പിന്തുടരും. അഞ്ച് ജില്ലകളിൽ കർഷകമിത്രങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് 60.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ഗുണനിലവാരം കുറയാതെ ഉല്പന്നങ്ങൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനായി താപനിലനിയന്ത്രിത വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് താൽപ്പര്യമുള്ള കർഷകഗ്രൂപ്പുകൾ/എഫ്.പി.ഒ കൾക്ക് ഒരു വാഹനത്തിന് 5.00 ലക്ഷം രൂപയായി പരിമിതപ്പെടുത്തി 50 ശതമാനം സബ്സിഡി സഹായം നൽകുന്നതാണ്. ഈ തുക പ്രവർത്തനത്തിനുശേഷം ബാങ്ക് എൻഡ് സഹായധനമായിട്ടായിരിക്കും കൈമാറുക. ഈ പ്രവർത്തനത്തിന് 35.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ വട്ടവട, കാന്തല്ലൂർ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഗുണനിലവാരം കുറയാതെ സംഭരിക്കുന്നതിനും, ശേഖരിക്കുന്നതിനും കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനും ശീതീകരണശൃംഖല വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി 185.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. വട്ടവടയിൽ ഒരു പ്രീ കൂളിംഗ് യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട്, തിരുവനന്തപുരം എന്നീ ജില്ലകളിൽ 3 ശീതീകരണ ഔട്ട്‌ലെറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും, ഹോർട്ടികോർപ്പിന്റെ നിലവിലുള്ള കോൾഡ് സ്റ്റോറേജ് നവീകരിക്കുന്നതിനും ഈ തുക വിനിയോഗിക്കും. വിപണികളുടെ വികസനത്തിനും വിപണന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമായി കേന്ദ്രമേഖലയിലെ പദ്ധതികൾക്ക് ലഭ്യമായ ഫണ്ടുകളുടെ സംയോജനം ഉറപ്പാക്കും.

വി.എഫ്.പി.സി.കെ യുടെ മാർക്കറ്റ് വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 500.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ഓൺലൈൻ മാർക്കറ്റ് പ്ലാറ്റ്ഫോമിന്റെയും എഫ്.പി.ഒ പോർട്ടലിന്റെയും സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും പരിപാലനത്തിനുമായി 5.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനങ്ങൾക്കായി വിദഗ്ദ്ധരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് 100.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു.

വില സ്ഥിരതയുള്ള വിപണി ഇടപെടൽ സഹായമായി 2200.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വില ഉറപ്പു നൽകുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ വിളവെടുപ്പ്കാലത്ത് തെരഞ്ഞെടുത്ത കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ നിയുക്ത ഏജൻസികൾ മുഖേനയുള്ള സംഭരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഈ തുക വിനിയോഗിക്കും. കേരഫെഡ് മുഖേനയുള്ള പച്ചത്തേങ്ങ സംഭരണത്തിന് 200.00 ലക്ഷം, ഹോർട്ടികോർപ്പിന് 1500.00 ലക്ഷം, വി.എഫ്.പി.സി.കെ ക്ക് 100.00 ലക്ഷം, ഓണം, ക്രിസ്തുമസ് വിപണികൾക്കായി 400.00 ലക്ഷം എന്നിങ്ങനെ തുക വകയിരുത്തുന്നു.

വില കുറയുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ 16 ഇനം പച്ചക്കറികൾക്കും, പഴങ്ങൾക്കും പ്രഖ്യാപിച്ച അടിസ്ഥാന വില കർഷകന് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് 1405.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഓരോ ഇനത്തിനും നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ബെഞ്ച്മാർക്ക് വിലയിൽ നിന്നുമുള്ള വ്യത്യാസം കർഷകർക്ക് പ്രോത്സാഹന വിലയായി നൽകും. കാർഷികോല്പാദന കമ്മീഷണറുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ സംസ്ഥാനതലത്തിൽ കർശനമായ നിരീക്ഷണ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തും. ഹോർട്ടികോർപ്പ്, എം.ഡി, വി.എഫ്.പി.സി.കെ സി.ഇ.ഒ, ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റൽ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പിലെ അംഗങ്ങൾ ഈ കമ്മിറ്റിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതായിരിക്കും. ഈ കമ്മിറ്റി ത്രൈമാസ ഇടവേളകളിൽ യോഗം ചേരുകയും അടിസ്ഥാനവില പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതിയും പ്രശ്നങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യുകയും ചെയ്യും.

26)	വിളവെടുപ്പിന് ശേഷമുള്ള പരിപാലനവും മൂല്യവർദ്ധനവും	ശീർഷകം : 2435-01-800-94	വിഹിതം: 2020.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---	--------------------------------	----------------------------------

ഇടത്തരം, ചെറുകിട, സൂക്ഷ്മ കാർഷിക സംസ്കരണ/മൂല്യവർദ്ധന യൂണിറ്റുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, കർഷകരുടെ വരുമാന വർദ്ധനവ് ഉറപ്പുവരുത്തുക, കർഷക ഉല്പാദക സംഘടനകളെ നവീകരിക്കുക, തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുക എന്നിവയാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. കാർഷിക മേഖലയിലെ സംരംഭകത്വത്തിലും മൂല്യവർദ്ധനയിലും നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും സഹായം നൽകുന്നു. അംഗീകൃത മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസൃതമായി ചെറുകിട കർഷക - കാർഷിക വ്യാപാര കൺസോർഷ്യം (എസ്.എഫ്.എ.സി) നോഡൽ ഏജൻസിയായി ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കും.

ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള പദ്ധതി വിഹിതം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഘടകങ്ങൾ	തുക (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)
1	എസ്.എഫ്.എ.സി മുഖേന ചെറുകിട - ഇടത്തരം മൂല്യവർദ്ധന യൂണിറ്റുകൾക്കുള്ള സഹായം	400.00
2	സർക്കാർ/പൊതുമേഖലാ/സഹകരണ/കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റ്/എഫ്.പി.ഒ തലത്തിൽ വിപണികൾക്കും മൂല്യവർദ്ധന യൂണിറ്റുകൾക്കുമുള്ള സഹായം	140.00
3	തേനീച്ച വളർത്തലിനും, തേൻ ഉല്പാദനത്തിനുമുള്ള സഹായം	80.00
4	പരിശീലനം ഉൾപ്പെടെ എസ്.എഫ്.എ.സി-യ്ക്കുള്ള പ്രവർത്തന സഹായം	100.00
5	അഗ്രിസ്റ്റാർട്ടപ്പിനുള്ള സഹായവും അഗ്രിബിസിനസ്സ് ഇൻകുബേറ്ററും	200.00
6	സൗരോർജ്ജത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സഞ്ചരിക്കുന്ന വിപണികൾ (പുതിയത്)	40.00

7	പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘം/കാർഷിക കർമ്മസേന/കാർഷിക സേവന കേന്ദ്രം/കർഷക കൂട്ടായ്മകൾ എന്നിവയ്ക്ക് കൊപ്ര ഉണക്കൽ യൂണിറ്റുകൾ (പുതിയത്)	140.00
8	നിലവിലുള്ള കർഷക ഉല്പാദക സംഘടനകളുടെ നവീകരണം (പദ്ധതി അധിഷ്ഠിതം) എസ്.എഫ്.എ.സി മുഖേന (പുതിയത്)	400.00
9	കർഷക ഉല്പാദക സംഘടനകളെ സഹായിക്കുന്നതിന് വി.എഫ്.സി.കെ യ്ക്ക് നൽകുന്ന സഹായം (പുതിയത്)	300.00
10	സംസ്കരണത്തിനായി പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന പദ്ധതി അധിഷ്ഠിത സഹായം (പുതിയത്)	200.00
11	ചെലവുകുറഞ്ഞ പീക് അപ്പ് വാഹനങ്ങൾ /IIHR ട്രൈസൈക്കിൾ (പുതിയത്)	20.00
ആകെ		2020.00

ചെറുകിട, ഇടത്തരം, കാർഷിക സംസ്കരണ/മുല്യവർദ്ധന യൂണിറ്റുകൾ, വ്യക്തിഗത/എസ്.എച്ച്.ജി അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ചെറുകിട മുല്യവർദ്ധന യൂണിറ്റുകൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്കുള്ള പദ്ധതി അധിഷ്ഠിത സഹായം എസ്.എഫ്.എ.സി മുഖേന നൽകും. ആവശ്യമുള്ളിടത്ത് കൃഷിഭവനമായി സംയോജിപ്പിച്ച് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കും. ചെറുകിട ഇടത്തരം കാർഷിക സംസ്കരണ യൂണിറ്റുകൾക്ക് സഹായം നൽകുന്നതിനായി 400.00 ലക്ഷം രൂപയും, സർക്കാർ/പൊതുമേഖല/സഹകരണ എഫ്.പി.കൾ മുഖേനയുള്ള മുല്യവർദ്ധന യൂണിറ്റുകൾക്കുള്ള സഹായമായി 140.00 ലക്ഷം രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

എല്ലാ പ്രൊപ്പോസലുകൾ/പ്രോജക്ടുകൾ എസ്.എഫ്.എ.സി പരിശോധിച്ച് എം.എസ്.എം.ഇ യുടെ നിലവിലുള്ള പ്രവർത്തന മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് അംഗീകാരം നൽകും. ഐ.ആർ.എം.എ, സി.എഫ്.റ്റി.ആർ.ഐ, ഐ.ഐ.എം തുടങ്ങിയ പ്രശസ്ത സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും പരിശീലനം ലഭിച്ച വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടേതായ വിദഗ്ദ്ധ സംഘമായിരിക്കും പദ്ധതികളുടെ പരിശോധനയും നിരീക്ഷണവും വിലയിരുത്തലും നടത്തുന്നത്.

സംസ്ഥാന ഹോർട്ടിക്കൾച്ചർ മിഷൻ മുഖേന എം.ഐ.ഡി.എച്ച്, ഹണിമിഷൻ എന്നിവയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് എഫ്.പി.ഒ കളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ തേൻ കർഷകർക്കും തേൻ ഉല്പാദനത്തിനും മുല്യവർദ്ധിത തേൻ ഉല്പന്നങ്ങളുടെ പ്രോത്സാഹനത്തിനുമായുള്ള പിന്തുണ തുടരും. ഇതിനായി 80.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

പരിശീലനം ഉൾപ്പെടെ എസ്.എഫ്.എ.സി യ്ക്കുള്ള പ്രവർത്തന സഹായമായി 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കാർഷികമേഖലയിൽ സാങ്കേതികവിദ്യ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള നൂതന ആശയങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് അഗ്രിസ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെയും അഗ്രിബിസിനസ്സ് ഇൻകുബേറ്ററുകളെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഇതിനായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമായി കേരളാ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷൻ മുഖേനയായിരിക്കും ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക.

സംസ്കരിച്ചതും തനതുമായ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിന് 50 ശതമാനം സഹായത്തിൽ സൗരോർജ്ജത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സഞ്ചരിക്കുന്ന വിപണികൾക്ക് സഹായം നൽകും. ഹോർട്ടി കോർപ്പ്/വി.എഫ്.പി.സി.കെ യ്ക്ക് വിപണനത്തിനായി ഒരു സൗരോർജ്ജ മൊബൈൽ വാഹനം വാങ്ങുന്നതിന് 40.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘം/കാർഷിക കർമ്മസേനകൾ/കാർഷിക സേവനകേന്ദ്രങ്ങൾ/കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് കൊപ്ര പ്രയർ യൂണിറ്റുകൾ, മറ്റ് മൾട്ടി പർപ്പസ് ഡ്രൈയിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവയ്ക്കായി 20 ശതമാനം നിരക്കിൽ സഹായം നൽകും. ഇതിനായി 140.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വ്യവസായ വകുപ്പ് ഡ്രൈയിംഗ് യൂണിറ്റുകൾക്ക് നൽകുന്ന സഹായവുമായി ഇത് സംയോജിപ്പിക്കും. പ്രവർത്തനം/പ്രവൃത്തി നടപ്പിലാക്കിയതിനുശേഷമുള്ള ബാക്ക് എൻഡഡ് സഹായധനമായിട്ടായിരിക്കും ഇതു നൽകുക.

കാർഷിക ഉല്പാദനം, സംസ്കരണം, വിതരണം എന്നീ മേഖലകളിൽ എഫ്.പി.ഒകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യം കണക്കിലെടുത്ത് നിലവിലുള്ള എഫ്.പി.ഒകളെ എസ്.എഫ്.എ.സി മുഖേന നവീകരിക്കുന്നതിന് 400.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. നവീകരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസലുകൾ എസ്.എഫ്.എ.സി യ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുകയും ശരിയായ പരിശോധനയ്ക്ക് ശേഷം പ്രോജക്ട് മാതൃകയിൽ സഹായം നൽകുകയും ചെയ്യും. ഒറ്റത്തവണ സഹായമായിട്ടായിരിക്കും ആനുകൂല്യം നൽകുക. എഫ്.പി.ഒ കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് കേരളാ എഫ്.പി.ഒ പോളിസി 2020 ന്റെ അംഗീകൃത മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസരിച്ചായിരിക്കും. വി.എഫ്.പി.സി.കെ യുടെ കീഴിൽ ആരംഭിച്ച എഫ്.പി.ഒ കളെ സഹായിക്കുന്നതിനായി വി.എഫ്.പി.സി.കെ യ്ക്ക് 300.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു.

പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് കീഴിൽ പ്രോജക്ട് അടിസ്ഥാനത്തിൽ കാർഷിക സംസ്കരണ വ്യവസായം സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് പിന്തുണ നൽകുന്നതിനായി 200.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു.

ഗുണമേന്മ നഷ്ടപ്പെടാതെ പഴങ്ങളുടേയും പച്ചക്കറികളുടേയും കൈമാറ്റം സുഗമമാക്കുന്നതിന് ഓരോ ജില്ലയിലും കർഷകമിത്രങ്ങൾ/കാർഷിക കർമ്മസേനകൾ/അഗ്രോസർവ്വീസ് സെന്ററുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് 50 ശതമാനം സബ്സിഡി നിരക്കിൽ ഐ.ഐ.എച്ച്.ആർ ട്രൈസൈക്കിൾ/കുറഞ്ഞവിലയ്ക്കുള്ള പിക്കപ്പ് വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് സഹായം നൽകും. ഒരു ജില്ലയ്ക്ക് ഒരു വാഹനം എന്ന ക്രമത്തിലായിരിക്കും ധനസഹായം നൽകുക. ധാരണാപത്രത്തിലൂടെ കേരള അഗ്രോ മെഷനറി കോർപ്പറേഷൻ/കേരള അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കോർപ്പറേഷൻ എന്നിവയുമായി അടുത്ത ബന്ധം സ്ഥാപിച്ച് ഈ പരിപാടി നടപ്പിലാക്കും. സ്വകാര്യ സംരംഭകർക്കിടയിൽ ഈ ആശയം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഇവ പ്രദർശന മോഡലുകളായി പ്രവർത്തിക്കും. 20.00 ലക്ഷം രൂപ ഇതിനായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

27)	കേരളസ്റ്റേറ്റ് ഹോർട്ടികൾച്ചറൽ പ്രോഡക്ട് ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ്)	ശീർഷകം: 4401-00-190-97	വിഹിതം: 100.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---	------------------------	--------------------------

സംസ്ഥാനത്തുടനീളമുള്ള ഹോർട്ടികൾച്ചറൽ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ സംഭരണം, സംസ്കരണം, വിപണനം, കൂടുതൽ പച്ചക്കറികൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശീയരായ കർഷകരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, അനാവശ്യമായ വിലക്കയറ്റം തടയുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഹോർട്ടികോർപ്പറേഷൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. 2022-23 വർഷത്തെ ഓഹരി മൂലധനമായി ഹോർട്ടികോർപ്പറേഷന് 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഓഹരി മൂലധനം ഹോർട്ടികോർപ്പറേഷന്റെ ബാലൻസ് ഷീറ്റിൽ പ്രതിഫലിക്കണം.

28)	കേരള സ്റ്റേറ്റ് വെയർ ഹൗസിംഗ് കോർപ്പറേഷന് സഹായം		വിഹിതം: 135 ലക്ഷം രൂപ
a)	ഗോഡൗൺ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള സഹായം	ശീർഷകം : 4408-02-101-98	വിഹിതം:100.00 ലക്ഷം രൂപ
b)	കമ്പ്യൂട്ടർ വൽക്കരണത്തിനുള്ള സഹായം	ശീർഷകം : 2408-02-190-98	വിഹിതം:10.00 ലക്ഷം രൂപ
c)	ഓഹരി മൂലധനം	ശീർഷകം : 4408-02-190-99	വിഹിതം:25.00 ലക്ഷം രൂപ

കേരള സ്റ്റേറ്റ് വെയർ ഹൗസിംഗ് കോർപ്പറേഷന് ഗോഡൗൺ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അഗ്രികൾച്ചർ കെട്ടിട സമുച്ചയം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി 100.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കമ്പ്യൂട്ടർ വൽക്കരണത്തിനായി 10.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കേന്ദ്ര-വെയർഹൗസിംഗ് കോർപ്പറേഷൻ നൽകുന്ന വിഹിതത്തിന് ഉല്പമായ സംസ്ഥാന

സർക്കാരിന്റെ വിഹിതമായി കേരള സ്റ്റേറ്റ് വെയർ ഹൗസിംഗ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഹരി മൂലധനമായി നൽകേണ്ടതുണ്ട്. 2022-23 കാലയളവിൽ ഇതിനായി 25.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

29)	ആർ.ഐ.ഡി.എഫ് പദ്ധതിയിലൂടെ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനം	ശീർഷകം : 4435-01-101-97	വിഹിതം: 1000.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	--	-------------------------	---------------------------

നബാർഡിന്റെ ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്-ൽ അംഗീകരിച്ച പദ്ധതികൾക്കായി കാർഷിക മേഖലയിലെ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 1000.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 2022-23 കാലയളവിൽ XX മുതൽ XVIII വരെയുള്ള ട്രാൻചെയ്ൽ കീഴിൽ പുതിയതായി അംഗീകരിച്ചതും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുക്കും.

ആർ.ഐ.ഡി.എഫ് പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി കേരള സ്റ്റേറ്റ് വെയർഹൗസിംഗ് കോർപ്പറേഷനുള്ള സഹായവും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും.

VII) മറ്റു പരിപാടികൾ

30)	കർഷക ക്ഷേമനിധി ബോർഡ്	ശീർഷകം : 2401-00-109-76	വിഹിതം: 100.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	----------------------	-------------------------	--------------------------

കാർഷിക വികസന കർഷക ക്ഷേമ വകുപ്പ് മുഖേന നിലവിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പെൻഷൻ പദ്ധതികളും പരിപാടികളും കർഷക ക്ഷേമനിധി ബോർഡ് മുഖേന നടപ്പിലാക്കും. ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തന ചിലവുകൾക്കായി ഈ പദ്ധതിയ്ക്ക് കീഴിൽ 100.00 ലക്ഷം രൂപ നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നത് അനുവദനീയമല്ല.

31)	സമുദ്രനിരപ്പിന് താഴെയുള്ള കൃഷിക്കുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര ഗവേഷണ പരിശീലനകേന്ദ്രം, കട്ടനാട് (IRTCBF)	ശീർഷകം: 2415-01-004-88	വിഹിതം:25.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---	------------------------	------------------------

നൂതന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജനകീയമാക്കുന്നതിനും കട്ടനാട് മേഖലയിലെ പ്രവർത്തനതലത്തിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനും പ്രവർത്തന ചെലവുകൾക്കുമായി 25.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

VIII) കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതി - സംസ്ഥാന വിഹിതം

32)	സംയോജിത പദ്ധതി - കൃഷി ഉന്നതി യോജന ഉൾപ്പെടെയുള്ള മറ്റ് കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ (40 ശതമാനം സംസ്ഥാന വിഹിതം)	വിഹിതം:10320.00 ലക്ഷം രൂപ
-----	---	---------------------------

കൃഷി ഉന്നതിയോജന 60 ശതമാനം കേന്ദ്ര വിഹിതവും 40 ശതമാനം സംസ്ഥാന വിഹിതവുമുള്ള ഒരു സംയോജിത പദ്ധതിയാണ്. 2021 ജൂലൈ 1 മുതൽ പി.എഫ്.എം.എസ് നു കീഴിലെ സിംഗിൾ നോഡൽ ഏജൻസി സംവിധാനത്തിലേയ്ക്ക് ഈ പദ്ധതി മാറിയിട്ടുണ്ട്. ദേശീയ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ മിഷൻ (എൻ.എഫ്.എസ്.എം), ഹോർട്ടിക്കൾച്ചർ സംയോജിത വികസന മിഷൻ (എം.ഐ.ഡി.എച്ച്), സുസ്ഥിര കൃഷിയുള്ള ദേശീയ മിഷൻ (എൻ.എം.എസ്.എ), എണ്ണവിത്തുകളും എണ്ണപ്പനകളും സംബന്ധിച്ച ദേശീയ മിഷൻ (എൻ.എം.ഒ.ഒ.പി), കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനത്തിനും സാങ്കേതിക വിദ്യയുമുള്ള ദേശീയ പദ്ധതി (എൻ.എം.എ.ഇ.റ്റി) രാഷ്ട്രീയ കൃഷി വികസ് യോജന (ആർ.കെ.വി.വൈ), പരമ്പരാഗത കൃഷി വികാസ് യോജന (പി.കെ.വി.വൈ), പ്രധാൻമന്ത്രി കൃഷി സിന്ധായി യോജന (പി.എം.കെ.എസ്.വൈ), ദേശീയ കാർഷിക വനവൽക്കരണ പദ്ധതി, സസ്യസംരക്ഷണത്തിനും സസ്യരോഗ കീട കള വ്യാപന നിയന്ത്രണ പരിശോധനയുമുള്ള സബ്മിഷൻ, വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ, കാർഷിക

വിപണനത്തിനായുള്ള സംയോജിത പദ്ധതി, കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെയുള്ള വിള ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി എന്നീ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ സംസ്ഥാന വിഹിതം ഇതിലുൾപ്പെടുന്നു. 2022-23 വർഷം ഈ പദ്ധതികളിലെ സംസ്ഥാന വിഹിതമായി 10320.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 1120.00 ലക്ഷം രൂപ കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനത്തിനും സാങ്കേതിക വിദ്യയുമുള്ള പദ്ധതിയുടെ (എൻ.എം.എ.ഇ.റ്റി) ഉപപദ്ധതിയായ കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനത്തിനായി (എസ്.എം.എ.ഇ) നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീയ കൃഷി വികാസ് യോജന (ആർ.കെ.വി.വൈ) യുടെ സംസ്ഥാന വിഹിതമായി 3200.00 ലക്ഷം രൂപയും ഹോർട്ടികൾച്ചർ സംയോജിത വികസന മിഷന്റെ സംസ്ഥാന വിഹിതമായി 1200.00 ലക്ഷം രൂപയും, കാർഷിക യന്ത്രവൽക്കരണത്തിനായുള്ള സബ്സിഡ് പദ്ധതിയുടെ സംസ്ഥാന വിഹിതമായി 2800.00 ലക്ഷം രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമെ 2022-23 ൽ പുതിയ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ ഏതെങ്കിലും അനുവദിക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് അവയുള്ള സംസ്ഥാന വിഹിതമായി 2000.00 ലക്ഷം രൂപയും ഇതിൽ വകയിരുത്തുന്നു.

ബി) കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ

1)	സംയോജിത പദ്ധതി - കൃഷി ഉന്നതി യോജന ഉൾപ്പെടെയുള്ള മറ്റ് കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ (60 ശതമാനം കേന്ദ്ര വിഹിതം)	വിഹിതം :15480.00 ലക്ഷം രൂപ
----	--	-----------------------------------

കൃഷി ഉന്നതി യോജന എന്ന പദ്ധതിയാണ് കാർഷിക മേഖലയിൽ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ സംയോജിത പദ്ധതി. ഈ പദ്ധതിയുടെ 60 ശതമാനം തുക കേന്ദ്ര വിഹിതവും 40 ശതമാനം തുക സംസ്ഥാന വിഹിതവുമാണ്. തുടർന്ന് നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളായ ദേശീയ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ മിഷൻ (എൻ.എഫ്.എസ്.എം), ഹോർട്ടികൾച്ചർ വികസനത്തിനായുള്ള മിഷൻ (എം.ഐ.ഡി.എച്ച്), ദേശീയ കാർഷിക സുസ്ഥിര പദ്ധതി (എൻ.എം.എസ്.എ), എണ്ണപ്പന, എണ്ണക്കുരു എന്നിവയുള്ള ദേശീയ മിഷൻ (എൻ.എം.ഒ.ഒ.പി), കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനത്തിനും സാങ്കേതിക വിദ്യയുമുള്ള ദേശീയ പദ്ധതി (എൻ.എം.എ.ഇ.റ്റി), രാഷ്ട്രീയ കൃഷി വികാസ് യോജന (ആർ.കെ.വി.വൈ), പരമ്പരാഗത കൃഷി വികാസ് യോജന (പി.കെ.വി.വൈ), പ്രധാൻമന്ത്രി കൃഷി സിജന്യ യോജന(പി.എം.കെ.എസ്.വൈ), അഗ്രോ ഫോറസ്ട്രിക്കായുള്ള ദേശീയ പദ്ധതി, സസ്യരോഗ കീടകളുപയോഗ നിയന്ത്രണ പരിശോധനയ്ക്കായുള്ള സബ്സിഡ്, വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ, കാർഷിക വിപണനത്തിനായുള്ള സംയോജിത പദ്ധതി, കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെയുള്ള വിള ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി എന്നീ പദ്ധതികൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. 2022-23 വർഷം ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രതീക്ഷിത കേന്ദ്ര വിഹിതമായി 15480.00 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 1680.00 ലക്ഷം രൂപ കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനത്തിനും സാങ്കേതിക വിദ്യയുമുള്ള പദ്ധതിയുടെ ഉപപദ്ധതിയായ കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനത്തിനായി (എസ്.എം.എ.ഇ) നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. ആർ.കെ.വി.വൈ യുടെ കേന്ദ്ര വിഹിതമായ 4800.00 ലക്ഷം രൂപയും ഹോർട്ടികൾച്ചർ മിഷന്റെ (എം.ഐ.ഡി.എച്ച്) കേന്ദ്ര വിഹിതമായ 1800.00 ലക്ഷം രൂപയും കാർഷിക യന്ത്രവൽക്കരണത്തിനായുള്ള സബ്സിഡ് പദ്ധതിയുടെ കേന്ദ്ര വിഹിതമായ 4200.00 ലക്ഷം രൂപയും മറ്റ് കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ കേന്ദ്ര വിഹിതമായ 3000.00 ലക്ഷം രൂപയും ഇതിൽ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനു പുറമെ 2022-23 ൽ പുതിയ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ ഏതെങ്കിലും അനുവദിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവയുള്ള കേന്ദ്ര വിഹിതവും ഇതിൽ നിന്നും വഹിക്കാവുന്നതാണ്. കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിൽ നിന്നും അനുമതി ലഭിച്ച ശേഷം ഭരണാനുമതി നൽകാവുന്നതാണ്. ആർ.കെ.വി.വൈ ൽ കീഴിലുള്ള വിഹിതം നെൽകൃഷി വികസനം, പച്ചക്കറി വികസനം, ജൈവകൃഷി പ്രോത്സാഹനം, മൊത്ത വ്യാപാര നെൽ കൃഷി വികസനം, ജൈവ കൃഷി പ്രോത്സാഹനം, മൊത്ത വ്യാപാര വിപണികളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം, ജില്ലാ സംഭരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ, നീരസംസ്കരണ പ്രോജക്ടുകൾക്കുള്ള സഹായം എന്നിവയ്ക്കായി വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

2)	ദേശീയ ബയോഗ്യാസ് വികസന പരിപാടി	ശീർഷകം : 2810-00-105-99	വിഹിതം :150.00 ലക്ഷം രൂപ
----	-------------------------------	-------------------------	--------------------------

ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം സാധാരണ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റും സാനിറ്ററി ടോയ് ലറ്റ് പ്ലാന്റും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനത്തിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർക്ക് പരിശീലനവും, ഗുണഭോക്താവിനും മറ്റ് ടേൺകീ ഏജൻ്റ്മാർക്കും സാമ്പത്തിക സഹായവും ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു പ്ലാന്റിൻ്റെ സബ്സിഡി നിരക്ക് ജനറൽ വിഭാഗത്തിന് 12000.00 രൂപയും പട്ടികജാതി - പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിന് 13000.00 രൂപയുമാണ്. ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിൻ്റെ ചെലവ്, പരിശീലന ചെലവ്, മറ്റ് പ്രവർത്തന ചെലവുകൾക്കും നടത്തിപ്പിനുമായി വിഹിതം വകകൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നു. 2022-23 ൽ 150.00 ലക്ഷം രൂപ കേന്ദ്ര സഹായമായി പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് പ്രോജക്ട് അംഗീകരിക്കുന്നതിൻ്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആവശ്യമായ തുക അനുവദിക്കുന്നതാണ്.